

แผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.)
ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙)
จังหวัดนราธิวาส

จังหวัดนราธิวาส
เมษายน ๒๕๖๔

คำนำ

จังหวัดนราธิวาสได้ขอพระราชทานพระราชนุญาตเข้าร่วมสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชนุญาต และท่านเลขาธิการพระราชวัง ในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้ลงนามในประกาศที่ อพ.สธ. ๗๘/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดนราธิวาส เป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสให้เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์

เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ จังหวัดนราธิวาส โดยส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้จัดทำแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) ให้สอดคล้องกับแผนแม่บท อพ.สธ. โดยมีกิจกรรม ๘ กิจกรรมที่อยู่ภายใต้ ๓ กรอบการดำเนินงาน และ ๓ ฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

จังหวัดนราธิวาสหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) นี้ จะเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานสนับสนุนและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร และความหลากหลายทางชีวภาพให้กับชุมชนและเยาวชนในพื้นที่ให้เข้าใจ และเห็นความสำคัญของพันธุกรรมพืช ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมอนุรักษ์พัฒนาพันธุกรรมพืชและทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

จังหวัดนราธิวาส
เมษายน ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑	โครงการ อพ.สธ.
๑.๑	ความเป็นมาของโครงการ อพ.สธ. ๑
๑.๒	พระราชโองราชของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๒
๑.๓	การดำเนินงานของโครงการ อพ.สธ. ๕
๑.๔	วัตถุประสงค์ของแผนแม่บทโครงการ อพ.สธ. ๑๔
๑.๕	แนวทางการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานของแผนแม่บท อพ.สธ. ๑๕
๑.๖	แนวทางการดำเนินงานและข้อพิจารณาตามแผนแม่บท อพ.สธ. ๒๗
ส่วนที่ ๒	ข้อมูลจังหวัดนราธิวาส
๒.๑	ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนราธิวาส ๓๓
๒.๒	แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส ๕๗
ส่วนที่ ๓	แผนแม่บทโครงการ อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด จังหวัดนราธิวาส (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) ๕๐

ภาคผนวก

- ผนวก ก รายชื่อสมาชิกสว่นพฤษภาคมศาสตร์โรงเรียน จังหวัดนราธิวาส
- ผนวก ข รายชื่อสมาชิกงาน ฐานทรัพยากรท้องถิ่น จังหวัดนราธิวาส
- ผนวก ค คำสั่งคณะกรรมการการดำเนินงานโครงการ อพ.สธ. จังหวัดนราธิวาส
- ผนวก ง คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ อพ.สธ. จังหวัดนราธิวาส

ส่วนที่ ๑

แผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙)

หน่วยงาน   จังหวัดนราธิวาส
กลุ่มที่   G๘ กลุ่มจังหวัดที่ร่วมสนองพระราชดำริ

๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ อพ.สร.

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชมาเป็นเวลาช้านานก่อนคำว่าความหลากหลายทางชีวภาพ (biological diversity) และการอนุรักษ์ (conservation) จะเป็นที่รู้จักกันดีในประเทศไทย ทรงเริ่มอนุรักษ์ต้นยางนาใน พ.ศ. ๒๕๐๓ ทรงทดลองเพาะเมล็ดยางที่เก็บจากต้นยางนาในเขตอำเภอท่ายางในกระถางบนพระตำหนักเปี่ยมสุข พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และทรงปลูกต้นยางนาเหล่านั้นในแปลงทดลองป่าสาธิตใกล้พระตำหนักเรือนต้น สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร พร้อมข้าราชการบริพาร เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ จำนวน ๑,๒๕๐ ต้น ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำพรรณไม้จากภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศมาปลูกในบริเวณที่ประทับสวนจิตรลดาเพื่อให้เป็นที่ศึกษาพรรณไม้ของนิสิตนักศึกษาแทนที่จะต้องเดินทางไปทั่วประเทศ ในวันที่พืชมงคล ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พร้อมด้วยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชที่โครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา ทรงมีพระราชกระแสให้อนุรักษ์ต้นขนุนหลังพระที่นั่งไพศาลทักษิณในพระบรมมหาราชวัง จึงได้ดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีการเก็บรักษาพันธุ์พืชเอกลักษณ์ โดยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช ได้แก่ ต้นขนุนและพืชเอกลักษณ์ของพระราชวังต่างๆ เช่น พุดสวน มณฑา ยี่หุบ สมอไทย ทำการอนุรักษ์ไว้ในสภาพปลอดเชื้อ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ทรงพระราชทานให้โครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา อนุรักษ์และขยายพันธุ์หวายที่มีค่าทางเศรษฐกิจชนิดต่างๆ โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ทำการลองปลูกต้นหวายเหล่านั้นในป่ายางนาใกล้พระตำหนักเรือนต้น สวนจิตรลดา และมีพระราชดำริให้ทดลองปลูกที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จังหวัดสกลนคร และศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ จังหวัดนราธิวาส ในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ นอกจากนี้มีพระราชดำริให้มีการอนุรักษ์พันธุกรรมหวายแล้ว ยังได้จัดทำสวนพืชสมุนไพรขึ้นในโครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา เพื่อรวบรวมพืชสมุนไพรมาปลูกเป็นแปลงสาธิตรวบรวมข้อมูลสรรพคุณ ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์ ศึกษาการขยายพันธุ์พืชสมุนไพร โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และเผยแพร่ความรู้ที่ได้สู่ประชาชนเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชกระแสกับ

พระองค์เจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ ให้ดำเนินการผสมพันธุ์ผักสองชั้น (Double Hybridization) ขึ้นใน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชของโครงการส่วน พระองค์ฯ สวนจิตรลดา ดำเนินการผสมพันธุ์ผักสองชั้นพร้อมกันไปด้วย

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบต่องาน อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช โดยในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ทรงมีรับสั่งกับนายแก้วขวัญ วัชโรทัย เลขาธิการ พระราชวัง และผู้อำนวยการโครงการส่วนพระองค์ฯ สวนจิตรลดา **“ให้ดำเนินการอนุรักษ์พืชพรรณของประเทศ และดำเนินการเป็นธนาคารพืชพรรณ”** ทำการรักษาฐานทรัพยากรของประเทศ นำไปสู่เศรษฐกิจ พอเพียง จากที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมี พระปฐมบรมราชโองการ **“เราจะปกครองโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”** ทรงใช้ ทศพิธราชธรรมในการปกครองประเทศ และประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยามนั้น ทรงมีโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำรินานมากมาย มากกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ

ทั้งนี้ โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จึงเป็นโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อสนอง แนวพระราชดำริ และสืบสานพระราชปณิธานแห่งพระองค์โดยปรากฏในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วย กิจกรรมปกป้องทรัพยากรในพื้นที่ป่าธรรมชาติ การสำรวจรวบรวมทรัพยากรที่มีแนวโน้มว่าใกล้สูญพันธุ์อันเกิดจาก การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การนำพันธุ์พืชที่รวบรวมเพาะปลูกและรักษาในพื้นที่ที่เหมาะสมทาง กายภาพ และปลอดภัยจากการรุกราน การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร โครงการศึกษาประเมินทรัพยากร ในด้านต่างๆ ให้ทราบองค์ประกอบ คุณสมบัติ และการใช้ประโยชน์พืชพรรณการจัดทำระบบข้อมูลทรัพยากร ด้านคอมพิวเตอร์ การวางแผนและพัฒนาทรัพยากรระยะยาว ๓๐ - ๕๐ ปี และกิจกรรมการสร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ทรัพยากรแก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้แก่ เยาวชน บุคคลทั่วไป ให้มีความเข้าใจตระหนัก ในความสำคัญ เกิดความปิติและสำนึกที่จะร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์พืชพรรณของไทยให้คงอยู่เป็นทรัพยากร อันทรงคุณค่าประจำชาติสืบไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทยสามารถนำมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ที่เกี่ยวกับ **“ปัจจัยสี่”** อันเป็นพื้นฐานหลักในการดำรงชีวิตของมนุษย์ จึงนับได้ว่าพันธุ์ไม้เหล่านี้ มีความผูกพันกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยมาช้านานนับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามเมื่อยุคสมัย เปลี่ยนไปประโยชน์ที่เคยได้รับจากพรรณพืชอาจแปรไปตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ความต้องการของสังคม และผู้บริโภค การสำรวจค้นคว้าและวิจัยตามหลักวิทยาศาสตร์สมัยใหม่เกี่ยวกับพฤกษศาสตร์ดังที่โครงการอนุรักษ์ พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ จึงสามารถทำให้คนไทยได้ทราบถึง คุณประโยชน์ของพืชพรรณหลายชนิดซึ่งบางชนิดเป็นที่รู้จักแพร่หลาย มีการนำมาใช้ประโยชน์แต่ขาดการดูแล รักษาจนปริมาณลดลงและเกือบสูญพันธุ์จากถิ่นกำเนิดพืชบางชนิดมีมาช้านาน แต่มิได้เป็นที่ล่วงรู้ถึงคุณประโยชน์ จนอาจถูกละเลยหรือถูกทำลายไปอย่างน่าเสียดาย

๑.๒ พระราโชวาทของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทาน พระราโชวาทให้คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการบริหาร ผู้ร่วมสนองพระราชดำริ และผู้ดูแลเกล้าฯ ถวายที่เฝ้าทูลละอองพระบาทในการประชุมประจำปีโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๐ ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา กรุงเทพมหานคร ว่า

“ข้าพเจ้ายินดีและขอบคุณทุกคนที่เข้ามาประชุมกันพร้อมหน้าในวันนี้ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าโครงการ อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ นี้ได้ดำเนินการมาเป็นเวลาถึง ๕ ปี แล้ว และคิดกันว่าจะทำต่อ

ในช่วงที่สองอีก ๕ ปีและคิดมาใหม่ว่าในขั้นที่สองนี้จะทำในลักษณะไหน ที่จริงในเบื้องต้นนั้นข้าพเจ้าก็ได้เป็นนักพฤกษศาสตร์หรือศึกษาทางนี้มาโดยตรง ถึงแม้ศึกษาตอนนี้ก็คงจะสายไปเสียแล้ว เพราะว่าขณะนี้ไม่สามารถจำชื่อคน สัตว์ สิ่งของได้มากเท่าที่ควร แต่ว่าเหตุที่สนใจพืชพรรณและทรัพยากรของประเทศเรามาจนแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางพืช เหตุผลที่ศึกษา เพราะถือว่าง่ายต่อการศึกษามากกว่าอย่างอื่น เวลาไปไหนที่มีคนตามกันเยะเยะ ถ้าจะศึกษาสัตว์สัตว์ก็วิ่งหนีหมด แต่พืชนั้นเขาอยู่ให้ศึกษาได้ พอศึกษาไปสักพักก็เกิดความสนใจว่า นอกจากทางกรมป่าไม้ซึ่งได้ติดต่อกันในครั้งแรกในเบื้องต้นเพราะว่าชอบไปท่องเที่ยวในที่ต่างๆ ตามป่าเขา ดูว่าเมืองไทยมีสภาพภูมิประเทศ ภูมิศาสตร์อย่างไรและก็ได้ศึกษาเรื่องต้นไม้ต่างๆ ตามที่กล่าวมาแล้วนี้ ก็ยังเห็นว่ายังมีหน่วยงานทั้งหน่วยงานของรัฐของเอกชน ทั้งเป็นหน่วยงานราชการ เช่น กรมป่าไม้ กรมวิชาการ เกษตร และกับทั้งที่เป็นสถาบันการศึกษาที่ทำงานเกี่ยวกับเรื่องของพืช ศึกษาว่าพืชที่ชนิดทั้งเรื่องของพืชชนิดต่างๆ เรื่องงานอนุกรมวิธาน อย่างนี้เป็นต้น ก็ศึกษากันหลายแห่ง จึงเกิดความคิดขึ้นมาว่าน่าจะมีการรวบรวมว่าแต่ละสถาบันได้ทำงานในส่วนของตนอย่างไร และงานนั้นอย่างเช่น ยกตัวอย่างเช่นพืช ก็ได้ศึกษาในส่วนที่แต่ละแห่งได้รวบรวมนั้น ชื่อต่างหรือซ้ำกันอย่างไร เพื่อที่จะให้รวมกันว่าทั้งประเทศนั้นเรามีอะไรบ้าง ที่จริงแล้วงานที่จะศึกษาพืชหลายชนิดนี้เป็นเรื่องที่ทำได้ยากและทำได้ช้า คนๆ เดียวหรือว่าสถาบันๆ เดียวนั้นจะครอบคลุมไม่ได้ทั้งหมดถ้ามีหลายๆ หน่วยงานช่วยกันครอบคลุมก็อาจจะได้มาก ถ้าต่างคนต่างไม่รู้กันนั้นก็อาจจะเกิดเป็นที่น่าเสียดายว่าจะไม่ได้ข้อมูลเต็มที่ จึงนึกถึงว่าอยากจะทำฐานข้อมูลที่นักวิชาการทุกคนจะใช้ในการค้นคว้าได้ด้วยกัน ที่วังนี้ซึ่งก็มีความรู้ดีกว่า ๑ ตารางกิโลเมตรของวังนี้ก็ใหญ่โตพอสมควร แต่ว่าที่จริงแล้วถ้าจะเอางานทุกสิ่งทุกอย่างมาสมกัน ก็ย่อมจะไม่พอพื้นที่ไม่ได้ก็ต้องทำงานอะไรที่จะประหยัดที่ที่สุดในตอนนั้นก็เลยคิดว่าทำฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์ ซึ่งใช้การเรียกชื่อพืชที่ทุกคนจะเข้าถึงได้จึงพัฒนาจากจุดนั้นมาเป็นงานต่างๆ ที่ ดร.พิศิษฐ์ ได้กล่าวถึงเมื่อสักครู่นี้ออกไปหลายๆ อย่าง ซึ่งงานที่กล่าวถึงนี้ก็เป็งานที่หน่วยราชการต่างๆ ได้ทำมาแล้วเป็นจำนวนมากและหลังจากโครงการฯ นี้ก็มีการตั้งขึ้นใหม่ เพราะฉะนั้นก็ยังคิดว่าถ้ามีการได้ประชุมกันพร้อมกันอย่างนี้ จะได้มาตกลงกันแน่นอนว่าใครทำอะไรและในส่วนที่เหลือกัน ถ้าซ้ำกันโดยไม่จำเป็นก็อาจจะตกลงกันได้ว่าแบ่งกันว่าอันนี้งานนี้ใครจะทำ หรืองานที่โครงการทางด้านสำนักพระราชวังเคยทำอยู่ แต่ว่าเมื่อมีหน่วยงานที่มีชื่อของหน่วยงานที่ควรจะได้รับผิดชอบโดยตรงรับไปทำแล้วทางสำนักพระราชวังก็คิดว่าน่าจะตัดได้ในส่วนนั้นและก็นำมาทำงานทางด้านสารสนเทศหรือความร่วมมืออย่างนี้เป็นต้น ซึ่งเข้าใจว่าก็เป็นการสมสมัยในปัจจุบันซึ่งประเทศค่อนข้างจะฝืดเคือง เพราะฉะนั้นทำงานอะไรถึงแม้จะเป็นงานที่ดีถ้าตกลงกันได้แล้วก็จะเป็นการประหยัดพลังคนหรือพลังเงินงบประมาณ ที่ว่าให้ในส่วนนี้แล้วก็จะได้จำเป็นจะไม่ต้องให้ในหน่วยงานอื่น หรือถ้าให้หน่วยงานอื่นก็ต้องให้ทำไป และงานนี้เราอาจจะต้องมานั่งพิจารณาคิดดูว่าจะทำงานได้โดยประหยัดอย่างไร บางส่วนที่อาจจะยังไม่จำเป็นในขั้นนี้หรือว่าทำไม่ได้ไม่ต้องเน้นเรื่องความหรูหราหรือความสวยงามมากนัก เอาเฉพาะที่ใช้จริงๆ และก็ประหยัดไปได้เป็นบางส่วนก็ดี

ส่วนสำหรับเรื่องโรงเรียนนั้น ก็ได้มีประสบการณ์ในการที่ไปเยี่ยมโรงเรียนในภาคต่างๆ มาหลายแห่ง ก็เห็นว่าเรื่องที่จะสอนให้นักเรียนหรือให้เด็กมีความรู้ และมีความรักในทรัพยากร คือ ความรักชาติรักแผ่นดินนี้ ก็คือรักสิ่งที่เป็นสมบัติของตัวเอง การที่จะให้เขารักษาประเทศชาติ หรือรักษาสมบัติของเขานั้น ทำได้โดยก่อให้เกิดความรัก ความเข้าใจ ถ้าใครไม่รู้จักกันเราก็ไม่มีความสัมพันธ์ ไม่มีความผูกพันต่อกัน แต่ถ้าให้เขารู้จักว่าสิ่งนั้นคืออะไร หรือว่าทำงานก็จะรู้สึกชื่นชม และรักหวงแหนในสิ่งนั้นว่าเป็นของตน และจะทำให้เกิดประโยชน์ได้เคยแนะนำโรงเรียนต่างๆ ที่ได้ไปเยี่ยม ไม่เฉพาะแต่โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ นี้ โรงเรียนต่างๆ ไปด้วยว่าเรื่องของนอกจากพืชพรรณแล้ว สิ่งที่มีในธรรมชาติ สิ่งที่ทำได้ง่ายๆ นั้นก็อาจจะเป็นอุปกรณ์การสอนในวิชาต่างๆ ได้หลายอย่างแม้แต่วิชาศิลปะก็ให้หามาทำรูปต้นไม้ ก็ไม่ต้องหาของอื่นให้เป็นตัวแบบ หรือในเรื่องภาษาไทย การเรียงความก็อาจจะทำให้เรื่องของการเขียนรายงาน ทำให้หัดเขียนหนังสือ หรืออาจแต่งคำประพันธ์ในเรื่อง

ของพีชเหล่านี้ หรือเป็นตัวอย่างงานศึกษางานวิทยาศาสตร์และวิชาอื่นๆ ดังที่ ดร.พิศิษฐ์ ได้กล่าวมา นอกจากนั้น ในวิชาพฤกษศาสตร์โดยเฉพาะ ซึ่งอาจจะช่วยได้ในที่นี้ยังไม่เคยกล่าว คือเรื่องของวิชาการท้องถิ่นซึ่งก็เป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้วที่จะให้นักเรียนได้ศึกษาความรู้ท้องถิ่นนอกจากความรู้ที่เป็นมาตรฐานจากส่วนกลางมาแล้ว แม้แต่ตำราก็มีการส่งเสริมให้ครู อาจารย์ ในท้องถิ่นนั้นได้รวบรวมความรู้หรือได้แต่งขึ้น ในระยะนี้ซึ่งเท่าที่ได้เห็นมาก็มีการศึกษาวิชาการทางด้านศิลปวัฒนธรรม อาชีพท้องถิ่นมาบ้าง แต่ในด้านของธรณศาสตร์นั้นยังมีค่อนข้างน้อย เท่าที่ไปแนะนำมาในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรนั้นได้เสนอว่าไม่ใช่เป็นเฉพาะที่จะให้เด็กนักเรียนปลูกป่าหรือทำให้อนุรักษ์ดินปลูกหญ้าแฝกอย่างเดียว ก็พยายามจะให้ออกไปดูข้างๆ โรงเรียนว่าที่นั่นมีอะไรอยู่ และต้นไม้ต้นนี้ชื่ออะไร เป็นอะไร และพอดีมีประสบการณ์จากการที่ได้เคยออกไปส่งเสริมในเรื่องของโภชนาการงานในระยะแรกๆ ที่เริ่มทำงานเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ ในช่วงนั้นออกไปทำงานก็ทำงานอย่างค่อนข้างจะเบี่ยน้อยหอยน้อย คือเงินไม่ค่อยมีต้องออกเอง ก็ไม่มีเงินที่จะส่งเสริมเรื่องเมล็ดพันธุ์ผักหรืออุปกรณ์ที่ใช้มากนัก ได้ครบทุกแห่งที่ไปก็ให้ใช้พืชผักในท้องถิ่นที่พอจะมีอยู่ ผักพื้นบ้านผักพื้นเมืองหรือของที่เขากินอยู่แล้วเสริมเข้าไปในมื้ออาหารนั้นด้วย เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่น่าศึกษาเพราะได้พบว่ามีการผสมผสานหลายอย่าง ซึ่งก็ยังไม่เป็นที่รู้จักกันในส่วนกลาง ในท้องถิ่นนั้นเขาก็รู้และก็มีชื่อพื้นเมือง แต่ว่าพอเอาเข้าจริง แม้แต่ชื่อวิทยาศาสตร์ก็ยังไม่มีการสนใจว่าชื่ออะไร ก็นำมาศึกษา และเวลานี้ก็ได้เห็นว่ามีการศึกษาอย่างกว้างขวาง คือได้ศึกษาว่าคุณค่าทางอาหารของผักพื้นเมืองเหล่านั้นมีอะไรบ้าง และได้มีการวิเคราะห์พิษภัยของพีชเหล่านั้นไว้ด้วยเดิมเท่าที่คิดก็ยอมรับว่าไม่ได้คิดเรื่องพิษภัย เพราะเห็นว่าคนรับประทานกันอยู่ประจำยังมีอายุยืนอยู่ แต่เห็นว่าจากการวิจัยของนักวิชาการ ก็ได้ทราบว่ามีการพิษพื้นบ้านบางอย่างที่รับประทานกันอยู่ซึ่งมีพิษบ้าง ทำให้เป็นข้อคิดที่ว่าถ้าบริโภคกันในส่วนที่เป็นท้องถิ่นก็อาจจะไม่เป็นพิษภัยมากเพราะว่าในวันนั้นเก็บผักชนิดนี้ได้ก็นำมาบริโภคอีกวันก็เก็บได้อีกอย่างก็นำมาบริโภค แต่ถ้าสมมติว่าเป็นการส่งเสริมเป็นโครงการขึ้นมา แล้วก็จะมีการขยายพันธุ์เป็นจำนวนมากและก็รับประทานอย่างนี้ซ้ำๆ ซากๆ ซึ่งจะมีอันตรายต่อร่างกายเป็นอย่างยิ่งก็อาจจะเป็นไปได้ อันนี้ที่ยกตัวอย่างแสดงว่าวิชาการนี้แตกแขนงไปหลายอย่าง และมีการศึกษาได้หลายอย่าง และก็มีบุคคลหลายคนที่จะช่วยกันคิดช่วยกันทำ ถ้าจะช่วยกันจริงๆ นี่ก็อาจจะต้องแบ่งหน้าที่ถึงขั้นตอนนี้ก็จะต้องแบ่งหน้าที่กันเพื่อที่จะแบ่งในด้านปริมาณงานที่ทำหรืองบประมาณที่ทำก็ได้รับการสั่งสอนจากผู้หลักผู้ใหญ่อยู่เสมอว่า ถ้าคนเรามีความคิดฟุ้งเล่นอะไรต่างๆ นานา ก็คิดได้แต่ถึงตอนทำจริงมีขั้นตอนเหมือนกัน การใช้คนให้ทำอะไรนี่ก็ต้องคิดถึงกระบวนการว่าจะไปถึงเป้าหมายที่เราต้องการนั้นจะต้องใช้ทั้งเงินใช้ทั้งเวลา ใช้ทั้งความคิด ความอ่านต่างๆ ซึ่งจะไปใช้ใครทำก็ต้องเอาให้แน่นว่าเขาเต็มใจหรืออาจเต็มใจ แต่ว่ามีภารกิจมาก มีเวลาจะทำให้เท่าใดหรือเขาอาจทำให้ด้วยความเกรงใจเรา แล้วว่าที่หลังอย่างนี้เป็นต้น ก็บอกว่าไม่เป็นไร เพราะว่าเวลาทำอะไรก็ได้บังคับก็ขอเชิญเข้าร่วมช่วยกัน แต่ถ้าคนใดมีข้อขัดข้องหรือมีข้อสงสัยประการใดก็ไต่ถามกันได้ ไม่ต้องเกรงใจเพราะถือว่าทำงานวิชาการแบบนี้ไม่เคยจะคิดว่าใครจะเคืองถ้าใครทำไม่ได้ก็แล้วไป ก็ทำอย่างอื่น ทำอย่างนี้ไม่ได้ก็ต้องทำได้สักอย่าง คิดว่าโครงการนี้ขั้นตอนต่อไปอาจจะต้องดูเรื่องเหล่านี้ให้ละเอียดยิ่งขึ้น ใครทำอะไรได้และประโยชน์อาจจะจะมีอีกหลายอย่าง เช่น งานบางอย่าง หรืออย่างพีชนี้จะมีประโยชน์ในเชิงธุรกิจได้อีกก็มีด้วยซ้ำถ้าเราทราบสรรพคุณของเขาและนำมาใช้ ในส่วนที่ว่าถ้าขยายพันธุ์แล้วไม่อันตราย คือการขยายพันธุ์เหล่านี้ก็อาจจะเป็นการช่วยในเรื่องของการส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎรเพิ่มขึ้นอีกก็อาจเป็นไปได้ ทั้งนี้ก็ต้องไม่ละเลยในเรื่องของวิชาการสิ่งที่ถูกต้อง อะไรที่เป็นคุณอะไรที่เป็นโทษ และยังมีเรื่องที่เกี่ยวข้องในเรื่องของงานของเงิน ในที่นี้ยังมีเรื่องเพิ่มอีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องของที่ดินอาจจะต้องมีการกำหนดแน่นอนว่าที่ดินนั้น อยู่ในสภาพไหน สภาพการถือครองในลักษณะไหน ศึกษาในเรื่องของกฎหมายให้ถูกต้องว่าใครมีสิทธิหรือหน้าที่ทำอะไรบ้างใครทำอะไรได้ ใครทำอะไรไม่ได้เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่จะต้องศึกษาเป็นเรื่องที่จะต้องจุกจิกมากอีกหลายอย่าง ที่พูดนี้ได้หมายความว่าถึงจะเป็นการจะจับผิดว่าใครทำผิดใครทำถูก แต่ว่างานในโลกปัจจุบันนี้ ทำอะไรก็รู้สึกว่าการรักษามาตรฐานนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญ

เพราะว่าต่อไปงานนี้ของเราอาจจะไม่ใช่จำกัดอยู่แต่ภายในประเทศอาจจะต้องมีการติดต่อไปถึงประเทศอื่นด้วย เป็นการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศ เพราะฉะนั้นจะต้องมีการทำงานในลักษณะที่คนอื่นยอมรับได้ นี่ก็เป็นความคิดเกี่ยวกับเรื่องโครงการนี้"

๑.๓ การดำเนินงานของโครงการ อพ.สธ.

การจัดทำแผนแม่บท โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๙) ให้หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ จัดทำแผนแม่บทของหน่วยงาน สอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ. โดยศึกษาจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน และโครงการ ที่มีอยู่ ปรับเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โดยในส่วนของมหาวิทยาลัยในกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ ทรัพยากร (กศ) ให้มีงานสนับสนุนวิชาการในการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ที่จะเน้นในเรื่องมาตรฐานและคุณภาพการดำเนินงานสนองพระราชดำริแล้ว อพ.สธ. ยังวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งการดำเนินงานตลอด ๒๘ ปี ในการหวนดูทรัพยากรสิ่งสิ้นตน ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น ชาวบ้านไทยได้ ประโยชน์ และประโยชน์แท้แก่มหาชน โดยเข้าใจ เห็นความสำคัญของพันธุกรรมพืชและทรัพยากร ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติจนเกิดประโยชน์กับมหาชนชาวไทย ให้มีระบบข้อมูลสื่อถึงกันทั่วประเทศ โดยการเข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนาตามแนวทางการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร อันเป็นฐานในการรักษา สืบสาน ต่อยอด ตามพระบรมราโชบายต่อไป

ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ได้มีหนังสือขอแจ้งยืนยันการดำเนินการกิจกรรม/โครงการภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศที่มีความจำเป็นเร่งด่วน (Quick Win) มีการกำหนดการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ โดยให้มีศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบลให้ครอบคลุม ทุกตำบลทั่วประเทศ โดยจะเริ่มบันทึกข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นในด้านทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญาในรูปแบบข้อมูลขนาดเล็ก (Small Data) ในระดับท้องถิ่น ที่จะใช้เชื่อมโยง กับการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในระดับข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ของประเทศต่อไป

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) เป็นโครงการที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบทอดพระราชภาระของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่จะรักษาฐานทรัพยากรกายภาพ ฐานทรัพยากรชีวภาพ และฐานทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญาของประเทศ เป็นต้น ทุนในการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕

การดำเนินงานขับเคลื่อนให้เกิดศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่นตำบลให้ครอบคลุมทุกตำบล ทั่วประเทศ ตามแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องทรัพยากรความหลากหลายทาง ชีวภาพ เป็นการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. โดยได้ประสานกับที่ปรึกษา กระทรวงมหาดไทย อพ.สธ. มีความเห็นว่ากระทรวงมหาดไทยควรเป็นหลักในการดำเนินงานฐานทรัพยากร ท้องถิ่น เนื่องจากเป็นเรื่องของความมั่นคงในมิติของความมั่นคงทางทรัพยากรของประเทศ และสอดคล้องกับ นโยบายมหาดไทย ๔.๐ แต่เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยไม่มีภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยตรง จึงจำเป็นต้องบูรณาการร่วมกันในหลายกระทรวง โดยต้องเป็นนโยบายและตัวชี้วัด กำกับ การดำเนินงานสนองพระราชดำริไปยังส่วนราชการ อาทิ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและตัวชี้วัด ในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนโดยมีนักเรียนช่วยสำรวจในท้องถิ่น มหาวิทยาลัยท้องถิ่น เป็นพี่เลี้ยง และศึกษาวิจัยต่อยอดเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างยั่งยืน กระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำกับการปฏิบัติงานของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกจังหวัด และจะมีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประสานงานและติดตามการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการดูแลเรื่องเกษตร ปศุสัตว์ และประมงมีพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒ และกระทรวงสาธารณสุขมีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก คุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พืชสมุนไพรและถิ่นอาศัย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้น

ดังนั้น จำเป็นต้องมีการประสานงานและหารือด้านนโยบายให้ทางกระทรวงมหาดไทยดำเนินการได้ และเป็นหลักของประเทศ ซึ่งมีการประชุมหารือระหว่างผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ในการที่จะให้ประสานงานบรรลุตามเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องเป็นนโยบายและตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนให้จังหวัดสนับสนุน อปท. โดยมีมหาวิทยาลัยเป็นพี่เลี้ยงให้ความรู้ ซึ่งในขณะนี้เริ่มเริ่มต้นที่ทาง อพ.สธ. จะทำความเข้าใจกับมหาวิทยาลัยที่จะเป็นศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับเครือข่ายข้างต้นและจำเป็นต้องเป็นนโยบายและตัวชี้วัดในการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้ตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ต่อไป

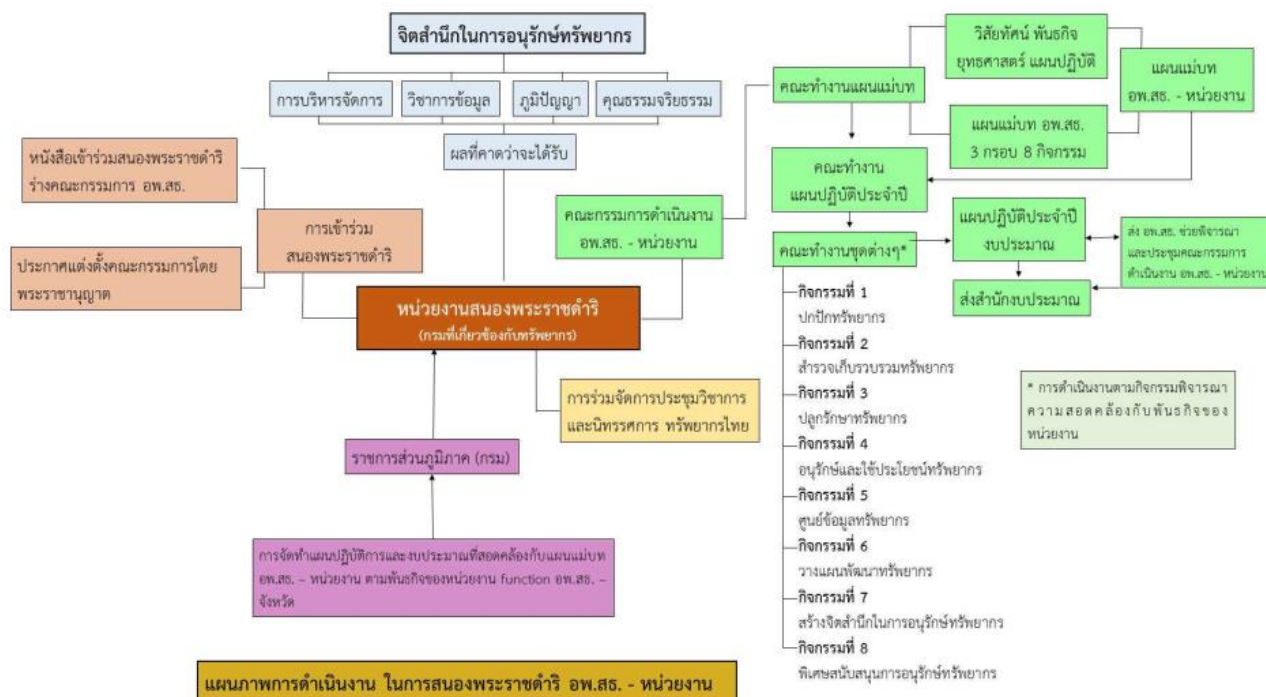
ตามนโยบายจากสำนักพระราชวังที่ให้ อพ.สธ. เป็นหน่วยประสานงานกลาง และลดขนาดหน่วยงาน บุคลากร อพ.สธ. ได้ดำเนินการวางแผนการประสานงานกับมหาวิทยาลัยที่เป็นศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ประสานภาคเหนือศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ประสานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา ประสานภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประสานภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา ประสานภาคใต้ที่มีเครือข่ายมหาวิทยาลัยในจังหวัดต่างๆ อพ.สธ. ได้จัดทำแผนผังมโนทัศน์กระบวนการประสานงานระหว่างหน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริ ระดับจังหวัด ราชการส่วนกลาง-ส่วนภูมิภาค มหาวิทยาลัยท้องถิ่น มหาวิทยาลัยที่เป็นศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. โรงเรียน และ อปท. โดยได้ขอพระราชทานพระราชวินิจฉัยและประสานกับมหาวิทยาลัย ที่พระราชทานเป็นศูนย์แม่ข่ายประสานงาน และมหาวิทยาลัยที่ขอพระราชทานเป็นศูนย์ประสานงาน โดยการประสานงาน จะอยู่ในกรอบการสร้างความมั่นคงปลอดภัยที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร ภายใต้คณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ของมหาวิทยาลัยอื่นๆ

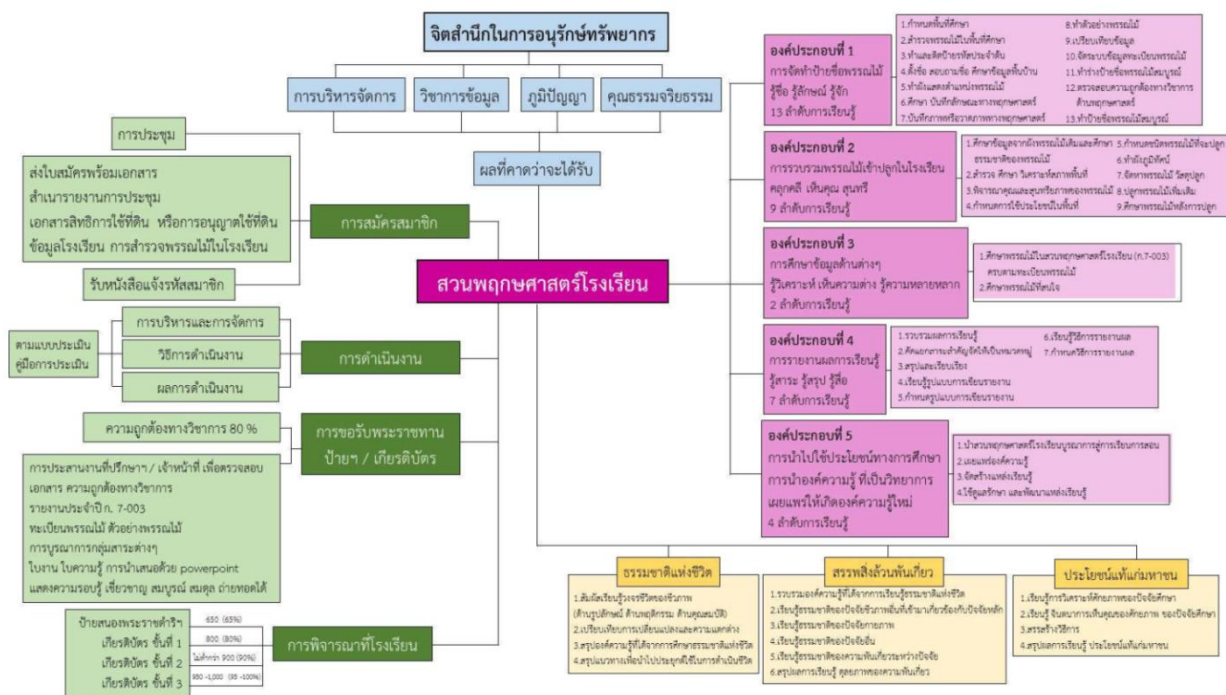
โดยที่จังหวัดทุกจังหวัดได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ทั้ง ๗๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร บนสุดของแผนผังคือเรื่องจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร ด้านซ้ายเป็นเรื่องการบริหารจัดการ ตั้งแต่วิธีการเข้าร่วมสนองพระราชดำริ การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน การประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.ทำงานชุดต่างๆ โดยในแต่ละจังหวัดมีคณะกรรมการดำเนินงานฯ ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ เป็นกรรมการและมีหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ที่ดำเนินการตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยพิจารณาโครงการที่สอดคล้องกับกิจกรรมของ อพ.สธ. สามารถนำเข้าร่วมสนองพระราชดำริ จังหวัดจะมีการดำเนินงานตามกรอบการสร้างจิตสำนึก กิจกรรมหลักคือกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร กรอบการใช้ประโยชน์ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร ที่จังหวัดควรมีข้อมูลจริงโดยมีคณะทำงาน ที่จะมีข้อมูลทรัพยากรกายภาพ โดยมีส่วนราชการภูมิภาค ที่ส่วนกลางสนองพระราชดำริ เป็นโครงข้อมูลจังหวัด ด้านทรัพยากรกายภาพ มีสำนักงานชลประทานจังหวัด ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรน้ำบาดาล พัฒนาที่ดิน ที่ดิน อุดุณิยวิทยา ด้านทรัพยากรชีวภาพ ที่มีเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม มีทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นหน่วยประสานกับหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ป่าไม้ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่า ก็จะเป็นแหล่งข้อมูลด้านทรัพยากรชีวภาพ พืชสัตว์ จุลินทรีย์ เห็ด ด้านทรัพยากรวัฒนธรรมภูมิปัญญา ก็มีวัฒนธรรมจังหวัด ที่มีข้อมูลด้านภูมิปัญญา พัฒนาชุมชนมีข้อมูลภูมิปัญญาของการนำไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งภาพใหญ่ของจังหวัด ส่วนข้อมูลในระดับท้องถิ่น จังหวัดก็มีนโยบายสั่งการผ่านนายอำเภอที่ดูแลในเรื่องท้องถิ่น กำหนดผู้ใหญ่บ้านร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการสนองพระราชดำรินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งจะสอดคล้องกับนโยบายและตัวชี้วัดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล เข้าร่วมสนองพระราชดำรินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น เมื่อตำบลเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โรงเรียนที่อยู่ตำบลนั้นๆ ก็ต้องเข้าร่วมสนองพระราชดำรินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และเป็นกำลังสำคัญในงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ที่ดำเนินงานจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นในการสำรวจทรัพยากร ข้อมูลในระดับท้องถิ่นที่เป็นปัจจุบัน จะเข้าสู่ระบบข้อมูลของจังหวัด และข้อมูลประเทศ ที่มหาตมา ๔.๐ จะต้องมีกระบวนการ Big Data จากข้อมูลจริงเชิงพื้นที่ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนา ในการดำเนินงานของจังหวัดจำเป็นต้องมีมหาวิทยาลัยเข้ามาเป็นฐานด้านวิชาการ การศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาต่อยอดต่อไป

ภาพที่ ๔: แผนภาพการดำเนินงานในการสนองพระราชดำริ อพ.สธ. – หน่วยงาน

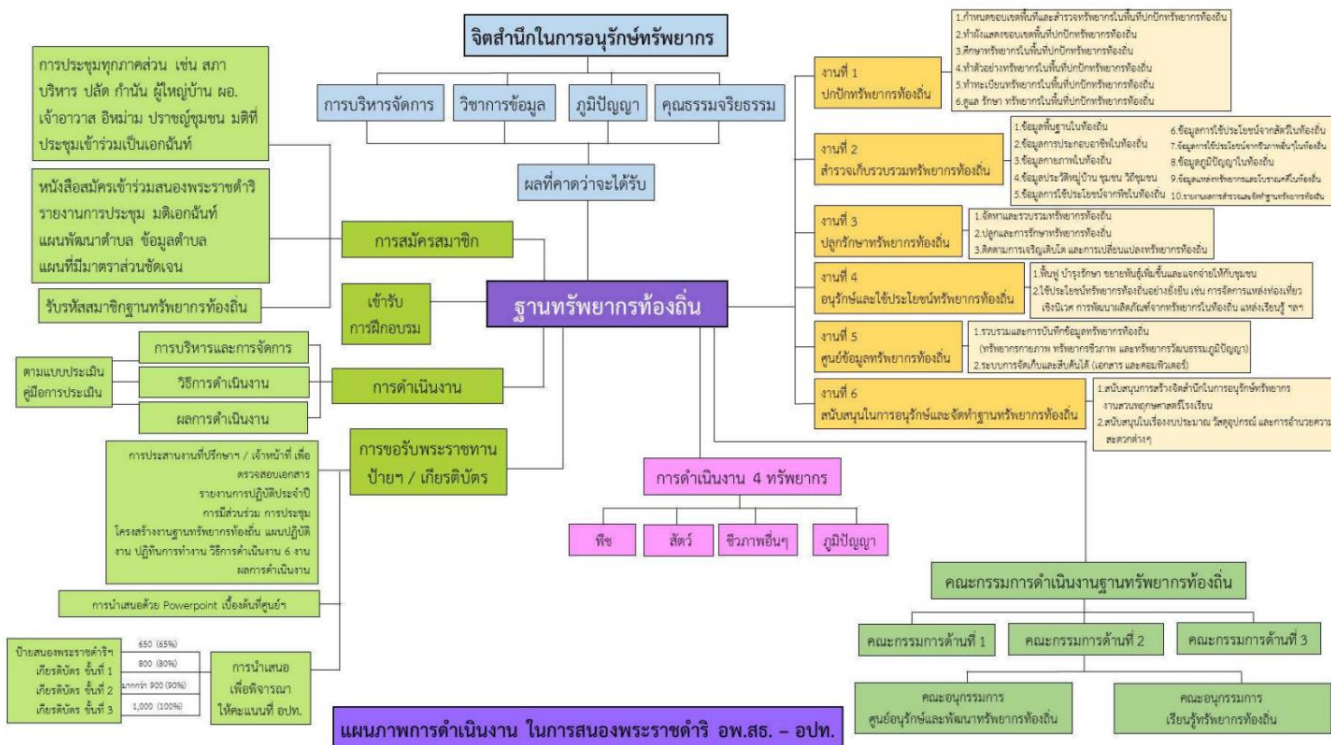
หน่วยงานสนองพระราชดำริในกลุ่มที่ ๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากร ซึ่งหน่วยงานก็มีการสนองพระราชดำริดำเนินกิจกรรมของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ในส่วนกลาง ส่วนราชการภูมิภาคก็เป็นคณะกรรมการดำเนินงานของจังหวัด เป็นแนวทางที่จะใช้งบประมาณของกรมเป็นงบ function มาดำเนินงานในจังหวัด ยกตัวอย่างเรื่องน้ำ หากท้องถิ่นมีการสำรวจจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น ทราบในเรื่องพื้นที่เกษตร แต่น้ำไม่เพียงพอ ต้องการแก้ปัญหา ก็นำข้อมูลปรึกษากับทางชลประทานจังหวัด หรือทรัพยากรน้ำจังหวัด เพื่อจัดทำโครงการ ส่วนราชการภูมิภาคก็นำเรื่อง เข้าคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) จังหวัด ผ่านการพิจารณาแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเรื่องไปยังกรมในส่วนกลาง กรมในส่วนกลางก็รวบรวมเป็นโครงการพระราชดำริ ที่จะส่งให้ อพ.สธ.ช่วยพิจารณา ยืนยันไปยังสำนักงบประมาณ จะเป็นการจัดทำงบประมาณที่มีฐานจากข้อมูลความต้องการจริง ฐานข้อมูลทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ เป็นการจัดการงบประมาณของประเทศในเรื่องการพัฒนาท้องถิ่น ที่มาจากฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น

ภาพที่ ๕: แผนภาพการดำเนินงานของสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

แผนผังสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนเป็นภาพรวมการดำเนินงาน ที่ด้านซ้ายมือเป็นการบริหารจัดการ การสมัครเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วม การดำเนินงานตามคู่มือการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน การดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานตามเกณฑ์ เพื่อขอรับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ และเกียรติบัตรชั้นที่ ๑ และเกียรติบัตรชั้นที่ ๒ ด้านขวามือเป็นการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ที่มี ๕ องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมีลำดับการเรียนรู้ การเรียนรู้ ๓ สาระ ธรรมชาติแห่งชีวิต สรรพสิ่งล้วนพันเกี่ยว ประโยชน์แก่มหาชน ก็มีลำดับการเรียนรู้ ที่มีรายละเอียดในคู่มือการดำเนินการ วิธีการให้คะแนนตนเอง

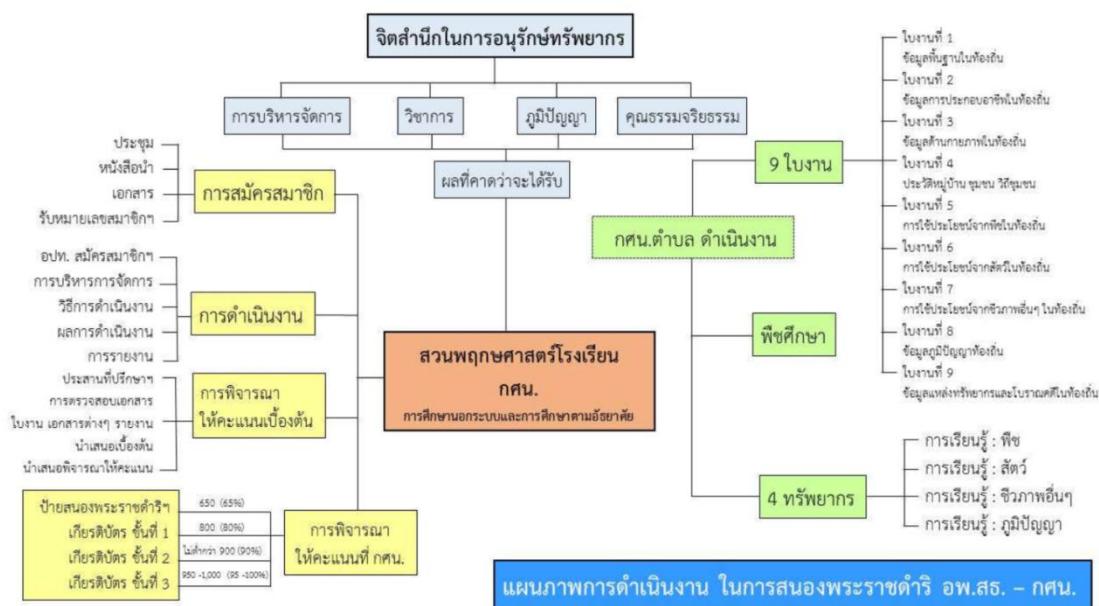
ภาพที่ ๖: แผนภาพการดำเนินงานของฐานทรัพยากรท้องถิ่น
แผนผังฐานทรัพยากรท้องถิ่น เป็นภาพรวมการดำเนินงาน ที่ด้านซ้ายมือเป็นการบริหารจัดการ

การสมัครเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วม การดำเนินงานตามคู่มือการดำเนินฐานทรัพยากรท้องถิ่น การดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานตามเกณฑ์ เพื่อขอรับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ และเกียรติบัตรชั้นที่ ๑ และเกียรติบัตรชั้นที่ ๒ ด้านขวามือเป็นการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ที่มี ๖ งาน งานปฐกปัทภพวิทยากร งานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร งานปลูกรักษาทรัพยากร งานศูนย์ข้อมูลทรัพยากร งานสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร และงานสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร มีลำดับการเรียนรู้ ระดับรับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ การเรียนรู้ ๔ ทรัพยากร เพื่อขอรับพระราชทานเกียรติบัตรชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ที่มีลำดับการเรียนรู้ มีรายละเอียดในคู่มือการดำเนินการ วิธีการให้คะแนนตนเอง

ภาพที่ ๗: แผนภาพการดำเนินงานในการสนองพระราชดำริ อพ.ส. - การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

แผนผังการดำเนินงานของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ท้องถิ่นเป็นภาพรวม การดำเนินงาน ที่ด้านซ้ายมือเป็นการบริหารจัดการ การสมัครเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วม การดำเนินงานตาม คู่มือการดำเนินงานเริ่มศึกษาและใช้แบบบันทึกการสำรวจทรัพยากร ๙ ใบบางของการดำเนินงานฐาน ทรัพยากรท้องถิ่น โดย กศน.อำเภอจะเป็นโรงเรียน กศน.ตำบล เป็นห้องเรียนที่มีนักเรียนมาจากหมู่บ้านต่างๆ การจัดทำทะเบียนทรัพยากร และมีพืชศึกษาในแต่ละห้องเรียน คือแต่ละตำบล มีพืชศึกษาหรือพืชสำคัญ ที่นำมาใช้ศึกษาตามกระบวนการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน การดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานตามเกณฑ์ เพื่อขอรับพระราชทานป้ายสนองพระราชดำริ และเกียรติบัตรชั้นที่ ๑ และเกียรติบัตรชั้นที่ ๒ ทรัพยากร เพื่อขอรับพระราชทานเกียรติบัตรชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ที่มีลำดับการเรียนรู้ มีรายละเอียดในคู่มือ การดำเนินการ วิธีการให้คะแนนตนเอง

จากแผนผังข้างต้น จะทำให้หน่วยงานสนองพระราชดำริต่างๆ มหาวิทยาลัย จังหวัด โรงเรียนสมาชิก สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเห็นภาพว่าอยู่ตรงไหน ทำอะไร และเชื่อมต่อ ประสานกับใคร จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสนองพระราชดำริ ในการพัฒนาบุคลากร เพื่อไปอนุรักษ์พัฒนา ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับมหาชนชาวไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร เห็นคุณค่า อนุรักษ์พัฒนา และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน จากการรักษาทรัพยากร คือการรักษาดีกรีดิน การรักษาฐาน ทรัพยากรนำไปสู่เศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนของประเทศ ที่จะส่งต่อทรัพยากรให้เป็น มรดกและลูกหลาน ใช้ในการพัฒนาประเทศต่อไป

เป้าหมายของ อพ.สธ.

เพื่อพัฒนาบุคลากร อนุรักษ์พัฒนาทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ถึงมหาชนชาวไทย

วัตถุประสงค์ของ อพ.สธ.

- ให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของทรัพยากร
- ให้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ จนเกิดผลประโยชน์ถึงมหาชนชาวไทย
- ให้มีระบบข้อมูลทรัพยากรให้สื่อถึงกันได้ทั่วประเทศ

๑.๔ วัตถุประสงค์ของแผนแม่บท อพ.สธ.

๑) เพื่ออนุรักษ์พืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ และดำเนินการเป็นธนาคารพืชพรรณ

๒) เพื่อนำพืชที่ได้สำรวจขึ้นทะเบียนรหัสต้นของพืชที่มีอยู่เดิมและหายากใกล้สูญพันธุ์ เพื่อไปปลูกรักษาพันธุ์กรรมไว้ในพื้นที่ปลอดภัย

๓) เพื่อนำความรู้จากการศึกษาวิจัยพืชพรรณและความหลากหลายทางชีวภาพ การศึกษาทรัพยากรกายภาพ การสำรวจและบันทึกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทย เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการที่จะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน สู่เศรษฐกิจพอเพียง

๔) เพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลทรัพยากร รวมทั้งทรัพยากรอื่นๆ ได้แก่ ทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรกายภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา โดยเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริ เช่น ศูนย์ข้อมูลพรรณพฤกษาชาติ หอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กับศูนย์ข้อมูลทรัพยากรสวนจิตลดา และข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรของหน่วยงานต่างๆ สื่อถึงในระบบเดียวกัน

๕) เพื่อปลูกฝัง สร้างให้เด็กและเยาวชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร และทรัพยากรธรรมชาติ รักษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

๖) เสริมสร้าง สนับสนุน ให้เกิดเครือข่ายระดับต่างๆ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากร

๑.๕ แนวทางการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานของแผนแม่บท อพ.สธ.

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ข้างต้น จึงกำหนดแนวทางและแผนการดำเนินงานตามแผนแม่บท อพ.สธ. ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) โดยมีกิจกรรม ๘ กิจกรรมที่อยู่ภายใต้ ๓ กรอบการดำเนินงาน และ ๓ ฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา

โดยที่ อพ.สธ. สนับสนุนและร่วมมือกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริจัดทำแผนปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ ภายใต้แผนแม่บทในแต่ละปีงบประมาณตลอดระยะเวลา ๕ ปี ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยงานของตนให้ชัดเจน โดยระบุสาระสำคัญในการดำเนินงาน เช่น พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน และการบริหารจัดการ โดยเฉพาะเรื่องผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติและงบประมาณในการดำเนินงาน โดยมี อพ.สธ. เป็นผู้พิจารณาให้อยู่ในแนวทางการดำเนินงาน อพ.สธ. และสนับสนุนแผนปฏิบัติงานประจำปี/โครงการต่างๆ ภายใต้แผนแม่บทของ อพ.สธ. ไปยังแหล่งทุนต่างๆ ต่อไป

๑) กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการพัฒนาและด้านการบริหารจัดการด้านปกป้องทรัพยากรของประเทศ จึงต้องมีการเรียนรู้ทรัพยากรในพื้นที่ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงาน ได้แก่ กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร และกิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

เป้าหมาย

(๑) เพื่อปกป้องรักษาพื้นที่ป่าธรรมชาติของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีพื้นที่ป่าดั้งเดิมอยู่ในความรับผิดชอบ โดยไม่มีนโยบายจะเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ แต่จะต้องเป็นพื้นที่นอกเหนือจากพื้นที่ของกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือจะต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหากับราษฎรโดยเด็ดขาด

(๒) เพื่อร่วมมือกับกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยที่กรมฯ นำพื้นที่ของกรมฯ มาสนองพระราชดำริ ตามความเหมาะสม

ตัวอย่างพื้นที่ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น พื้นที่ป่าในศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ป่าที่ชาวบ้านร่วมใจปกป้องรักษา พื้นที่ป่าของสถาบันการศึกษา พื้นที่ป่าของสวนสัตว์ พื้นที่ป่าของเขื่อนต่างๆ ภายใต้การดูแลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พื้นที่ป่าของภาคเอกชนที่ร่วมสนองพระราชดำริ เป็นต้น โดยการดำเนินงานในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร ซึ่งทั้งนี้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำรินั้นๆ โดย อพ.สธ. สามารถเป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการ/บุคลากร และสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่ร่วมสนองพระราชดำริ สนับสนุนบุคลากร/นักวิจัยในการปฏิบัติงานในพื้นที่

แนวทางการดำเนินกิจกรรมปกป้องทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร

- (๑) การทำขอบเขตพื้นที่ปกป้องทรัพยากร และให้ระบุสถานะพื้นที่ว่าอยู่เอกสารสิทธิ์ประเภทใด
  - (๑.๑) เป็นพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์ของหน่วยงานฯ
  - (๑.๒) เป็นพื้นที่ของหน่วยงานอื่นแต่อนุญาตให้มีสิทธิ์ใช้พื้นที่นั้นได้ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานที่เป็นเจ้าของ)

พื้นที่ปกป้องทรัพยากรต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีกรณีพิพาทกับราษฎรในเรื่องของการบุกรุกหรือแผ้วถาง

(๒) การสำรวจ ทำรหัสประจำต้นไม้ ทำรหัสพิกัด เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลในพื้นที่ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ

(๓) การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัดของทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ นอกเหนือจากพันธุ์กรรมพืช เช่น สัตว์ จุลินทรีย์

(๔) การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัดของทรัพยากรกายภาพ เช่น ดิน หิน แร่ธาตุต่างๆ คุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ เป็นต้น

(๕) การสำรวจเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรกายภาพ และทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่

(๖) สนับสนุนให้มีอาสาสมัครปกป้องรักษาทรัพยากรในพื้นที่สถานศึกษา เช่นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ในระดับหมู่บ้าน ตำบล สนับสนุนให้ประชาชนที่อยู่รอบๆ พื้นที่ปกป้องทรัพยากร เช่นมีกิจกรรมป้องกันไฟป่า กิจกรรมร่วมมือร่วมใจรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร เป็นต้น

ข้อมูลที่ได้นำมารวบรวมเป็นฐานข้อมูลในพื้นที่ขององค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะหน่วยงานราชการ หรือเอกชนที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

หมายเหตุ

(๑) ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมปกป้องทรัพยากร สามารถนำไปจัดการและเก็บเข้าสู่งานฐานข้อมูล ในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

(๒) กิจกรรมปกป้องทรัพยากร ใช้พื้นที่เป็นเป้าหมายในการดำเนินงานในกิจกรรมนี้

(๓) พื้นที่ที่นำมาสนองพระราชดำริในกิจกรรมนี้ ไม่ได้หมายความว่า เป็นการนำพื้นที่นั้นเข้ามา น้อมเกล้าฯ ถวาย เพื่อให้เป็นทรัพย์สินของ อพ.สธ. สำนักพระราชวัง แต่หมายถึงเป็นพื้นที่ที่ดำเนินการ โดยหน่วยงานนั้นๆ ที่เป็นเจ้าของ แต่ใช้แนวทางการดำเนินงานในกิจกรรมปกป้องทรัพยากร และในอนาคต ถ้าหน่วยงานนั้นๆ มีนโยบายในการดำเนินการปรับปรุงหรือต้องการใช้พื้นที่ปกป้องทรัพยากร เพื่อใช้ในกิจกรรม อื่นๆ ทางหน่วยงานสนองพระราชดำรินั้นๆ สามารถดำเนินการแจ้งความประสงค์มายัง อพ.สธ. แต่ในกรณีที่เป็นพื้นที่ล่อแหลมต่อการสูญเสียทรัพยากรที่มีค่า อาจต้องมีการขอพระราชวินิจฉัยก่อนดำเนินการ เปลี่ยนแปลง

สำหรับเรื่องการอบรมอาสาสมัคร/ประชาชน/นักศึกษา/นักเรียนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน หมู่บ้าน ในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร ให้อยู่ในกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ทสจ., สจจ., สสจ., และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร

เป้าหมาย

(๑) เพื่อสำรวจและเก็บรวบรวมทรัพยากรในพื้นที่ ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และ ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ในพื้นที่ที่ทราบแน่ชัดว่ากำลังจะเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิม เช่น จากป่า กลายเป็นสวน พื้นที่ตามเกาะต่างๆ ที่จะกลายเป็นพื้นที่ท่องเที่ยว พื้นที่ที่เร่งในการสร้างถนนและ สิ่งก่อสร้างต่างๆ ภายใต้รัศมีอย่างน้อย ๕๐ กิโลเมตร ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ให้พิจารณา ความพร้อมและศักยภาพของหน่วยงานที่เป็นแกนกลางดำเนินงานในแต่ละพื้นที่ที่สำคัญ

(๒) เพื่อสำรวจและเก็บรวบรวมทรัพยากรในพื้นที่ ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และ ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญาภายใต้รัศมีอย่างน้อย ๕๐ กิโลเมตร ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อาจจะกำลังเปลี่ยนแปลงหรือไม่ก็ได้แต่เป็นคนละพื้นที่กับพื้นที่ปกป้องพันธุกรรมพืช/ทรัพยากรดั่งในกิจกรรมที่ ๑ โดยที่ อพ.สธ. มีนโยบายประสานและร่วมมือกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษาต่างๆ ในการร่วมสำรวจในงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กรมวิชาการเกษตร สถาบันการศึกษาต่างๆ ฯลฯ กำหนดพื้นที่ เป้าหมายในการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบ แผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผน ปฏิบัติงานร่วมกัน ทั้งในเรื่องวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานและการบริหารจัดการ โดยเน้นการดำเนินงาน ในพื้นที่เป้าหมายเดิมให้แล้วเสร็จเป็นลำดับแรก ก่อนพิจารณาขยายผลออกไป โดยแต่ละหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นแกนกลางดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยในแต่ละพื้นที่ ซึ่งทั้งนี้มีการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้นๆ โดยมี อพ.สธ. เป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการ/บุคลากร และ สถาบันการศึกษาต่างๆ ที่ร่วมสนองพระราชดำริ สนับสนุนบุคลากร/นักวิจัยในการปฏิบัติงานในพื้นที่

แนวทางการดำเนินกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร

(๑) การสำรวจเก็บรวบรวมตัวอย่าง ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรม และภูมิปัญญา ในบริเวณรัศมีอย่างน้อย ๕๐ กิโลเมตร ของหน่วยงานนั้นๆ ทั้งพื้นที่ อาจเริ่มต้นในพื้นที่ ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาหรือล่อแหลมต่อการเปลี่ยนแปลงก่อน เช่น พื้นที่กำลังจะสร้างอ่างเก็บน้ำ สร้างศูนย์การค้า พื้นที่สร้างถนน การขยายทางหลวงหรือเส้นทางต่างๆ พื้นที่สร้างสายไฟฟ้าแรงสูง พื้นที่ที่กำลังถูกบุกรุก และในพื้นที่อื่นๆ ที่จะถูกพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิม โดยอาจดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. พื้นที่ที่สำรวจจะต้องอยู่ในเงื่อนไขที่เป็นของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริหรือถ้าเป็นพื้นที่ของหน่วยงานอื่น เจ้าของพื้นที่นั้นๆ ต้องอนุญาตให้เข้าสำรวจได้

(๒) การสำรวจ ทำรหัสประจำต้นไม้ ทำรหัสพิกัด เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลในพื้นที่

(๓) การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัดของทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ นอกเหนือจากพันธุกรรมพืช เช่น สัตว์ จุลินทรีย์

(๔) การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัดของทรัพยากรกายภาพ เช่น ดิน หิน แร่ธาตุต่างๆ คุณภาพน้ำ คุณภาพอากาศ เป็นต้น

(๕) การสำรวจเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรกายภาพ และทรัพยากรชีวภาพในพื้นที่

(๖) การเก็บรวบรวมทรัพยากรชีวภาพเพื่อเป็นตัวอย่างแห้ง และตัวอย่างดอง รวมถึงการเก็บตัวอย่างทรัพยากรกายภาพ เพื่อเป็นตัวอย่างในการศึกษาหรือเก็บในพิพิธภัณฑ์พืช พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

(๗) การเก็บพันธุ์กรรมทรัพยากร สำหรับพืชสามารถเก็บเพื่อเป็นตัวอย่างเพื่อการศึกษาหรือมีการเก็บในรูปแบบเมล็ดในห้องเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ การเก็บต้นพืชมีชีวิตเพื่อไปปลูกในที่ปลอดภัย การเก็บชิ้นส่วนพืชที่มีชีวิต (เพื่อนำมาเก็บรักษาในสภาพเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ) และสำหรับทรัพยากรอื่นๆ (สัตว์ จุลินทรีย์ เห็ด รา ฯลฯ) สามารถเก็บตัวอย่างมาศึกษาและขยายพันธุ์ต่อไปได้ ในกิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

หมายเหตุ

ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรนี้ สามารถนำไปจัดการและเก็บเข้าฐานข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากรและนำทรัพยากรที่เก็บรวบรวมได้ไปดำเนินงานในกิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร และนำไปสู่การดำเนินงานในกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สดจ., อปท., สนง.ศธจ., และ สสจ.

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

เป้าหมาย

(๑) เพื่อนำทรัพยากรที่มีค่า ใกล้สูญพันธุ์ หรือต้องการเพิ่มปริมาณเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ จากพื้นที่ในกิจกรรมที่ ๑ และกิจกรรมที่ ๒ ทำการคัดเลือกมาเพื่อดำเนินงานเป็นกิจกรรมต่อเนื่องโดยการนำพันธุ์กรรมทรัพยากรชีวภาพต่างๆ ไปเพาะพันธุ์ ปลูกเลี้ยง และขยายพันธุ์เพิ่มในพื้นที่ที่ปลอดภัยเรียกว่าพื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากร

(๒) เพื่อส่งเสริมให้เพิ่มพื้นที่แหล่งรวบรวมพันธุ์ทรัพยากรตามพื้นที่ของหน่วยงานต่างๆ (*ex situ*) ทั้งในแปลงเพาะขยายพันธุ์ ห้องปฏิบัติการฯ แหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ เช่น ในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีอยู่ ๖ ศูนย์ทั่วประเทศ พื้นที่ศูนย์วิจัยและสถานีทดลองของกรมวิชาการเกษตร องค์การสวนสัตว์ฯ พื้นที่ของจังหวัด พื้นที่สถาบันการศึกษาที่นำเข้าร่วมสนองพระราชดำริเป็นลักษณะของสวนพฤกษศาสตร์สวนรุกขชาติ ป่าชุมชนที่ร่วมสนองพระราชดำริและยังมีการเก็บรักษาในรูปแบบเมล็ด เนื้อเยื่อ และสารพันธุกรรมในห้องปฏิบัติการฯ ในหน่วยงานต่างๆ รวมถึงการเก็บรักษาพันธุ์กรรมต่างๆ ในธนาคารพืชพรรณ อพ.สธ. สวนจิตรลดาเก็บในรูปสารพันธุกรรมหรือดีเอ็นเอ

โดยที่ อพ.สธ. ดำเนินการประสานงาน สนับสนุนด้านวิชาการร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น จังหวัดต่างๆ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองทัพอากาศ กรมวิชาการเกษตร สถาบันการศึกษาต่างๆ ฯลฯ กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยงานของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ทั้งในเรื่องวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงานและการบริหารจัดการ โดยเน้นการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายเดิมให้แล้วเสร็จเป็นลำดับแรกก่อนพิจารณาขยายผลออกไป โดยแต่ละหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบและเป็นแกนกลางดำเนินงานในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยในแต่ละพื้นที่ ซึ่งทั้งนี้มีการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้นๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

ทรัพยากรพันธุกรรมพืช

(๑) การปลูกรักษาต้นพันธุกรรมพืชในแปลงปลูก การปลูกรักษาต้นพืชมีชีวิตลักษณะป่าพันธุกรรมพืชมีแนวทางดำเนินงานคือ สำรวจสภาพพื้นที่และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน งานขยายพันธุ์พืชงานปลูกพันธุกรรมพืชและบันทึกผลการเจริญเติบโต งานจัดทำแผนที่ต้นพันธุกรรมและทำพิกัดต้นพันธุกรรม

(๒) การตรวจสอบพืชปราศจากโรคก่อนการเก็บรักษาพันธุกรรมพืชในรูปแบบต่างๆ

(๓) การเก็บรักษาทั้งในรูปของเมล็ด ในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ในรูปของธนาคารพันธุกรรม ศึกษาหาวิธีการเก็บเมล็ดพันธุ์ และทดสอบการงอกของเมล็ดพันธุ์

(๔) การเก็บรักษาโดยศึกษาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชแต่ละชนิด ศึกษาการพอกฆ่าเชื้อ ศึกษาสูตรอาหารที่เหมาะสม ศึกษาการเก็บรักษาโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว และไนโตรเจนเหลว (cryopreservation) และการขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

(๕) การเก็บรักษาในรูปสารพันธุกรรม (DNA) เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น การวิเคราะห์ลายพิมพ์ดีเอ็นเอ การปรับปรุงพันธุ์พืช เป็นต้น

(๖) การดำเนินงานในรูปของสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ สวนสาธารณะต่างๆ การปลูกพืชในสถานศึกษา โดยมีระบบฐานข้อมูลที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต

ทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์และทรัพยากรพันธุกรรมอื่นๆ

ให้ดำเนินการให้มีสถานที่เพาะเลี้ยงหรือห้องปฏิบัติการที่จะเก็บรักษา เพาะพันธุ์/ขยายพันธุ์ตามมาตรฐานความปลอดภัย โดยมีแนวทางการดำเนินงานคล้ายคลึงกับการดำเนินงานในทรัพยากรพันธุกรรมพืชข้างต้น

หมายเหตุ

ข้อมูลที่ได้จากกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร สามารถนำไปจัดการและเก็บเข้าฐานข้อมูลในกิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร และนำไปสู่การดำเนินงานในกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ทสจ., สดจ., ศธจ. และ สำนักงานเกษตรจังหวัด

๒) กรอบการใช้ประโยชน์ทรัพยากร

เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานศึกษาวิจัยและประเมินศักยภาพของทรัพยากรต่างๆ ใน อพ.สธ. ให้เกิดประโยชน์ ทั้งในด้านการพัฒนาและการบริหารจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ. ให้เป็นเอกภาพ สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน โดยบรรลุจุดมุ่งหมายตามแนวพระราชดำริ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงาน ได้แก่ กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากรและ กิจกรรมที่ ๖ กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร

กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

เป้าหมาย

(๑) เพื่อศึกษาและประเมินศักยภาพพันธุกรรมพืชและทรัพยากรอื่นๆ ที่สำรวจเก็บรวบรวมและปลูก รักษาไว้จากกิจกรรมที่ ๑-๓

(๒) เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทั้งสามฐานทรัพยากร ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา มีการวางแผนและดำเนินการวิจัยศักยภาพของ ทรัพยากรต่างๆ ทำไปสู่การเกิดผลิตภัณฑ์ ที่เป็นประโยชน์กับท้องถิ่นต่างๆ และประเทศไทย

(๓) เพื่อศึกษาศักยภาพของทรัพยากรที่อาจนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ สายพันธุ์จุลินทรีย์ ตามแนวพระราชดำริและมีแนวทางนำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือ ส่งเสริม และทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการ ดำเนินงานด้านวิชาการและการวิจัย ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น มหาวิทยาลัยต่างๆ กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมป่าไม้ ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ฯลฯ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายและทรัพยากรต่างๆ ในการดำเนินงานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ให้สอดคล้องกับ แนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของคุณ ของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้นๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

(๑) การวิเคราะห์ทางกายภาพ เช่น แร่ธาตุในดิน คุณสมบัติของน้ำ ฯลฯ จากแหล่งกำเนิดพันธุกรรม ดั้งเดิมของพืชนั้นๆ

(๒) การศึกษาทางด้านชีววิทยา สัตววิทยา สรีรวิทยา ชีวเคมี พันธุศาสตร์ ฯลฯ ของทรัพยากร ชีวภาพที่คัดเลือกมาศึกษา

(๓) การศึกษาด้านโภชนาการ องค์ประกอบของสารสำคัญ เช่น รงควัตถุ กลิ่นสาระสำคัญต่างๆ ในพันธุกรรมพืชและทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ ที่เป็นเป้าหมาย

(๔) การศึกษาการปลูก การเขตกรรมและขยายพันธุ์พืชด้วยการขยายพันธุ์ตามปกติในพันธุกรรมพืช ที่ไม่เคยศึกษามาก่อน และการขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในพันธุกรรมพืชที่ไม่เคยศึกษามาก่อน รวมถึงการศึกษาการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ เพื่อให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ

(๕) การศึกษาการจำแนกสายพันธุ์โดยวิธีทางชีวโมเลกุลเพื่อนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช สัตว์ และ จุลินทรีย์ เพื่อเก็บเป็นลายพิมพ์ดีเอ็นเอของทรัพยากรชนิดนั้นๆ ไว้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

(๖) โครงการฯ จากกิจกรรมที่ ๔ นำไปสู่การทำงานร่วมกับสมาชิกรองงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น (อปท)/ ชุมชนที่อยู่ใน อปท. ที่เป็นสมาชิกรองงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น/สมาชิกรองงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (สถาบันการศึกษา) เพื่อนำผลงานถ่ายทอดและเกิดประโยชน์กับท้องถิ่นอย่างชัดเจน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ทสจ., สดจ., สสจ., สนง.ศจร และ สำนักงานเกษตรจังหวัด

กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

เป้าหมาย

(๑) เพื่อให้เกิดฐานข้อมูลทรัพยากรของประเทศโดยศูนย์ข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ. สวนจิตจรดา ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ บันทึกข้อมูลของการสำรวจเก็บรวบรวมการศึกษาประเมิน การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทั้งสามฐาน ตัวอย่างเช่น ฐานข้อมูลพรรณไม้แห่งฐานข้อมูล งานวิจัย ฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ฐานข้อมูลสัตว์ทะเล และฐานข้อมูลจุลินทรีย์ ข้อมูลต่างๆ จากการ ทำงานในกิจกรรมต่างๆ ของ อพ.สธ. โดยทำการบันทึกลงในระบบฐานข้อมูล เพื่อเป็นฐานข้อมูลและ

มีระบบที่เชื่อมต่อถึงกันได้ทั่วประเทศโดยเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทรัพยากรของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ.

(๒) เพื่อให้ฐานข้อมูลทรัพยากรนั้น เป็นข้อมูลเพื่อนำไปสู่การวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและอาจนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช และทรัพยากรต่างๆ โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา แต่งตั้งคณะทำงานประสานงาน ร่วมมือ พัฒนาการทำศูนย์ข้อมูลฯ กำหนดรูปแบบในการทำฐานข้อมูล โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้นๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

(๑) อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ จัดทำฐานข้อมูลระบบดิจิทัลและพัฒนาโปรแกรมสำหรับระบบศูนย์ข้อมูลทรัพยากรต่างๆ ร่วมกัน เช่น โปรแกรมการจัดการฐานข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่น ด้านการสำรวจเก็บรวบรวม การอนุรักษ์ การประเมินคุณค่าพันธุกรรมทรัพยากร และการใช้ประโยชน์

(๒) นำข้อมูลของตัวอย่างพืชที่เก็บรวบรวมไว้เดิมโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริองค์กรอื่น เช่น กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นต้น เข้าเก็บไว้ในระบบฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลทรัพยากรอพ.สธ.

(๓) นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช และทรัพยากรต่างๆ เช่น ข้อมูลการปลูกรักษาข้อมูลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ข้อมูลพันธุ์ไม้จากโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เข้าเก็บไว้ในศูนย์ข้อมูลทรัพยากรเพื่อการประเมินคุณค่าและนำไปสู่การวางแผนพัฒนาพันธุ์พืชและทรัพยากรอื่นๆ

(๔) พัฒนาการบริหารจัดการฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ. ให้มีเอกภาพ มีความสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน ซึ่งหน่วยงานต่างๆ สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ โดยเฉพาะฐานข้อมูลทรัพยากรที่ได้จากงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น ฐานข้อมูลพืชจากการสำรวจเก็บรวบรวม ฐานข้อมูลพรรณไม้แห้ง ฐานข้อมูลสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยมี อพ.สธ. เป็นศูนย์กลางและวางแผนดำเนินงานพัฒนาเครือข่ายระบบข้อมูลสารสนเทศ อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและใช้ร่วมกันได้อย่างกว้างขวางอาจผ่านทางเว็บไซต์ ที่มีระบบป้องกันการเข้าถึงฐานข้อมูล

(๕) หน่วยงานร่วมสนองพระราชดำริ มีความประสงค์ที่จะดำเนินการแบ่งปันหรือเผยแพร่ข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน อพ.สธ. จำเป็นต้องขออนุญาตผ่านทาง อพ.สธ. ก่อน เพื่อขอพระราชทานข้อมูลนั้นๆ และขึ้นอยู่กับพระราชวินิจฉัยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (การขอพระราชทานพระราชานุญาต ให้ดำเนินการทำหนังสือแจ้งความประสงค์มายังผู้อำนวยการ อพ.สธ. ล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ เดือน)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สนจ., ทสจ., และ สำนักงานเกษตรจังหวัด

กิจกรรมที่ ๖ กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร

เป้าหมาย

เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ทรัพยากรให้ดียิ่งขึ้นตามความต้องการของท้องถิ่นโดยที่ อพ.สธ. มีหน้าที่ประสานกับนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่างๆ เช่น ในเรื่องของพืช โดยวิเคราะห์จากฐานข้อมูลจากกิจกรรมที่ ๕ มาใช้ในการพิจารณาศักยภาพของพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ พันธุ์จุลินทรีย์ ฯลฯ และนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและคัดเลือกสายต้นเพื่อเป็นพ่อแม่พันธุ์พืช พร้อมทั้งวางแผนพัฒนาพันธุ์

ระยะยาวและนำแผนพัฒนาพันธุ์ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อมีพระราชวินิจฉัยและพระราชทานแผนพัฒนาพันธุ์และพันธุ์กรรมที่คัดเลือกให้หน่วยงานที่มีความพร้อมนำไปปฏิบัติพันธุ์พืช/สัตว์/ชีวภาพอื่นๆ ที่อยู่ในเป้าหมาย ได้แก่ พันธุ์พืชสมุนไพร พันธุ์พืชพื้นเมืองต่างๆ ที่สามารถวางแผนนำไปสู่การพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นเหมาะสมต่อการปลูกในพื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือในการวางแผนพัฒนา โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้นๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร

ทรัพยากรพันธุ์กรรมพืช

(๑) จัดประชุมคณะทำงานทรัพยากรต่างๆ คัดเลือกพันธุ์พืชที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้วว่าควรมีการวางแผนพัฒนาพันธุ์เพื่อการใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

(๒) ดำเนินการทูลเกล้าฯ ถวายแผนการพัฒนาทรัพยากรที่คัดเลือกแล้ว เพื่อให้สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชวินิจฉัยและพระราชทานให้กับหน่วยงานที่มีศักยภาพในการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์กรรมทรัพยากรชนิดนั้นๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

(๓) ประสานงานเพื่อให้หน่วยงานที่มีความพร้อมในการพัฒนาพันธุ์ทรัพยากรต่างๆ เช่น พัฒนาพันธุ์กรรมพืช ดำเนินการพัฒนาพันธุ์พืชและนำออกไปสู่ประชาชน และอาจนำไปปลูกเพื่อเป็นการค้าต่อไป

(๔) ดำเนินการขึ้นทะเบียนรับรองพันธุ์พืชใหม่ที่ได้มาจากการพัฒนาพันธุ์พืชดั้งเดิม เพื่อประโยชน์ของมหาชนชาวไทย

ทรัพยากรพันธุ์กรรมสัตว์และทรัพยากรพันธุ์กรรมอื่นๆ

มีแนวทางการดำเนินงานคล้ายคลึงกับการดำเนินงานในทรัพยากรพันธุ์กรรมพืชข้างต้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สนจ., ทสจ., และ สำนักงานเกษตรจังหวัด

๓) กรอบการสร้างจิตสำนึก

เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่างๆ โดยเฉพาะเยาวชน นักเรียน นิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพืชพรรณไม้ และการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชของประเทศ จนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมหาชนชาวไทย โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานได้แก่ กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร และกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

เป้าหมาย

(๑) เพื่อให้เยาวชนประชาชนชาวไทย ให้เข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของทรัพยากรทั้งสามฐาน ให้รู้จักหวงแหนรู้จักการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรของประเทศอย่างยั่งยืน

(๒) เพื่อให้หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ วางแผนและขยายผลเพื่อนำแนวทางการสร้างจิตสำนึกในการรักทรัพยากรของ อพ.สธ. ไปดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของหน่วยงานนั้นๆ

โดยที่ อพ.สธ. เป็นที่ปรึกษา ประสานงาน ร่วมมือ สนับสนุนให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษา เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน อพ.สธ. ประสานงานหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริให้ดำเนินการ ในกิจกรรมนี้ โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบ แผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปีเฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผน ปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้นๆ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

๑) งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

เป็นนวัตกรรมของการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทย นำไปสู่การพัฒนาคนให้เข้มแข็งรู้เท่าทันพร้อมรับกับกระแส การเปลี่ยนแปลงของโลก (สามารถดาวน์โหลดคู่มืองานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และศึกษาสื่อต่างๆ ได้จากเว็บไซต์ อพ.สธ. www.rspg.or.th และสามารถส่งเจ้าหน้าที่/บุคลากรมาเข้ารับการฝึกอบรม การดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นได้ ตามตารางการฝึกอบรมที่ประกาศ)

(๑.๑) อพ.สธ. กำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยสร้าง จิตสำนึกให้เยาวชน นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของทรัพยากรให้รู้จักวางแผนและรู้จักการ นำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนโดยมีคู่มือการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนสถาบันการศึกษาสามารถ สมัครเป็นสมาชิกร่วมสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนผ่านทางจังหวัดทุกจังหวัดในประเทศไทย สามารถดูตัวอย่าง ได้จากเว็บไซต์ อพ.สธ. (www.rspg.or.th) และขอคำแนะนำจาก อพ.สธ. สวนจิตรลดาและศูนย์แม่ข่าย ประสานงาน อพ.สธ. และศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.

(๑.๒) อพ.สธ. กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน คือ การที่สถานศึกษาสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และคุณครู/อาจารย์ นำพรรณไม้ที่มีอยู่ใน โรงเรียนไปเป็นสื่อในการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ ที่อยู่ในหลักสูตร และสถานศึกษา ถ้าสถานศึกษามีพื้นที่ สามารถใช้พื้นที่ในสถานศึกษาเป็นที่รวบรวมพืชพรรณไม้ท้องถิ่นและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นที่เก็บ พรรณไม้แห้ง พรรณไม้ดอง มีห้องสมุดสำหรับค้นคว้าและนางานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนใช้เป็นสื่อการเรียน การสอนในวิชาต่างๆ ใช้ปัจจัยพืชเป็นปัจจัยหลักในการเรียนรู้ถ้าในกรณีที่สถานศึกษาไม่มีพื้นที่ในการสำรวจ หรือเก็บรวบรวมพรรณพืช ให้ใช้พื้นที่ที่อยู่รอบๆ โรงเรียน และประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สถานศึกษาตั้งอยู่เพื่อใช้พื้นที่นอกสถานศึกษา

(๑.๓) สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนร่วมกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและชุมชน ในการสำรวจจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น นำไปสู่การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

(๑.๔) สมาชิกงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงาน สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่ทำอยู่เดิมให้ครบถ้วนตามคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานที่ อพ.สธ. กำหนดและ นำไปสู่การประเมินเพื่อรับป้ายฯ พระราชทานและเกียรติบัตรฯ

(๑.๕) การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนของสมาชิกใหม่ ควรดำเนินงานให้เป็นไปตาม คุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานที่ อพ.สธ. กำหนดขึ้น และรับคำแนะนำจาก อพ.สธ. สวนจิตรลดา ศูนย์แม่ข่าย ประสานงาน อพ.สธ. และศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. ในงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

(๑.๖) อพ.สธ. ประสานร่วมมือกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดนิทรรศการแสดงผล การดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนตามแนวพระราชดำริฯ โดยคัดเลือกจากโรงเรียนสมาชิกในระดับ จังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ โดยเน้นและให้ความสำคัญในเรื่องกระบวนการ และผลลัพธ์ การดำเนินงานเป็นหลักอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑.๗) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนในการดำเนินงานร่วมกับ อพ.สธ. ร่วมกันพิจารณาและวางแผน เพื่อนำแนวทางดำเนินงาน อพ.สธ. บรรลุไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ระดับต่างๆ โดยเฉพาะในระบบโรงเรียน

๒) งานพิพิธภัณฑ์

เป็นการขยายผลการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ ไปสู่ประชาชน กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยใช้การนำเสนอในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ ซึ่งเป็นสื่อเข้าถึงประชาชนทั่วไป ตัวอย่างเช่น

(๒.๑) งานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และจังหวัดต่างๆ จัดทำแปลงสาธิตการปลูกรักษาเพื่ออนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชในลักษณะ โดยมีกิจกรรมต่างๆ ที่ถูกต้องและครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และพื้นที่อื่นๆ ตามความเหมาะสม

(๒.๒) งานพิพิธภัณฑ์พืชดำเนินการโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยต่างๆ หน่วยงานเหล่านี้มีผู้เชี่ยวชาญ นักพฤกษศาสตร์ดูแลอยู่

(๒.๓) งานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาดำเนินการโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดนครราชสีมา และมหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น

(๒.๔) งานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย เช่น พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย เขาหมาจอ ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี สนองพระราชดำริ อพ.สธ. โดยกองทัพเรือ

(๒.๕) งานพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น หอศิลป์วัฒนธรรม ของจังหวัดและหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ

(๒.๖) นิทรรศการถาวรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรต่างๆ

(๒.๗) ศูนย์การเรียนรู้

๓) งานอบรม

อพ.สธ. ดำเนินงานอบรมเรื่องงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน, งานฝึกอบรมปฏิบัติการสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น หรืองานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร โดยอาจจัด ณ แหล่งฝึกอบรมของ ศูนย์แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. และศูนย์ประสานงาน อพ.สธ.

หมายเหตุ

ถ้าหน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินงานจัดประชุม จัดฝึกอบรม จัดค่ายต่างๆ ภายใต้แนวทางการดำเนินงาน อพ.สธ. และสนับสนุนงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นในลักษณะเดียวกัน ให้อยู่ในกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ศธจ. และ ทสจ.

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

เป้าหมาย

(๑) เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมสนับสนุนงานของ อพ.สธ. ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของทุนสนับสนุน หรือดำเนินงานที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของ อพ.สธ. โดยอยู่ในกรอบของแผนแม่บท อพ.สธ.

(๒) เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนและประชาชนได้สมัครเข้ามาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ในสาขาต่างๆ ตามความถนัดและสนใจ โดยมีคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาให้คำแนะนำ และให้แนวทางการศึกษา โดยจัดตั้งเป็นชมรมนักชีววิทยา อพ.สธ.

(๓) เพื่อรวบรวมนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นอาสาสมัคร และเข้ามาทำงานตามแนวทางการดำเนินงานในกิจกรรมของ อพ.สธ. ทั้งส่วนตัวและผ่านทางหน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่ โดยจัดตั้งเป็นชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. ซึ่งจะเป็นผู้นำในการถ่ายทอดความรู้ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศให้แก่เยาวชนและประชาชนชาวไทยต่อไป

(๔) เพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง ให้ดำเนินงานสมัครสมาชิกเข้ามาในงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

โดย อพ.สธ. ร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามกรอบแผนแม่บทของ อพ.สธ. และจัดทำแผนประจำปี เฉพาะในส่วนของหน่วยของตนให้ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันให้ชัดเจน ผ่านการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของหน่วยงานนั้นๆ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สดจ., อปท., สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด และ ศจจ

แนวทางการดำเนินกิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

(๑) อพ.สธ. เป็นเจ้าภาพร่วมกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริที่มีความพร้อมในการดำเนินการ จัดการประชุมวิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ. จัดการประชุมตามที่กำหนดไว้ โดยมีการร่วมจัดแสดง นิทรรศการกับหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริทุกหน่วยงาน นอกจากนี้ยังมีการจัดการประชุมวิชาการและ นิทรรศการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และฐานทรัพยากรท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ร่วมกับสมาชิก งานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน และสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

(๒) อพ.สธ. สนับสนุนให้มีการนำเสนอผลงานวิจัยของเจ้าหน้าที่และนักวิจัย อพ.สธ. รวมถึงงานของ หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ในงานประชุมวิชาการต่างๆ ระดับประเทศ และต่างประเทศ และให้มีการ ขออนุญาตในการนำเสนอผลงานทุกครั้ง

(๓) หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และผู้มีจิตศรัทธาสนับสนุนเงินทุนให้ อพ.สธ. (โดยการทูลเกล้าฯ ถวาย โดยผ่านทางมูลนิธิ อพ.สธ. เพื่อใช้ในกิจกรรม อพ.สธ.)

(๔) การดำเนินงานของชมรมนักชีววิทยา อพ.สธ. และชมรมคณะปฏิบัติงานวิทยาการ อพ.สธ. โดยที่ อพ.สธ. สนับสนุนให้มีผู้สมัครเป็นสมาชิกชมรมฯ ตามเงื่อนไขของชมรมฯ โดยที่ชมรมทั้งสอง มีการดำเนินงานสนับสนุนงานในกิจกรรมที่ ๑-๗ ตามแผนแม่บทของ อพ.สธ. เช่น เข้าไปศึกษาทำงานวิจัย ในพื้นที่ปกปักษ์ทรัพยากร อพ.สธ. ร่วมในกิจกรรมสำรวจทรัพยากรต่างๆ ในพื้นที่ที่ อพ.สธ. กำหนด

(๕) หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ สามารถดำเนินการฝึกอบรมในการสร้างจิตสำนึกในการ อนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรต่างๆ เพื่อสนองพระราชดำริตามแผนแม่บท อพ.สธ. เพื่อสนับสนุนในงาน กิจกรรมต่างๆ ของ อพ.สธ. ตามแนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บทของ อพ.สธ. โดยอาจมีการฝึกอบรม

ตามสถานที่ต่างๆ ของหน่วยงานนั้นๆ เอง หรือ โดยร่วมกับวิทยากรของ อพ.สธ. หรือเป็นวิทยากรของ หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริเอง แต่ผ่านการวางแผนและเห็นชอบจาก อพ.สธ.

(๖) มหาวิทยาลัยที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. ๕ แห่ง ได้รับพระราชทานฯ ให้ดำเนินงานเป็นศูนย์ แม่ข่ายประสานงาน อพ.สธ. และมหาวิทยาลัยที่ร่วมสนองพระราชดำริในกลุ่มที่ ๕ และ กลุ่มที่ ๖ ของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. นั้น สามารถขอเข้าเป็นศูนย์ประสานงาน อพ.สธ. โดยศูนย์ ประสานงาน อพ.สธ. ดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ. ของมหาวิทยาลัยฯ มีโครงสร้างองค์กรในการดำเนินงานของศูนย์ฯ ชัดเจน (ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑๘ แห่ง) โดยมี เป้าหมายและวัตถุประสงค์ดังนี้

(๖.๑) เพื่อประสานงาน และขับเคลื่อนงานสนองพระราชดำริ อพ.สธ. โดยรับนโยบายจาก อพ.สธ. สำนักพระราชวัง

(๖.๒) เพื่อเป็นหน่วยรวบรวมฐานข้อมูลทรัพยากร ได้แก่ ฐานทรัพยากรกายภาพ ฐานทรัพยากร ชีวภาพ และฐานทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของประเทศไทยตามพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่

(๖.๓) เพื่อดำเนินงานเป็นที่เลี้ยงให้กับเครือข่าย อพ.สธ. โดยมีแหล่งฝึกอบรมให้กับสมาชิก สอนพหุศาสตรโรงเรียน และสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. โดยมีการวางแผนการฝึกอบรมและ การเป็นที่เลี้ยงให้กับเครือข่าย อพ.สธ. ร่วมกับ อพ.สธ. สำนักพระราชวัง

(๖.๔) เพื่อช่วยวางแผนและปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บท อพ.สธ. และ เป็นฝ่ายเลขานุการให้กับคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.-หน่วยงาน

(๗) หน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ สามารถดำเนินงานและจัดการพื้นที่ที่เพื่อการอนุรักษ์และ พัฒนาเกิดเป็นศูนย์เรียนรู้ต่างๆ ซึ่งเป็นศูนย์ฯ ตัวอย่าง เพื่อการเรียนรู้การใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งศูนย์ฯ เหล่านี้สามารถใช้ประโยชน์ให้เป็นแหล่งฝึกอบรม ตามแนวทางการดำเนินงานของ อพ.สธ. หน่วยงาน

ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกงานฐานทรัพยากรท้องถิ่น

(๑) สนับสนุนงานปกติที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องทราบในเรื่องข้อมูล ทางกายภาพ ข้อมูลชีวภาพ เศรษฐกิจสังคม ศักยภาพชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำภูมิปัญญานั้น ไปพัฒนาต่อยอด เป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ทำให้เป็นมาตรฐานสากล

(๒) สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำงานใกล้ชิดกับสถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ประสานกับชุมชน และโรงเรียน เพื่อมาเป็นกำลังในการร่วมสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นระดับตำบล/เทศบาล เกิดการสร้างจิตสำนึกในการรักท้องถิ่นให้กับนักเรียนและประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เพราะสถานศึกษา มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบ่งชี้ว่าในสาระวิทยาศาสตร์ นักเรียนจะต้องทราบ ในเรื่องทรัพยากรในท้องถิ่น และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น นั่นคือจะต้องมีภูมิปัญญามากำกับการใช้ประโยชน์ เช่น พืชผักพื้นเมือง พืชสมุนไพร และยังสามารถบูรณาการไปยังกลุ่มสาระสังคมและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีการ ทำงานร่วมกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะได้ข้อมูลทรัพยากรที่เป็นปัจจุบัน ในการวางแผนพัฒนา อบต./ เทศบาล

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ขึ้นทะเบียนทรัพยากรท้องถิ่นตามรูปแบบการทำทะเบียน ทรัพยากรต่างๆ ของ อพ.สธ. ให้กับท้องถิ่นของตนเอง เพื่อนำไปสู่การยืนยันสิทธิ์ในการเป็นเจ้าของทรัพยากร นำไปสู่การเป็นหลักฐานในการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication) และการขึ้นทะเบียนอื่นๆ ต่อไป และเป็นการยืนยันสิทธิ์ความเป็นเจ้าของทรัพยากรต่างๆ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเข้าถึงและแบ่งปัน ผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรนั้นๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ตามพิธีสารนาโงยา (Nagoya protocol)

๑.๖ แนวทางการดำเนินงานและข้อพิจารณาตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙)

กรอบ/ กิจกรรม	แนวทางการดำเนินงานและข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
<p>กรอบเรียนรู้ ทรัพยากร/ กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรม สำรวจเก็บ รวบรวม ทรัพยากร (F๑A๒)</p>	<p>๑. กำหนดขอบเขตพื้นที่ที่กำลังจะ เปลี่ยนแปลง ภายใต้รัศมี ๕๐ กิโลเมตร ของหน่วยงานฯ หรือมากกว่า โดยจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ในรูปแบบ ไฟล์ สำหรับเปิดในโปรแกรม สารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) โดยพื้นที่ในกิจกรรมที่ ๒ นี้ เป็นคนละพื้นที่ในกิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร และ กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษา ทรัพยากร</p> <p>๒. ให้ระบุสถานะพื้นที่ที่เข้าไป สำรวจว่าอยู่เอกสารสิทธิ์ประเภทใด</p> <p>๒.๑ เป็นพื้นที่ของหน่วยงานฯ</p> <p>๒.๒ เป็นพื้นที่ของหน่วยงานอื่น แต่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปสำรวจได้ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานหรือเอกชนที่ เป็นเจ้าของ) และให้สำรวจในพื้นที่ เครือข่าย อพ.สธ. ได้แก่ พื้นที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็น สมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. (ให้ระบุรหัสสมาชิกในชุด โครงการแผนงาน) และหาก อพท. ยังไม่ได้เป็นสมาชิกให้หน่วยงานฯ แนะนำให้เป็นสมาชิกฐานทรัพยากร ท้องถิ่น และอาจสำรวจร่วมกับ สถานศึกษาที่เป็นสมาชิกสวน พฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยมีหน่วยงาน เป็นพี่เลี้ยงให้กับสถานศึกษา (ให้ระบุรหัสสมาชิกในชุดโครงการ แผนงาน) แต่ถ้าสถานศึกษายังไม่ได้ เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ให้หน่วยงานฯ แนะนำให้สถานศึกษานั้น</p>	<p>๑. จำนวนทรัพยากรที่สำรวจ ได้เปรียบเทียบกันในแต่ละปี ตามที่มีอยู่จริงเพื่อใช้ในการประเมิน สภาพพื้นที่ และ ทรัพยากรที่ เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>๒. ร่วมสำรวจทรัพยากรร่วมกับ เครือข่าย อพ.สธ. ได้แก่ สมาชิก ฐานทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. หรือ สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ในกรณีที่ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ของ หน่วยงานเอง เกิดความร่วมมือกัน ระหว่างภาครัฐและภาครัฐ หรือ ภาครัฐกับเอกชน มีกิจกรรมที่ ดำเนินงานร่วมกัน มีหน่วยงานฯ เป็นพี่เลี้ยง และ ผู้สนับสนุน เป็นการสร้างจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ทรัพยากร</p>	<p>*เครื่องมือในการทำงาน ของ อพ.สธ.</p> <p>๑. Template ๙ ใบงาน ใช้เป็นเครื่องมือในการบันทึก</p> <p>๒. Form F๒-M</p> <p>๓. Application งานฐาน ทรัพยากร อพ.สธ.</p> <p>๔. Platform Landviewer</p> <p>๕. Platform EO Browser</p> <p>๖. ภาพถ่ายจากดาวเทียม ฯลฯ</p> <p>*การสมัครเป็นสมาชิกและ การดำเนินงานฐาน ทรัพยากรท้องถิ่น และงาน สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน สามารถศึกษาได้จาก เว็บไซต์ อพ. สธ . (www.rspg.or.th)</p>

กรอบ/ กิจกรรม	แนวทางการดำเนินงานและข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
	<p>สมัครเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน</p> <p>๓. สำรวจและทำบัญชีรายการทรัพยากรที่สำรวจพบในพื้นที่เป้าหมายพร้อมระบุพิกัดทำทะเบียนทรัพยากรที่อยู่ในพื้นที่ๆ ในกรณีจัดทำป้ายทะเบียนทรัพยากร เท่าที่ทำได้ตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับหน่วยงานฯ/เจ้าของพื้นที่ เพื่อใช้เปรียบเทียบได้ในแต่ละปีเห็นความเปลี่ยนแปลงของจำนวน/ชนิดของทรัพยากร</p> <p>๔. ทรัพยากรที่สำรวจได้จากข้อ ๓ คือทรัพยากรสำหรับงานใน F๑A๓ ต่อไป</p>		
<p>กรอบเรียนรู้ทรัพยากร/กิจกรรมที่ ๓</p> <p>กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร (F๑A๓)</p>	<p>๑. กำหนดขอบเขตพื้นที่สำรวจให้ชัดเจน (จัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ในรูปแบบไฟล์ สำหรับเปิดในโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) สามารถขึ้นป้ายพื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากร อพ.สธ.สนองพระราชดำริ โดยหน่วยงานฯ</p> <p>๒. ทำรั้วขอบเขตบริเวณพื้นที่ๆ ได้ในกรณีที่เคยมีเหตุไฟไหม้ในพื้นที่เนื่องจากอยู่ใกล้ป่าและมีไฟป่าควรจัดทำแนวป้องกันไฟป่า</p> <p>๓. ให้ระบุสถานะพื้นที่ว่าอยู่เอกสารสิทธิ์ประเภทไหน</p> <p>๓.๑ เป็นพื้นที่ของหน่วยงานฯ</p> <p>๓.๒ เป็นพื้นที่ของหน่วยงานอื่นแต่อนุญาตให้มีสิทธิ์ใช้พื้นที่นั้นได้ (ให้ระบุชื่อหน่วยงานที่เป็นเจ้าของ) พื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากรต้องไม่เป็นพื้นที่ที่มีกรณีพิพาทกับราษฎรในเรื่องของการบุกรุกพื้นที่</p>	<p>๑. คุณภาพของทรัพยากรที่ถูกคัดเลือกมาเพื่อเป็น พ่อ-แม่พันธุ์ทรัพยากรสำคัญ /stock ทรัพยากรใน F๑A๓ ที่มีคุณภาพที่พร้อมสำหรับเป็นโจทย์ทรัพยากรในงานศึกษาวิจัย ในกิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร (F๒A๔) ในระดับมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิจัยต่างๆ</p> <p>๒. สามารถเลือกทรัพยากรที่มีคุณภาพ ขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนต่อไป เพื่อเพิ่มปริมาณในการใช้ประโยชน์ต่างๆ ให้พอกับการใช้ เช่น ใช้เป็นวัตถุดิบในการทำอาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ฯลฯ</p> <p>๓. เป็นแหล่งเรียนรู้ให้เครือข่ายสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและสมาชิกฐานทรัพยากรท้องถิ่นหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่นอาจทำเป็นสวน</p>	<p>*เครื่องมือในการทำงานของ อพ.สธ.</p> <p>๑. Template ๙ ใบงานใช้เป็นเครื่องมือในการบันทึก</p> <p>๒. Form F๒-M</p> <p>๓. Application งานฐานทรัพยากร อพ.สธ.</p> <p>๔. Platform Landviewer</p> <p>๕. Platform EO Browser</p> <p>๖. ภาพถ่ายจากดาวเทียม ฯลฯ</p> <p>*การสมัครเป็นสมาชิกและการดำเนินงานฐานทรัพยากรท้องถิ่นและงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนสามารถศึกษาได้จากเว็บไซต์อพ.สธ. (www.rspg.or.th)</p>

กรอบ/ กิจกรรม	แนวทางการดำเนินงานและข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
	<p>๔. ทรัพยากรที่ใช้ในกิจกรรมนี้ มาจาก F๑A๑ และ F๑A๒</p> <p>๔.๑ การปลูกทรัพยากร พันธุ์กรรมพืช ในการปลูกรักษาในพื้นที่ปลูกรักษา ให้จับพิกัดและทำทะเบียนพันธุ์ไม้</p> <p>๔.๒ การเลี้ยงทรัพยากร พันธุ์กรรมสัตว์ ให้ระบุพื้นที่ที่ใช้เลี้ยงจับพิกัดบริเวณพื้นที่ดังกล่าว</p> <p>๔.๓ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช การเพาะเลี้ยงจุลินทรีย์ในห้องปฏิบัติการฯ ให้ระบุชัดเจนว่า เก็บรักษาพันธุ์กรรมในสถานที่ใด มีการทำฐานข้อมูลในรายละเอียดต่างๆ</p> <p>๔.๔ การเก็บเมล็ดพันธุ์ในรูปแบบของธนาคารเมล็ดพันธุ์พืช</p>	<p>รวบ รว ม พ ร ร ณ ไม้ ทั อ ง ถึ น สว น พ ก ข ศ า ส ต ร์ สว น รุก ข ข า ตี ฯลฯ</p>	
<p>กรอบการใช้ ประโยชน์/ กิจกรรมที่ ๔</p> <p>กิจกรรม อนุรักษ์และ ใช้ประโยชน์ ทรัพยากร (F๒A๔)</p>	<p>๑. หน่วยงานมีนักวิจัยหรือนักวิชาการที่สามารถดำเนินงานวิจัยโดยพิจารณาจาก จำนวนทรัพยากร/โครงการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานในเรื่องการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร โดยใช้ทรัพยากรที่คัดเลือกจาก กิจกรรมที่ ๑-๓ มาเป็นโจทย์ ศึกษาวิจัยและพัฒนาให้เกิด ประโยชน์ที่ใช้ชีวภาพเดียวกันแต่ สามารถมาทดลองทำร่วมกันเพื่อ พัฒนาต่อยอด โดยอาจร่วมกับ มหาวิทยาลัยในท้องถิ่น หรือ สถาบันวิจัยต่างๆ</p> <p>๒. งานศึกษาวิจัยตอบโจทย์พันธกิจของหน่วยงานฯ และ อพ.สธ.</p>	<p>๑. มีงานวิจัยที่เขียนถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ เป็นงานวิจัยที่ พันธกิจปกติของหน่วยงานฯ อาจ ทำงานวิจัยเป็นบูรณาการร่วมกับ หน่วยงานฯ หรือมหาวิทยาลัยต่างๆ ได้</p> <p>๒. ให้เขียนแผนภาพการวิจัยและ พัฒนาของทรัพยากรที่อยู่ใน หน่วยงานฯ หรือได้จากกิจกรรมที่ ๑-๓ มีเป้าหมายที่ชัดเจนว่าจะมี หน่วยงานใดโดยใครนำไปต่อยอด ได้ทั้งในงานวิจัยระดับพื้นฐาน หรือ ระดับสูง</p> <p>๓. ทำงานศึกษาวิจัยร่วมกับ มหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิจัยต่างๆ เพื่อให้ได้ผลงานที่เป็นประโยชน์ จากทรัพยากรที่มีอยู่และทรัพยากร นั้นไม่สูญหายไปจากพื้นที่จาก การศึกษาวิจัยนั้น</p>	<p>ข้อมูลในกิจกรรมอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ สามารถ นำไปลงเพิ่มเติมใน</p> <p>๑. Template ๙ ไปงานใช้ เป็นเครื่องมือในการบันทึก หรือ</p> <p>๒. Form F๒-M</p> <p>๓. Application งานฐาน ทรัพยากร อพ.สธ.</p> <p>๔. Platform Landviewer</p> <p>๕. Platform EO Browser</p> <p>๖. ภาพถ่ายจากดาวเทียม ฯลฯ</p>

กรอบ/ กิจกรรม	แนวทางการดำเนินงานและข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
กรอบการใช้ ประโยชน์/ กิจกรรมศูนย์ ข้อมูล ทรัพยากร (FlA๕)	<p>๑. จัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบ ภูมิสารสนเทศ (Geographic Information System; GIS) ในพื้นที่ เป้าหมาย เป็นงานในF๑A๑/ F๑A๒/F๑A๓ จะต้องมีการกำหนด ขอบเขตพื้นที่สำรวจทรัพยากร</p> <p>๑.๑ ทรัพยากรกายภาพ ๑.๒ ทรัพยากรชีวภาพ ๑.๓ ทรัพยากรวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา) อย่างชัดเจนมีบุคลากร ที่มีความชำนาญเรื่อง GIS/RS รวมทั้งเรื่อง database เข้ามาร่วมปฏิบัติ</p> <p>๒. มีการส่งข้อมูลเพื่อเชื่อมกับ ฐานข้อมูลทรัพยากร อพ.สธ. อย่าง สม่ำเสมอ คิดเป็นจำนวนข้อมูล</p>	<p>๑. ข้อมูลได้รับการตรวจสอบจาก ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาทรัพยากร นั้นๆ ซึ่งสามารถประสานมาที่ อพ.สธ. เพื่อประสานงานให้ มหาวิทยาลัย ดำเนินงานช่วย ตรวจสอบข้อมูลได้</p> <p>๒. ข้อมูลที่ได้นำไปสู่การใช้ประโยชน์ ในแง่ขององค์ความรู้ หรือการ พัฒนาต่อยอดในกิจกรรมที่ ๔ และ กิจกรรมที่ ๖ หรือสามารถใช้ใน เรื่องของการทำสื่อ สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อได้ต่อไป</p> <p>๓. มีการขอเข้าถึงและใช้ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการรู้ สถานภาพเพื่อการพัฒนาต่อยอดต่อไป</p>	<p>*เครื่องมือในการทำงาน ของ อพ.สธ.</p> <p>๑. Template ๙ ใบงานใช้ เป็นเครื่องมือในการบันทึก</p> <p>๒. Form Fl๒-M</p> <p>๓. Application งานฐาน ทรัพยากร อพ.สธ.</p> <p>๔. Platform Landviewer</p> <p>๕. Platform EO Browser</p> <p>๖. ภาพถ่ายจากดาวเทียม ฯลฯ</p> <p>*การสมัครเป็นสมาชิกและ การดำเนินงานฐานทรัพยากร ท้องถิ่น และ งาน สว น พฤษภาคม ๒๕๖๒ โรงเรียน สามารถศึกษาได้จาก เว็บไซต์ อพ.สธ. (www.spgorth)</p>
กรอบการใช้ ประโยชน์/ กิจกรรมที่ ๖ กิจกรรมวางแผนพัฒนา พันธุ์ ทรัพยากร (FlA๖)	จำนวนของทรัพยากรที่นำมา วางแผนพัฒนาพันธุ์	นำฐานข้อมูลจากกิจกรรมที่ ๕ มาใช้พิจารณาศักยภาพของพันธุ์ พืช พันธุ์สัตว์ พันธุ์จุลินทรีย์ จากการที่มีทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา วิชานิพนธ์ งานวิจัยต่างๆ ก็จะนำไปสู่การวางแผนพัฒนาพันธุ์ เพื่อตอบโจทย์ท้องถิ่นต่อไป	เป็นการดำเนินงานร่วมกัน โดยหน่วยงานในจังหวัด ในการรับโจทย์การดำเนินงาน วางแผนพัฒนาที่ได้วางแผน ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และตอบโจทย์ความต้องการ ของประชาชนเกษตรกรใน จังหวัด
กรอบการ สร้าง จิตสำนึก/ กิจกรรมสร้าง จิตสำนึกใน การอนุรักษ์ ทรัพยากร (FnA๗)	<p>๑. พิพิธภัณฑสถานหน่วยงานๆ มีการ ดำเนินงานในพิพิธภัณฑสถานต่างๆ จำนวนของผู้เข้าเยี่ยมชมมีการขอ เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑสถานจาก หน่วยงานภาครัฐและเอกชน</p> <p>๒. อาคารนิทรรศการถาวร ที่เกี่ยวข้องกับงาน อพ.สธ. จำนวน หน่วยงาน/ประชาชนการขอเข้า เยี่ยมชมอาคารนิทรรศการฯ</p>	<p>๑. ผลการประเมินจากผู้เข้าเยี่ยมชม ในแง่ต่างๆ</p> <p>๒. มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมมาเยี่ยมชม มีสื่อประชาสัมพันธ์สนับสนุน ขอทำข่าว/หรือแนะนำสถานที่</p> <p>๓. คุณภาพของสื่อ/สิ่งของที่อยู่ใน พิพิธภัณฑสถาน/อาคารนิทรรศการ ตอบโจทย์งาน อพ.สธ.</p>	

กรอบ/ กิจกรรม	แนวทางการดำเนินงานและข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
<p>กรอบการ สร้าง จิตสำนึก/ กิจกรรมพิเศษ สนับสนุน การอนุรักษ์ ทรัพยากร (FnA๘)</p>	<p>๑. ทุกปีตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปี ที่จัดให้มีการตั้งงบประมาณ งานประชุมวิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ.</p> <p>๑.๑ พ.ศ. ๒๕๖๕ งานประชุม วิชาการและนิทรรศการ ๓๐ ปี อพ.สธ.-ประโยชน์แท้แก่ มหาชน ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช</p> <p>๑.๒ พ.ศ. ๒๕๖๘ งานประชุม วิชาการและนิทรรศการทรัพยากร ไทย:หวนดูทรัพย์สิ่งสินตน ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่</p> <p>๒. จัดเว็บไซต์/เว็บเพจ อพ.สธ.- หน่วยงานเพื่อการประชาสัมพันธ์ ในงานสนองพระราชดำริอพ.สธ. ในกิจกรรมต่างๆ สำหรับการ เผยแพร่ฐานข้อมูลที่อยู่ใน กิจกรรมที่ ๕ จะดำเนินการ เมื่อได้รับอนุญาตจาก อพ.สธ.</p> <p>๓. จัดทำเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับ กับงานสนองพระราชดำริ อพ.สธ. สามารถใช้ตราสัญลักษณ์ อพ.สธ. ได้ โดยจัดส่งเอกสารเข้ามาและ ขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์ อพ.สธ.)</p> <p>๔. ดำเนินการจัดการประชุม คณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.- หน่วยงานฯ คณะทำงาน อพ.สธ.- หน่วยงาน อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๕. ดำเนินงานสนับสนุนงาน กิจกรรมของ อพ.สธ.ตามแนวทาง การดำเนินงานแผนแม่บท อพ.สธ.</p> <p>๖. การมีพื้นที่ที่เพื่อการอนุรักษ์และ พัฒนาเกิดเป็นศูนย์เรียนรู้ต่างๆ</p>		

กรอบ/ กิจกรรม	แนวทางการดำเนินงานและข้อพิจารณาของ อพ.สธ.		หมายเหตุ
	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ	ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ	
	ซึ่งเป็นศูนย์ฯ ตัวอย่าง เพื่อการ เรียนรู้การใช้ประโยชน์ทรัพยากร อย่างยั่งยืน ตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง		

ตัวอักษรย่อที่ใช้ในการทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติงาน อพ.สธ.

ตัวอักษรย่อ	ความหมาย
F	กรอบการดำเนินงาน
F๑	กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร
F๒	กรอบการใช้ประโยชน์ทรัพยากร
F๓	กรอบการสร้างจิตสำนึก
A	กิจกรรม
A๑	กิจกรรมปกป้องทรัพยากร
A๒	กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร
A๓	กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร
A๔	กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร
A๕	กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร
A๖	กิจกรรมวางแผนและพัฒนาทรัพยากร
A๗	กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากร
A๘	กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

ตัวอย่าง F๑A๑ หมายถึง กรอบที่

๑. กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร
๒. ทรัพยากร หมายถึง
  - ๑) ทรัพยากรชีวภาพ
  - ๒) ทรัพยากรกายภาพ
  - ๓) ทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา
๓. ข้อมูลเชิงพื้นที่จาก F๑A๑ – F๑A๓ ที่จะใช้ใน GIS ประกอบด้วย ๓ ส่วน เพื่อดำเนินงานใน F๒A๕ ได้แก่
  - ๑) จุด (Point) ยกตัวอย่าง พิกัดตำแหน่งของทรัพยากรที่สำรวจพบในพื้นที่เป้าหมาย F๑A๑ และ F๑A๒/พิกัดตำแหน่งทรัพยากรที่ปลูกรักษาไว้ในพื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากร
  - ๒) เส้น (Line) ยกตัวอย่าง เส้นทางสำรวจทรัพยากร จากจุดเริ่มต้น ไปยังจุดสิ้นสุด
  - ๓) รูปแปลง (Polygon) ยกตัวอย่าง ขอบเขต รูปแปลง ปกป้องฯ แปลงปลูกรักษาฯ จัดทำด้วยโปรแกรม GIS และ print เป็นแผนที่รูปแปลงออกมารายงานผลได้ มีขนาดพื้นที่ชัดเจน (ไร่-งาน-ตร.ว.)

ส่วนที่ ๒

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ ๒,๗๙๕,๑๒๗.๑๗ ไร่ มีพื้นที่ป่าและภูเขาประมาณ ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมด มีภูเขาหนาแน่นแถบทิศตะวันตกเฉียงใต้จดเทือกเขาสันกาลาคีรี ซึ่งเป็นแนวกันพรหมแดนไทย-มาเลเซีย ลักษณะของพื้นที่มีความลาดเอียงจากทิศตะวันตกไปสู่ทิศตะวันออกพื้นที่ราบส่วนใหญ่อยู่บริเวณติดกับอ่าวไทยและที่ราบลุ่มบริเวณแม่น้ำ ๔ สาย คือแม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา แม่น้ำตากใบ และแม่น้ำโก-ลก มีพื้นที่ป่าพุ่มจำนวนประมาณ ๓๖๑,๘๖๐ ไร่

๓) ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อนแบ่งออกเป็น ๒ ฤดู ได้แก่

๓.๑) ฤดูฝน แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม อีกช่วงหนึ่ง คือ ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒๐๙.๕๘ มิลลิเมตรต่อปี ทำให้จังหวัดนราธิวาสไม่เคยประสบปัญหาภัยแล้ง

๓.๒) ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน

๔) ข้อมูลการปกครอง

จังหวัดนราธิวาสได้แบ่งการปกครองภูมิภาคเป็น ๑๓ อำเภอการปกครองท้องที่ ๗๕ ตำบล ๕๙๑ หมู่บ้านและมีการจัดการปกครองท้องถิ่นดังนี้

๔.๑) รูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวน ๑ แห่งโดยใช้พื้นที่ทั้งจังหวัด

๔.๒) รูปแบบเทศบาลใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบลแต่เทศบาลบางแห่งใช้พื้นที่ไม่ครบทั้งพื้นที่ตำบล ปัจจุบันมีจำนวน ๑๖ เทศบาล แยกเป็นเทศบาลเมือง จำนวน ๓ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๑๓ แห่ง

๔.๓) รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบลและบางแห่งรวมพื้นที่ตำบลอื่นหรือพื้นที่ติดเขตเทศบาลมีจำนวน ๗๕ แห่ง

ตารางที่ ๑: การแบ่งเขตการปกครอง

ลำดับที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.
๑	เมืองนราธิวาส	๖	๖๓	๒	๕
๒	ตากใบ	๘	๕๒	๑	๗
๓	บาเจาะ	๖	๔๗	๒	๖
๔	ยี่งอ	๖	๔๐	๑	๖
๕	ระแงะ	๗	๖๑	๒	๗
๖	รือเสาะ	๙	๗๒	๑	๙
๗	ศรีสาคร	๖	๓๕	๑	๖
๘	แว้ง	๖	๔๖	๒	๖
๙	สุคีริน	๕	๔๑	๑	๕
๑๐	สุไหงโก-ลก	๓	๑๙	๒	๒

ลำดับที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.
๑๑	สุโขทัย	๖	๕๐	๑	๖
๑๒	จะนะ	๔	๓๒	-	๔
๑๓	เจาะไอร้อง	๓	๓๓	-	๓
รวม		๗๕	๕๙๑	๑๖	๗๒

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดนราธิวาส

๕) สภาพสังคม

๕.๑) ประชากร

ประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๘๐๔,๔๒๙ คน จำแนกเป็นประชากรชาย ๓๙๗,๗๐๐ คน ประชากรหญิง ๔๐๖,๗๒๙ คน

๕.๒) การนับถือศาสนาของประชากรในจังหวัดนราธิวาส

ศาสนาและภาษา : ศาสนาในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ได้แก่ ศาสนาอิสลาม ศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และอื่นๆ ซึ่งมีวัด ๗๕ แห่ง สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ๗๑ วัด คณะสงฆ์ธรรมยุต ๔ วัด สำนักสงฆ์ ๒๒ แห่ง สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ๒๐ แห่ง ธรรมยุต ๒ แห่ง และโบสถ์คริสต์ ๕ แห่ง มีพระภิกษุ สามเณร ๔๒๑ รูป สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ๔๑๒ รูป เณร ๙ รูป และคณะสงฆ์ธรรมยุต ๒๐ รูป

สำหรับภาษาที่ใช้สื่อสารในพื้นที่ค่อนข้างหลากหลาย อาทิ ภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยภาคใต้อื่นๆ ภาษาถิ่นสำเนียงเงาะเป็นภาษาอัตลักษณ์ประจำถิ่นของอำเภอตากใบ และภาษาพื้นเมืองหรือภาษายาวี ซึ่งจะคล้ายคลึงกับภาษามลายูของประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน

๕.๓) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(๑) สาธารณูปโภค :

ไฟฟ้า : ผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด จำนวน ๑๙๑,๙๘๐ ราย ผู้ใช้ไฟฟ้าส่วนใหญ่ คือ ภาคครัวเรือน รองลงมาคือ ภาคสถานธุรกิจ อุตสาหกรรม สถานที่ราชการและสาธารณะตามลำดับปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ใช้ในจังหวัดรวม ๓๔.๒๓๐ ล้านกิโลวัตต์ สามารถให้บริการไฟฟ้าครอบคลุม ทั้ง ๑๓ อำเภอ

ประปา : ผู้ใช้น้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๒๙,๘๑๓ ครัวเรือนใน ๙ อำเภอ ส่วนอำเภอที่เหลืออีก ๔ อำเภอ ใช้น้ำจากประปาหมู่บ้าน ประปาภูเขา บ่อน้ำตื้น และบ่อน้ำบาดาล การให้บริการในพื้นที่ห่างไกล องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ และหมู่บ้านที่ไม่มีน้ำประปาใช้จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาสและองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ระหว่างดำเนินการให้ความช่วยเหลือ

(๒) ด้านแรงงาน

ในปี ๒๕๖๒ จังหวัดนราธิวาสมีผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) จำนวน ๕๑๕,๘๒๒ คน เป็นผู้ที่อยู่ในวัยกำลังแรงงาน จำนวน ๓๓๒,๓๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๔๓ สำหรับผู้มีงานทำจำนวน ๓๑๘,๐๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๖๕ ผู้ว่างงานจำนวน ๑๓,๖๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๕ ซึ่งแบ่งออกเป็นเพศชาย จำนวน ๙,๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๑ และเพศหญิงจำนวน ๔,๕๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๓ และมีอัตราผู้ว่างงานลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่มีอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ ๖.๐๐ และอัตราการว่างงาน

ของจังหวัดนราธิวาสสูงกว่าอัตราการว่างงานกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนที่ร้อยละ ๓.๒๖ และอัตราการว่างงานระดับประเทศที่ร้อยละ ๑.๙๗

(๓) ด้านสาธารณสุข

สถานพยาบาลสาธารณสุขภาครัฐและเอกชนของจังหวัดนราธิวาสมีโรงพยาบาลทั่วไป ๒ แห่ง คือ โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ และโรงพยาบาลสุโหงโก-ลก โรงพยาบาลชุมชนทั้งหมด ๑๑ แห่ง เป็นขนาด ๓๐ เตียง ๘ แห่ง ขนาด ๖๐ เตียง ๒ แห่ง และขนาด ๙๐ เตียง ๑ แห่ง สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีทั้งหมด ๑๑๑ แห่ง

(๔) การศึกษาในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ มีสถานศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ จำนวน ๑,๔๒๑ แห่ง ประกอบด้วย โรงเรียนในความรับผิดชอบของสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑,๑๘๔ แห่ง สถานศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจำนวน ๕ แห่ง กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒๒๗ แห่ง และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวน ๕ แห่ง

จังหวัดนราธิวาสมีนักเรียน/นักศึกษา ในสถานศึกษา ประจำปี ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๓๘๐,๓๘๒ คน ประกอบด้วย นักเรียน/นักศึกษาทั่วไป จำนวน ๒๗๔,๖๓๖ คน นักเรียนพิการ จำนวน ๓,๘๑๘ คน นักเรียนด้อยโอกาส จำนวน ๖๙,๐๑๒ คน นักเรียนต่างสัญชาติ จำนวน ๓๕๐ คน นักเรียนออกกลางคัน จำนวน ๑,๐๖๘ คน และผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน ๓๑,๔๙๘ คน และมีจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งสิ้น ๒๑,๖๓๔ คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน ๔๘๙ คน รองผู้อำนวยการ จำนวน ๔๗ คน ครู จำนวน ๑๑,๑๘๙ คน และบุคลากร จำนวน ๙,๙๐๙ คน

ตารางที่ ๒ : จำนวนนักเรียน/นักศึกษา จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๓

ที่	หน่วยงาน/สังกัด	จำนวนนักเรียน							
		อนุบาล	ประถม	มัธยม ต้น	มัธยม ปลาย	ปวช.	ปวส.	การศึกษา นอกระบบ	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)									
๑	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน								
	- สพป.นราธิวาส เขต ๑	๗,๗๓๒	๒๒,๔๐๐	๑,๓๕๕	-	-	-	-	๓๑,๔๘๗
	- สพป.นราธิวาส เขต ๒	๕,๘๑๒	๒๒,๑๓๐	๑,๔๙๙	-	-	-	-	๒๙,๔๔๑
	- สพป.นราธิวาส เขต ๓	๔,๗๑๓	๑๒,๘๒๕	๑,๔๘๐	-	-	-	-	๑๙,๐๑๘
	- สพม. เขต ๑๕	-	-	๖,๘๗๔	๕,๙๕๒	-	-	-	๑๒,๘๒๖
๒	สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ								
	- ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนราธิวาส	-	-	-	-	-	-	-	๗๖๓
	- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๙	-	๑๒๓	๓๐๗	๑๗๙	-	-	-	๖๐๙
	- โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ นราธิวาส	๑๕๐	๑๕๒	๑๔๐	-	-	-	-	๔๔๒
๓	สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา								
	- วิทยาลัยสารพัดช่าง นราธิวาส	-	-	-	-	๕๔๕	๓๐๐	-	๘๔๕
	- วิทยาลัยการอาชีพ สุไหงโก-ลก	-	-	-	-	๖๐๕	๕๓๔	-	๑,๑๓๙
๔	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย								
	- กศน. จังหวัดนราธิวาส	-	๑,๐๙๑	๖,๘๕๐	๗,๖๘๖	-	-	๘,๐๑๒	๒๓,๖๓๙
	- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อ การศึกษาจังหวัดนราธิวาส	-	-	-	-	-	-	-	๐
๕	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน								
	- โรงเรียนเอกชนในระบบ	๑๒,๒๒๕	๑๙,๕๐๓	๑๙,๐๓๔	๑๓,๒๖๕	-	-	-	๖๔,๐๒๗
	- โรงเรียนเอกชนนอกระบบ	-	-	-	-	-	-	๖๔,๒๔๖	๖๔,๒๔๖
	- โรงเรียนนอกระบบ ประเภทวิชาชีพ (โรงเรียน สอนขับรถเขาตันหยง)	-	-	-	-	-	-	๒๐	๒๐

ตารางที่ ๓ : จำนวนนักเรียน/นักศึกษา จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๓

ที่	หน่วยงาน/สังกัด	จำนวนนักเรียน							รวม
		ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	การศึกษานอกระบบ	
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)									
๑	วิทยาลัยชุมชนราษีไศล	-	-	๑,๕๘๔	-	-	-	-	๑,๕๘๔
๒	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	-	-	-	๓,๓๓๓	๔๑	๑๗	-	๓,๓๙๑
	- วิทยาลัยเทคนิคนราธิวาส	๗๙๙	๖๖๙	-	-	-	-	-	๑,๔๖๘
	- วิทยาลัยการอาชีพตากใบ	๑๓๒	-	-	-	-	-	-	๑๓๒
	- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส	๗๙	๔๘	-	๒๒	-	-	-	๑๔๙

ตารางที่ ๔ : จำนวนนักเรียน/นักศึกษา จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา ๒๕๖๓

ที่	หน่วยงาน/สังกัด	จำนวนนักเรียน						รวม
		นักเรียนพิเศษ	ปฐมวัย	อนุบาล	ประถม	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	
กระทรวงมหาดไทย (มท.)								
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)							
	- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนราธิวาส	-	๑๐,๔๘๖	-	-	-	-	๑๐,๔๘๖
	- โรงเรียนอนุบาลประจำตำบลลูโบะสาวอ	-	-	๒๐๗	๙๔	-	-	๓๐๑
	- โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตันไทร	-	-	๑๒๖	-	-	-	๑๒๖
	- โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองตากใบ	-	-	๓๐๓	-	-	-	๓๐๓
	- โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองนราธิวาส	-	-	๑,๒๖๘	๑,๙๗๓	๓๔๙	๔๒	๓,๖๓๒
	- โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก	-	-	๗๗๘	๒,๒๒๓	๓๓๕	-	๓,๓๓๖

ที่	หน่วยงาน/สังกัด	จำนวนนักเรียน						
		นักเรียนพิเศษ	ปฐมวัย	อนุบาล	ประถม	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	รวม
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตช.)								
๑	กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔							
	- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	-	-	๓๒๕	๙๐๑	-	-	๑,๒๒๖

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส

ตารางที่ ๕ : จำนวนครู/คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๙

ลำดับที่	หน่วยงาน/สังกัด	จำนวนบุคลากรในสถานศึกษา				
		ผอ.	รอง ผอ.	ครู	บุคลากร	รวม
กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)						
๑	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)					
	- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๑	๑๔๔	๔	๑,๖๒๑	๑๑๔๐	๒,๙๐๙
	- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒	๑๑๖	๑	๑,๖๒๒	๘๒๔	๒,๕๖๓
	- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๓	๗๕	-	๑,๒๙๙	๗๑๕	๒,๐๘๙
	- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕	๑๗	๖	๑,๕๔๓	๙๔	๑,๖๖๐
๒	สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)					
	- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส	๑	-	๒๘	๔๙	๗๘
	- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๙	๑	-	๘๒	๑๗	๑๐๐
	- โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นราธิวาส	๑	-	๕๔	๗	๖๒
๓	สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.)					
	- วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส	๑	๓	๕๒	๔๖	๑๐๒
	- วิทยาลัยการอาชีพสุโหงโกลก	๑	๒	๕๗	๔๖	๑๐๖

ลำดับที่	หน่วยงาน/สังกัด	จำนวนบุคลากรในสถานศึกษา				
		ผอ.	รอง ผอ.	ครู	บุคลากร	รวม
๔	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.)					
	- กศน. จังหวัดนราธิวาส	๑๒	-	๒๔๐	๒๕๓	๕๐๕
	- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัด นราธิวาส	๑	-	-	๒๒	๒๓
๕	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)					
	- โรงเรียนเอกชนในระบบ	๑๐๔	-	๓,๔๒๑	๑,๐๔๘	๔,๕๗๓
	- โรงเรียนเอกชนนอกระบบ	-	-	-	๕๑๘๗	๕,๑๘๗
	- โรงเรียนนอกระบบประเภทวิชาชีพ (โรงเรียน สอนขับรถเขาดันหยง)	-	-	-	๑๐	๑๐
กระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)						
๑	วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส	๑	๓	๑๘๙	๔๔	๒๓๗
๒	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	๑	๖	๓๙๓	๒๘๐	๖๘๐
	- วิทยาลัยเทคนิคนราธิวาส	๑	๔	๗๖	๓๗	๑๑๘
	- วิทยาลัยการอาชีพตากใบ	๑	-	๕	๑๐	๑๖
	- วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส	๑	๓	๒๑	๒๙	๕๔
กระทรวงมหาดไทย (มท.)						
๑	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)					
	- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดนราธิวาส	-	-	-	-	๐
	- โรงเรียนอนุบาลประจำตำบลลูโบะสาวอ	-	-	-	-	๐
	- โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตันไทร	-	-	-	-	๐
	- โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองตากใบ	-	-	-	-	๐
	- โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองนราธิวาส	๔	๘	๒๒๒	๑๖	๒๕๐
	- โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสุโหงโกลก	๑	๒	๒๓๓	๕	๒๔๑

ลำดับที่	หน่วยงาน/สังกัด	จำนวนบุคลากรในสถานศึกษา				
		ผอ.	รอง ผอ.	ครู	บุคลากร	รวม
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตช.)						
๑	กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔					
	- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	๕	๕	๓๑	๓๐	๗๑
	รวมทั้งสิ้น	๔๘๙	๔๗	๑๑,๑๘๙	๙,๙๐๙	๒๑,๖๓๔

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส

สรุปสถานการณ์ด้านการศึกษาของจังหวัดนราธิวาส

สถานการณ์ความไม่สงบและการใช้ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เริ่มปะทุขึ้นมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ จนถึงขณะนี้ แม้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะพยายามทุกวิถีทางที่จะหาทางดับไฟที่ลุกโชนนี้ให้มอดลง แต่จนขณะนี้ก็ยังไม่สามารถที่จะดำเนินการให้บรรลุผลตามที่ตั้งใจได้ ที่น่าสลดหดหู่มากก็คือ เหตุการณ์ความไม่สงบในช่วงหลังๆ นี้ ได้คร่าชีวิตของผู้บริสุทธิ์ไปเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะครูซึ่งถือเป็นทั้งผู้ให้ความรู้และยังเป็นบุพการีคนที่สองของเด็กๆ ยังต้องมาสังเวยชีวิตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนอกจากได้สร้างความเศร้าสลดใจให้แก่ผู้คนในสังคมอย่างกว้างขวางแล้วยังส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตในทุกๆ ด้านไม่เว้นแม้กระทั่งการจัดการศึกษาที่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างปกติ นักเรียนจึงได้รับการศึกษาอย่างไม่เต็มศักยภาพ

จังหวัดนราธิวาสเป็นจังหวัดหนึ่งที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามและต้องเผชิญกับสถานการณ์ความไม่สงบและการใช้ความรุนแรงในพื้นที่จึงมีรูปแบบการจัดการศึกษาตามแผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รูปแบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนราธิวาสจึงแตกต่างไปจากภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศไทย เช่น การจัดการศึกษาอิสลามแบบเข้มในโรงเรียนมัธยมศึกษา การสอนศาสนาอิสลามควบคู่ และภาษาต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับศาสนาอิสลามในโรงเรียนทุกโรงเรียน

คุณภาพการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้นอยู่กับจุดที่ยังไม่น่าพึงพอใจ เช่น การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) การสอบการทดสอบวิชาความถนัดทั่วไป (GAT) และความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (PAT) รวมถึงการไม่ผ่านการรับรองการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาที่ประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ของโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็กจำนวนหนึ่ง ดังนั้น การแก้ไขปัญหาคือ การศึกษา จึงควรต้องแก้ไขเริ่มตั้งแต่ ประถมศึกษาให้เด็กอ่านออกเขียนได้ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพการศึกษา เพราะหากปล่อยทิ้งไว้จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาคุณภาพของครูผู้สอน และรูปแบบการเรียนการสอนควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้ จังหวัดนราธิวาสไม่ได้นิ่งนอนใจต่อการแก้ไขปัญหาคือ การศึกษาของพื้นที่ โดยได้จัดสรรงบประมาณจังหวัดสำหรับการติวนักเรียนเป็นประจำทุกปี เพื่อพัฒนาการด้านสมองเด็กนักเรียนในจังหวัดนราธิวาส จังหวัดนราธิวาสได้ดำเนินโครงการเกษตรอาหารกลางวัน เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการสมอง

ของเด็กที่มีฐานะยากจนให้มีอาหารกลางวันที่มีสารอาหารครบถ้วน แต่ทั้งนี้ ในอนาคตเพื่อให้การแก้ไขปัญหา การศึกษามีความยั่งยืนควรต้องบูรณาการกัน ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

**ตารางที่ ๖ : ค่าเฉลี่ยผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒**

รายวิชา	ระดับประเทศ	ระดับจังหวัด			
	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
ภาษาไทย	๔๙.๐๗	๔๑.๐๘	๔๑.๔๒	๓๙.๙๓	๓๔.๗๓
ภาษาอังกฤษ	๓๔.๔๒	๓๒.๓๖	๓๐.๕๑	๓๑.๐๘	๒๗.๓๑
คณิตศาสตร์	๓๒.๙๐	๓๐.๙๙	๒๕.๓๒	๒๔.๙๗	๒๓.๔๒
วิทยาศาสตร์	๓๕.๕๕	๓๕.๕๗	๓๑.๓๔	๓๑.๒๔	๒๗.๖๗
รวม ๔ สาระ	๓๗.๙๙	๓๕.๐๐	๓๒.๑๕	๓๑.๘๐	๒๘.๒๘

ที่มา :สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส

**ตารางที่ ๗ : ค่าเฉลี่ยผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒**

รายวิชา	ระดับประเทศ	ระดับจังหวัด			
	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
ภาษาไทย	๕๕.๑๔	๓๗.๓๓	๓๘.๓๖	๔๒.๔๘	๔๓.๑๖
ภาษาอังกฤษ	๓๓.๒๕	๒๒.๘๑	๑๙.๐๖	๒๖.๖๔	๒๘.๙
คณิตศาสตร์	๒๖.๗๓	๓๐.๗๗	๒๘.๒๕	๒๓.๘๔	๒๐.๑๘
วิทยาศาสตร์	๓๐.๐๗	๓๘.๔๐	๓๔.๘๖	๓๑.๐๑	๒๗.๓๖
รวม๔สาระ	๓๖.๓๐	๓๒.๓๓	๓๐.๑๓	๓๐.๙๙	๒๙.๙๐

ที่มา :สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส

ตารางที่ ๘ : ค่าเฉลี่ยผลทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒

รายวิชา	ระดับประเทศ	ระดับจังหวัด			
	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒
ภาษาไทย	๔๒.๒๑	๓๙.๖๘	๓๗.๕๘	๓๗.๗๐	๓๑.๓๒
สังคมศึกษา	๓๕.๗	๓๐.๑๓	๒๙.๘๕	๓๐.๙๕	๒๙.๙๙
อังกฤษ	๒๙.๒	๒๒.๕๕	๒๒.๕๔	๒๕.๘๓	๒๓.๑๑
คณิตศาสตร์	๒๕.๔๑	๑๘.๖๔	๑๗.๐๕	๒๒.๕๖	๑๗.๔
วิทยาศาสตร์	๒๙.๒	๒๖.๘๖	๒๕.๔๘	๒๖.๔๕	๒๔.๖๔
รวม ๕ สาระ	๓๒.๓๔	๒๙.๕๗	๒๖.๕๐	๒๘.๗๐	๒๕.๒๙

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส

๖) สภาพเศรษฐกิจ

๖.๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนราธิวาส

ภาพรวม : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนราธิวาส (GPP) ณ ปี ๒๕๖๑ มีมูลค่าเท่ากับ ๔๔,๗๗๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่มีมูลค่ารวม ๒,๐๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๘ มีขนาดเศรษฐกิจเล็กเมื่อเทียบกับภาคใต้ คิดเป็นสัดส่วน ๓.๑๙ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ เป็นลำดับที่ ๒ ของกลุ่มภาคใต้ชายแดน รองจากจังหวัดปัตตานี

๖.๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว

ในปี ๒๕๖๑ จังหวัดนราธิวาส มีมูลค่าเท่ากับ ๖๒,๐๖๖ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่มีมูลค่ารวม ๖๑,๗๖๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๙ จังหวัดนราธิวาสมีขนาดเศรษฐกิจเล็กเมื่อเทียบกับภาคใต้ คิดเป็นสัดส่วน ๒.๘๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ เป็นลำดับสุดท้ายของกลุ่มภาคใต้ชายแดน สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากรายได้ที่ลดลงจากราคาสินค้าภาคการเกษตรที่ปรับตัวลดลง

๖.๓) ผลผลิตทางการเกษตร

จังหวัดนราธิวาส มีเนื้อที่ทั้งหมด ๒,๗๙๕,๑๒๗.๑๗ ไร่ เนื้อที่ทำการเกษตร จำนวน ๑,๔๐๘,๐๙๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๓๘ โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาส ในปี ๒๕๖๑ ประชาชนในพื้นที่หันมาพึ่งพิงในภาคบริการและอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๓๕ จากเดิมที่มีการพึ่งพิงในภาคการเกษตร แต่เนื่องด้วยราคาผลผลิตทางการเกษตรลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนในพื้นที่หันมาพึ่งพิงในภาคบริการ การโรงแรม และภัตตาคาร การค้าปลีกค้าส่ง เป็นส่วนใหญ่ โดยในปี ๒๕๖๑ ภาคเกษตรมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๓๑.๐๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

๖.๔) การทำประมงและปศุสัตว์

นอกจากจังหวัดนราธิวาสจะส่งเสริมการเกษตรแล้วยังได้ให้ความสำคัญกับการประมงและปศุสัตว์ควบคู่ไปด้วยเพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนราคาที่สูงอยู่กับราคาสลัด ได้แก่ การประมงพื้นบ้าน การเลี้ยงปลาตก ปลากินพืช และปลากะพง เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่ผลผลิตจะจำหน่ายในพื้นที่ ควรเพิ่มผลผลิตประมงเพื่อส่งเสริมการประมงเชิงพาณิชย์ ซึ่งปัจจุบันจะไปขึ้นที่ท่าเรือปัตตานี และท่าเรือสงขลา เพื่อป้อนเข้าสู่โรงงาน และอีกอาชีพหนึ่งที่มีโอกาสที่จะเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ คือ ปศุสัตว์ เนื่องจากจังหวัดนราธิวาสตั้งอยู่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านมุสลิมจึงเป็นโอกาสที่ควรส่งเสริมผลผลิตที่สำคัญโดยเฉพาะ โคเนื้อ และแพะ ซึ่งปัจจุบันผลผลิตจำหน่ายและบริโภคเพียงในพื้นที่เท่านั้น ส่วนโคเนื้อที่มีการส่งออกไปยังประเทศมาเลเซีย เป็นโคเนื้อที่มาจากภูมิภาคอื่นของประเทศไทยและนำเข้าหนึ่งโคจากประเทศมาเลเซีย โดยการสนับสนุนส่งเสริมการเลี้ยงและเพาะพันธุ์โคและแพะที่มีคุณภาพให้กับเกษตรกรเพื่อสอดคล้องกับยุทธศาสตร์เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษที่จะเป็น Halal Park Industrial

๖.๕) ด้านอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ภาคอุตสาหกรรม ในปี ๒๕๖๑ มูลค่า ๒,๗๒๑ ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาที่มีมูลค่า ๒,๙๓๘ ล้านบาท จำนวน ๒๑๗ ล้านบาท เป็นลำดับสุดท้ายของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปัจจุบันจากการที่จังหวัดนราธิวาสได้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนภายในใต้เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ทำให้มีนักลงทุนเริ่มสนใจที่จะลงทุนในพื้นที่ ซึ่งในปี ๒๕๕๗ มีโรงงานขนาดใหญ่ที่ได้รับสิทธิประโยชน์ การส่งเสริมการลงทุนของ BOI รายแรกของจังหวัดนราธิวาส คือ บริษัทไฟร์ซอฟ ฟู๊ดกรีนแอนเนอร์จี จำกัด ผลิตไฟฟ้าชีวมวลกำลังการผลิต ๗.๕ MW เงินลงทุน ๓๔๐ ล้านบาท และในปี ๒๕๕๘ มีโรงงานผลิตยางแผ่นเครปและยางแท่ง พื้นที่ ๑๕๖ ไร่ ตำบลลูโบะปือซา อำเภอเย็งอ ของบริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) เงินลงทุน ๕๗๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นนิมิตรหมายที่ดีที่จะส่งผลต่อต่อภาพลักษณ์และเศรษฐกิจของพื้นที่โดยรวม รวมทั้งยังตอบโจทย์ด้านความมั่นคง ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจนำความปลอดภัย แต่ภายหลังได้มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดซื้อที่ดินในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาส เพื่อจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม นักลงทุนจึงได้เริ่มถอนตัวในการลงทุนในพื้นที่มากขึ้น

๖.๖) การท่องเที่ยว

จังหวัดนราธิวาสมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เป็นประตูสู่อาเซียนทางใต้ผ่านทิศตะวันออกของมาเลเซีย และติดอ่าวไทย ประกอบกับมีทุนมนุษย์และวัฒนธรรมที่มีอัตลักษณ์ของความเป็นมาลาญร้อยละ ๘๐ เชื่อมโยงกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย รวมทั้งมีทุนทางทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เช่น ป่าฮาลา-บาลา แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น มัสยิดตะโลละมานะและแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์/อุโมงค์ หมู่บ้านจุฬารณพัฒนา ๑๒และไม้ดอกสุคริน เป็นต้น

๗. สภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗.๑) ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ป่า ๘๕๐,๒๑๖.๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒๘ ของพื้นที่จังหวัด ประกอบด้วยป่าดิบชื้น ป่าชายเลน และป่าพรุ ที่มีสภาพสมบูรณ์ จำแนกได้เป็น ป่าอนุรักษ์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวน ๕ ป่า เนื้อที่รวม ๗๑๓,๑๙๒.๖๕ ไร่ คือ อุทยานแห่งชาติบูโด – สุไหงปาดี อุทยานแห่งชาติน้ำตกซีโป อุทยานแห่งชาติอ่าวมะนาว – เขาตันหยง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ฮาลา – บาลา ป่าสงวนแห่งชาตินอกเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมป่าไม้ จำนวน ๒๐ ป่า เนื้อที่รวม ๑๓๗,๐๒๔.๑๙ ไร่ สถานการณ์ป่าไม้ของจังหวัดนราธิวาสในปัจจุบัน แม้ว่าพื้นที่ป่าบางส่วนจะถูกบุกรุกทำลายอยู่บ้าง แต่จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชตและดาวเทียม Lansat ๘ โดยสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้ พบว่า ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดนราธิวาสมีเนื้อที่ป่า ๗๔๗,๖๘๑.๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๖๔ ของเนื้อที่จังหวัด

จากสถิติคดีเกี่ยวกับการบุกรุกยึดถือครอบครองพื้นที่ป่าในห้วง ๓ ปี ที่ผ่านมา ปรากฏผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า คดีป่าไม้ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ จำนวน ๖๙ คดี พื้นที่ที่ถูกบุกรุก ๓๐๕.๑๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓๖ ของพื้นที่ป่าจังหวัดนราธิวาส ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๒๕ คดี พื้นที่ที่ถูกบุกรุก ๕๘๘.๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๖๙ ของพื้นที่ป่าจังหวัดนราธิวาส พื้นที่ที่ถูกบุกรุกเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐๓ ของพื้นที่ที่ถูกบุกรุก ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๗๑ คดี พื้นที่ที่ถูกบุกรุก ๒๗๖.๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓๓ ของพื้นที่ป่าจังหวัดนราธิวาส ลดลงจากปีก่อนคิดเป็น ร้อยละ ๐.๐๓๗ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๘๒ คดี พื้นที่ที่ถูกบุกรุก ๒๗๒.๒๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓๓

ตารางที่ ๙ : จำนวนคดีและพื้นที่ที่ถูกบุกรุก

รายละเอียด	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐	พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓
จำนวนคดี	๑๕๒ คดี	๖๙๘ คดี	๑๒๕ คดี	๗๑ คดี	๘๒ คดี
พื้นที่ที่ถูกบุกรุก (ไร่)	๑,๓๗๒.๔๓	๓๐๕.๑๑	๕๘๘.๔	๒๗๖.๖๗	๒๗๒.๒๙

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนราธิวาส

๗.๒) ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำจากบ่อบาดาล รวม ๘๑๖ แห่ง โดยมีปริมาณน้ำที่เก็บได้ ๒,๙๘๕ ลูกบาศก์เมตร/ชั่วโมง อำเภอที่มีปริมาณน้ำที่กักเก็บไว้เพื่อใช้อุปโภคบริโภคมากที่สุดคือ อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอเรือเสาะ และอำเภอบาเจาะ ตามลำดับ และอำเภอที่มีปริมาณน้ำที่กักเก็บไว้ น้อยที่สุด คือ อำเภอสุคีริน และอำเภอศรีสาคร ตามลำดับ

(๑) แหล่งน้ำดิบ : แหล่งน้ำตามธรรมชาติในจังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย

- แม่น้ำบางนรา : รับน้ำจากเทือกเขาบูโด-สุไหงปาดี ผ่านคลองสุไหงปาดี คลองยะกัง และคลองตันหยงมีสไหลผ่านท้องที่อำเภอตากใบ อำเภอสุไหงปาดี อำเภอระแงะ แล้วไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอเมืองนราธิวาส มีความยาวประมาณ ๖๐ กิโลเมตร

- **แม่น้ำสายบุรี** : ต้นน้ำเริ่มจากเทือกเขาในอำเภอสุคีริน ไหลผ่านอำเภอจะนะ อำเภอศรีสาคร อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส และอำเภอรามัน จังหวัดยะลา แล้วไหลลงอ่าวไทยที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานีมีความยาวประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร

- **แม่น้ำสุโข-ลก** : เป็นแม่น้ำกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ต้นน้ำอยู่ในเทือกเขาในประเทศมาเลเซียและท้องที่อำเภอแว้ง ไหลผ่านอำเภอสุโข-ลก และไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอตากใบ มีความยาวประมาณ ๑๐๓ กิโลเมตร

- **แม่น้ำตากใบ** : เป็นแม่น้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนกระแสน้ำในทะเล ประกอบกับคลื่นได้ซัดทรายเข้าหาฝั่งให้เกิดเป็นสันทราย ส่วนภายในยังลึกเป็นแนวยาว จึงเกิดเป็นแม่น้ำยาวประมาณ ๑๔ กิโลเมตร อยู่ชายฝั่งตะวันออกในท้องที่ตำบลเจ๊ะเห ตำบลศาลาใหม่ และไหลไปบรรจบแม่น้ำสุโข-ลก ที่บ้านตาบา ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ ต่อเขตชายแดนไทยมาเลเซีย

(๒) แหล่งน้ำบาดาล

แหล่งน้ำบาดาลในจังหวัดนราธิวาสประกอบไปด้วยน้ำบาดาลที่ถูกกักเก็บอยู่ในตะกอนหินร่วน และหินแข็งแหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพสูงสุดในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส คือ แหล่งน้ำบาดาลในชั้นตะกอนน้ำพาซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด สามารถพัฒนาแหล่งน้ำที่ความลึกตั้งแต่ ๒๐ - ๗๐ เมตร มีปริมาณน้ำ ๑๐ - ๒๐ ลบ.ม./ชม.จนถึงมากกว่า ๒๐ ลบ.ม./ชม. ได้แก่ พื้นที่ในอำเภอบาเจาะ อำเภอ ยี่งอ อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอสุโข-ลก อำเภอสุโข-ลก และอำเภอตากใบ คุณภาพน้ำบาดาลส่วนใหญ่เป็นน้ำจืด แต่ปริมาณเหล็กค่อนข้างสูงในเกือบทุกพื้นที่

แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพรองลงมาประกอบด้วย น้ำบาดาลในชั้นตะกอนทราย ชายหาดที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ความลึก ๒ - ๕ เมตร ปริมาณ ๕ - ๑๐ ลบ.ม./ชม. และแหล่งน้ำบาดาลในตะกอนเศษหินเชิงเขาที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ความลึกระหว่าง ๑๐ - ๔๐ เมตร ปริมาณน้ำ ๒ - ๕ ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำบาดาลส่วนใหญ่เป็นน้ำจืดคุณภาพดี

แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพต่ำ ได้แก่ แหล่งน้ำบาดาลในหินแปรอายุไซลูเรียน - ดีโวเนียน และหินแกรนิต ความลึกของชั้นน้ำบาดาลอยู่ในช่วง ๑๐ - ๓๐ เมตร ปริมาณน้ำส่วนใหญ่น้อยกว่า ๒ ลบ.ม./ชม. ยกเว้นบริเวณที่หินผุ หรือ มีโครงสร้างทางธรณีวิทยา ประเภทรอยแตก รอยแยก หรือรอยเลื่อนขนาดใหญ่พาดผ่านก็จะได้ปริมาณน้ำมากขึ้น คุณภาพน้ำบาดาลเป็นน้ำจืดคุณภาพดี แต่ปริมาณเหล็กค่อนข้างสูง

ปัญหาของการบริหารจัดการน้ำบาดาล ได้แก่ การลักลอบขุดเจาะน้ำบาดาล และนำน้ำใต้ดินมาใช้โดยไม่ได้ขออนุญาตให้ถูกต้องจึงไม่สามารถควบคุมการสูบน้ำบาดาลที่มีผลกระทบต่อสมดุลของการใช้น้ำ

(๓) สถานการณ์การกัดเซาะชายฝั่งทะเล

จังหวัดนราธิวาส มีชายฝั่งทะเลยาว ๕๗.๐๒ กิโลเมตร โดยมีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่อำเภอเมืองนราธิวาสถึงอำเภอตากใบ มีตำบลที่ติดทะเลรวม ๖ ตำบล ได้แก่ ตำบลบางนาคน ตำบลโคกเคียน ตำบลกะลุวอเหนือ ตำบลไพรวัน ตำบลเจ๊ะเห และตำบลศาลาใหม่ มีความกัดเซาะเป็นลำดับที่ ๘ ของภาคใต้ ลำดับที่ ๓ ของกลุ่มภาคใต้ชายแดนรองจากจังหวัดสงขลา และปัตตานี

(๔) ขยะ

จังหวัดนราธิวาสมีขยะ จำนวน ๕ ประเภท ได้แก่ ขยะมูลฝอยตกค้าง (ปริมาณ ๑๐๓.๙๐ ตัน/วัน) ขยะมูลฝอยชุมชนใหม่ที่เกิดขึ้น (ปริมาณ ๗๖๓.๕๐ ตัน/วัน), ขยะเสียนอันตราย (ปริมาณ ๐.๐๒๒ ตัน/วัน) มูลฝอยติดเชื้อ (ปริมาณ ๐.๕๙๔ ตัน/วัน) และกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย (ปริมาณ ๔.๔๓ ตัน/วัน)

จังหวัดนราธิวาสมีสถานที่กำจัดขยะ รวมทั้งสิ้น ๒๓ แห่ง เป็นสถานที่กำจัดขยะแบบถูกหลักวิชาการ ๒ แห่ง คือ เทศบาลเมืองนราธิวาส และเทศบาลเมืองสุโหงโกลก ที่เหลืออีก ๒๑ แห่ง เป็นสถานที่กำจัดขยะแบบไม่ถูกหลักวิชาการ ทั้งนี้ จังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ จำนวน ๓๙๓.๐๑๖๐ ล้านบาท เพื่อดำเนินการใน ๒ โครงการ ได้แก่

(๔.๑) โครงการก่อสร้างศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมแบบครบวงจร เทศบาลตำบลหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส วงเงินงบประมาณ ๗๒.๙๙๖๑ ล้านบาท (เทศบาลตำบลหรือเสาะ) สำนักงานนโยบายฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารโครงการฯ และมีความเห็นว่า เทศบาลตำบลหรือเสาะ สามารถดำเนินโครงการฯในขั้นตอนต่อไป โดยต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานของทางราชการอย่างเคร่งครัด ซึ่งในปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง

(๔.๒) โครงการก่อสร้างระบบการจัดการขยะเพื่อผลิตเชื้อเพลิง (Refuse derive fuel:RDF) และปุ๋ยอินทรีย์ที่เทศบาลเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส วงเงิน ๓๒๐.๐๑๙๙ ล้านบาท (เทศบาลเมืองนราธิวาส) สำนักงานนโยบายฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารโครงการฯ และมีความเห็นว่า เทศบาลเมืองนราธิวาส สามารถดำเนินโครงการฯในขั้นตอนต่อไป โดยต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง และมาตรฐานของทางราชการอย่างเคร่งครัด ซึ่งในปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง

๒.๒ แผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส

๑) วิสัยทัศน์จังหวัดนราธิวาส

“ เศรษฐกิจมั่นคง การค้าเฟื่องฟู นราน่าอยู่ มุ่งสู่สันติสุขอย่างยั่งยืน ”

๒) พันธกิจ

๒.๑) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจ ภาคการเกษตร การค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมให้เข้มแข็งและยั่งยืนบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

๒.๒) ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำ เติบโตความเท่าเทียม และความเข้าใจ ความแตกต่างภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

๒.๓) เสริมสร้างความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความอุดมสมบูรณ์ และเป็นหลักประกันในการพัฒนาของจังหวัดในทุกมิติ

๒.๔) สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานในพื้นที่

๒.๕) พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ และบริการให้มีคุณภาพ ทันสมัย สุภาครัฐดิจิทัล และประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

๓) เป้าประสงค์การพัฒนา

๑) เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนราธิวาสมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

๒) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความมั่นคงในชีวิต

๔) ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน ประกอบด้วย ๘ กลยุทธ์

(๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน รองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการพัฒนาจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) สร้างระบบนิเวศการค้าชายแดน จัดระเบียบ และพัฒนาเมืองสู่ไทโขง-ลก เป็นต้นแบบการค้าชายแดนระหว่างประเทศ ที่มีความพร้อม มาตรฐาน และการจัดการเมืองชายแดนที่เป็นสากล

(๓) พัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการใหม่ให้มีความพร้อมในการสร้างสรรค์เศรษฐกิจจังหวัดให้มีศักยภาพที่แข่งขันได้

(๔) เสริมสร้างความเข้มแข็งของ อุตสาหกรรมเพิ่มมูลค่า ที่มีคุณภาพมาตรฐานในระดับส่งออก และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๕) ยกกระดับศักยภาพและเสริมสร้างความเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการค้า สร้างสรรค์เศรษฐกิจเพิ่มค่าจากฐานของการกีฬานันทนาการ และการบริการ

(๖) พัฒนาและสร้างสรรค์รูปแบบการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรที่มีปริมาณ คุณภาพ รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรของจังหวัดเพื่อการค้า และการส่งออก

(๗) ยกกระดับคุณภาพของแรงงาน รองรับการท่องเที่ยว การค้า และการพัฒนาทางเศรษฐกิจของจังหวัด

(๘) พัฒนาจังหวัดสู่ระบบการค้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เปิดตลาดสู่สังคมดิจิทัล เชื่อมโยงการค้ากับประเทศ อาเซียน และนานาชาติบนโลกออนไลน์

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชน บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๗ กลยุทธ์

(๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ขึ้นพื้นฐาน เพื่อหนุนเสริมคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

(๒) สร้างโอกาสในชีวิตด้วยศาสตร์พระราชา ส่งเสริมการขยายผลและประยุกต์ใช้แนวทางตามโครงการพระราชดำริและเสริมสร้างศักยภาพ การพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๓) พัฒนาขีดความสามารถของประชาชนให้มีคุณภาพ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างมีภูมิคุ้มกัน ภายใต้อัตลักษณ์ที่ดั้งเดิมของพื้นที่

(๔) พัฒนาคุณภาพการศึกษา มุ่งสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพด้วยมาตรฐานการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา

(๕) สร้างโอกาสแก่ผู้ด้อย โอกาส คนยากจน เยาวชนและฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งตนเองได้

(๖) สร้างชุมชนแห่งสุขภาวะที่เข้มแข็งให้ประชาชน ฉลาดรู้พึ่งตนเอง ทางสุขภาพ ลดปัญหาการเจ็บป่วย ป่วยตาย ทุกพื้นที่ และพัฒนาขีดความสามารถการบริการสุขภาพที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

(๗) ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ด้วยระบบเศรษฐกิจชุมชนที่เข้มแข็ง สร้างงาน อาชีพ รายได้ แก่ชุมชนจากต้นทุนทรัพยากรและภูมิปัญญา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์

(๑) เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติ และความหลากหลายของระบบนิเวศน์ป่าเขาชายฝั่ง และทะเล

(๒) สร้างระบบการจัดการปัญหาทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การกักตุนน้ำฝ่ำและตลิ่ง และภัยพิบัติ แบบมีส่วนร่วม และวิทยาการที่ทันสมัย

(๓) พัฒนาให้เป็นเมืองสิ่งแวดล้อมที่ดี อากาศบริสุทธิ์ บ้านเมืองสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย

(๔) ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองด้วยการใช้พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน จากฐานทรัพยากรมุ่งเน้นการพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรองรับการเติบโตของเมือง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : เสริมสร้างสันติสุขและความมั่นคงภายในพื้นที่แบบมี ส่วนร่วมอย่างเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์

(๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในการจัดการตนเองให้มีความปลอดภัยสงบเรียบร้อย และมีความมั่นคงในพื้นที่

(๒) เสริมสร้างวิธีการคิดของประชาชน สร้างหลักยึดและวิถีชีวิตบนฐานของหลักธรรมทางศาสนา และอยู่ร่วมกันบนความหลากหลายของประเพณี และวัฒนธรรม

(๓) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่รัฐและการบูรณาการภารกิจความมั่นคงของหน่วยงานในพื้นที่ทุกระดับ และพัฒนาระบบงานความมั่นคงที่ทันสมัย ได้รับการยอมรับเชื่อมั่นไว้วางใจจากประชาชน

(๕) สร้างพื้นที่ให้ประชาชนมีความปลอดภัย สงบสุข อยู่อย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน และภาคภูมิใจในพื้นที่ ให้กระจายทั่วทั้งจังหวัด

ส่วนที่ ๓

กรอบแผนปฏิบัติการภายใต้แผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙)

จังหวัดนราธิวาส

ที่	แผนงาน/โครงการกิจกรรม	จำนวน กิจกรรม/ โครงการ	ปีงบประมาณ (บาท)					รวม
			พ.ศ. ๒๕๖๕ (บาท)	พ.ศ. ๒๕๖๖ (บาท)	พ.ศ. ๒๕๖๗ (บาท)	พ.ศ. ๒๕๖๘ (บาท)	พ.ศ. ๒๕๖๙ (บาท)	
F๑ กรอบการเรียนรู้								
A๑	กิจกรรมปกป้องทรัพยากร	๑๔	๑๕๑,๒๐๐	๑๔๕,๔๐๐	๑๔๗,๕๐๐	๑๔๘,๗๐๐	๑๔๕,๔๐๐	๗๓๘,๒๐๐
A๒	กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวม ทรัพยากร	๙	๑๔๖,๔๕๐	๑๔๒,๐๐๐	๑๔๒,๐๐๐	๑๔๒,๐๐๐	๑๔๒,๐๐๐	๗๑๔,๔๕๐
A๓	กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร	๑๕	๑๐๑,๘๗๐	๖๐,๐๐๐	๖๔,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๖๘,๐๐๐	๓๖๑,๘๗๐
F๒ กรอบการใช้ประโยชน์								
A๔	กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ ประโยชน์ทรัพยากร	๓	๑๓๓,๔๘๕	๑๓๓,๓๕๐	๘๓,๓๕๐	๘๓,๓๕๐	๘๓,๓๕๐	๕๑๖,๘๘๕
A๕	กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร	๖	๑๑๐,๔๒๕	๕๗,๐๐๐	๖๒,๐๐๐	๕๗,๐๐๐	๕๗,๐๐๐	๓๔๓,๔๒๕
A๖	กิจกรรมวางแผนพัฒนา ทรัพยากร	๑	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๑๐,๐๐๐
F๓ กรอบการสร้างจิตสำนึก								
A๗	กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ทรัพยากร	๑๕	๑๙,๐๕๐	๑๙,๐๕๐	๑๙,๐๕๐	๑๙,๐๕๐	๑๙,๐๕๐	๙๕,๒๕๐
A๘	กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการ อนุรักษ์ทรัพยากร	๑๖	๒๔๐,๘๐๐	๑๕๗,๖๐๐	๒๕๗,๖๐๐	๑๖๗,๖๐๐	๒๕๗,๖๐๐	๑,๐๘๑,๒๐๐
รวม		๗๙	๙๐๕,๒๘๐	๗๑๖,๔๐๐	๗๗๗,๕๐๐	๖๘๗,๗๐๐	๗๗๔,๔๐๐	๓,๘๖๑,๒๘๐

F๑ กรอบการเรียนรู้

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
A๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร													
F๑A๑	๑. การสำรวจ ทำรหัสพิกัด ทรัพยากร ภายภาพ ชีวภาพ (เช่น พืช สัตว์ จุลินทรีย์) ในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร (ในสวนนกเปิดน้ำ พื้นที่ ๘๕ ไร่)	พื้นที่ ปกป้อง ทรัพยากร ๘๕ ไร่	๑๙,๒๐๐	สำรวจการ เปลี่ยนแปลงของ ชนิดพืช	๑๙,๐๐๐	สำรวจความ หลากหลายของ สัตว์บก และ แมลง	๑๙,๐๐๐	สำรวจชนิด ความหลากหลาย ของสัตว์น้ำ	๑๙,๐๐๐	สำรวจความ หลากหลายของ นก	๑๙,๒๐๐	สำรวจความ หลากหลายของ เห็ดรา	ศูนย์ศึกษาการ พัฒนาพืกรักษา
F๑A๑	๒. การสำรวจ ทำรหัสพิกัด ทรัพยากร สมุนไพร ปลาไหลเผือก จังหวัดนราธิวาส	พื้นที่ อ.บาเจาะ อ.ยี่งอ อ.ระแงะ อ.แว้ง และ อ.ศรีสาคร	๕๐,๐๐๐	สำรวจประชากร สมุนไพร ปลาไหลเผือก อ.บาเจาะ	๕๐,๐๐๐	สำรวจประชากร สมุนไพร ปลาไหลเผือก อ.ยี่งอ	๕๐,๐๐๐	สำรวจประชากร สมุนไพร ปลาไหลเผือก อ.ระแงะ	๕๐,๐๐๐	สำรวจประชากร สมุนไพร ปลาไหลเผือก อ.แว้ง	๕๐,๐๐๐	สำรวจประชากร สมุนไพร ปลาไหลเผือก อ.ศรีสาคร	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์
F๑A๑	๓. การสำรวจ ทำรหัสพิกัด ทรัพยากร นกกระต่ายป่า พื้นที่เมืองจังหวัด นราธิวาส	พื้นที่ อ.ตากใบ อ.สุไหงโก-ลก อ.ระแงะ อ.แว้ง อ.สุคีริน	๕๐,๐๐๐	สำรวจประชากร นกกระต่ายป่า สายพันธุ์พื้นเมือง จังหวัดนราธิวาส อ.ตากใบ	๕๐,๐๐๐	สำรวจประชากร นกกระต่ายป่า สายพันธุ์พื้นเมือง จังหวัดนราธิวาส อ.สุไหงโก-ลก	๕๐,๐๐๐	สำรวจประชากร นกกระต่ายป่า สายพันธุ์พื้นเมือง จังหวัดนราธิวาส อ.ระแงะ	๕๐,๐๐๐	สำรวจประชากร นกกระต่ายป่า สายพันธุ์พื้นเมือง จังหวัดนราธิวาส อำเภอแว้ง	๕๐,๐๐๐	สำรวจประชากร นกกระต่ายป่า สายพันธุ์พื้นเมือง จังหวัดนราธิวาส อ.สุคีริน	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์
F๑A๑	๔. การสำรวจ พรรณไม้	รร.ตชด. บ้านไอร์บือแต	๕๐๐	๑ ไร่	๕๐๐	๑ ไร่	๕๐๐	๑ ไร่	๕๐๐	๑ ไร่	๕๐๐	๑ ไร่	รร.ตชด. บ้านไอร์บือแต
F๑A๑	๕. การทำรหัส ประจำต้นไม้	รร.ตชด. บ้านไอร์บือแต	๕๐๐	๒ รหัส	๗๐๐	๓ รหัส	๑,๐๐๐	๔ รหัส	๑,๕๐๐	๕ รหัส	๑,๕๐๐	๕ รหัส	รร.ตชด. บ้านไอร์บือแต
F๑A๑	๖. การจัดทำป้าย ชั่วคราว	รร.ตชด. บ้านไอร์บือแต	๒,๕๐๐	๓ รหัส	๒,๕๐๐	๕ รหัส	๓,๐๐๐	๖ รหัส	๓,๕๐๐	๓ รหัส	๑,๕๐๐	๓ รหัส	รร.ตชด. บ้านไอร์บือแต
F๑A๑	๗. เส้นทางศึกษา ธรรมชาติ	รร.ตชด. บ้านตืองอช่างกล ปทุมวันอนุสรณ์ ๑๓	๕,๐๐๐	ระยะทาง ๕๐ เมตร	๕,๐๐๐	ระยะทาง ๕๐ เมตร	๕,๐๐๐	ระยะทาง ๕๐ เมตร	๕,๐๐๐	ระยะทาง ๕๐ เมตร	๕,๐๐๐	ระยะทาง ๕๐ เมตร	รร.ตชด.บ้านตืองอ ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
F๑A๑	๘. การสำรวจ พรรณไม้	รร.ตชด. บ้านละโอ	๓๐๐	๑ ไร่	๕๐๐	๑ ไร่	๕๐๐	๑ ไร่	๕๐๐	๑ ไร่	๕๐๐	๑ ไร่	รร.ตชด. บ้านละโอ
F๑A๑	๙. การทำรหัส ประจำต้นไม้	รร.ตชด. บ้านละโอ	๗๐๐	๒ รหัส	๗๐๐	๒ รหัส	๑,๐๐๐	๒ รหัส	๗๐๐	๒ รหัส	๗๐๐	๒ รหัส	รร.ตชด. บ้านละโอ
F๑A๑	๑๐. การจัดทำป้าย ชั่วคราว	รร.ตชด. บ้านละโอ	๑,๕๐๐	๒ รหัส	๑,๕๐๐	๒ รหัส	๒,๕๐๐	๒ รหัส	๓,๐๐๐	๒ รหัส	๑,๕๐๐	๒ รหัส	รร.ตชด. บ้านละโอ
F๑A๑	๑๑. สำรวจพันธุ์ไม้ ทำรหัสประจำ ต้นไม้ ทำรหัส พิกัด จัดทำป้ายรายละเอียด	ต.บางขุนทอง อ.ตากใบ	๔,๐๐๐	ต.บางขุนทอง	-	-	-	-	-	-	-	-	องค์การบริหาร ส่วนตำบล บางขุนทอง
F๑A๑	๑๒. ปกปัก พันธุ์กรรมพืชใน พื้นที่ตำบลเกาะ สะท้อน	พื้นที่ปกปัก ทรัพยากร อพ.สธ - หน่วยงาน	๓,๐๐๐	จำนวนพื้นที่ ๒.๕ ไร่ ข้าวซีบูกันตั้ง (พิงค์) ๑๐,๐๐๐ กอ	๓,๐๐๐	จำนวนพื้นที่ ๒.๕ ไร่ ข้าวซีบูกันตั้ง (พิงค์) ๑๐,๐๐๐ กอ	๓,๐๐๐	จำนวนพื้นที่ ๒.๕ ไร่ ข้าวซีบูกันตั้ง (พิงค์) ๑๐,๐๐๐ กอ	๓,๐๐๐	จำนวนพื้นที่ ๒.๕ ไร่ ข้าวซีบูกันตั้ง (พิงค์) ๑๐,๐๐๐ กอ	๓,๐๐๐	จำนวนพื้นที่ ๒.๕ ไร่ ข้าวซีบูกันตั้ง (พิงค์) ๑๐,๐๐๐ กอ	องค์การบริหาร ส่วนตำบล เกาะสะท้อน
F๑A๑	๑๓. โครงการ สำรวจพันธุ์ไม้ ทำรหัสประจำต้นไม้ ทำรหัสพิกัด จัดทำ ป้ายรายละเอียด	ต.ดุขงญอ อ.จะนะ	๑๐,๐๐๐	พื้นที่หมู่ ๑	๑๐,๐๐๐	พื้นที่หมู่ ๒,๘	๑๐,๐๐๐	พื้นที่หมู่ ๓,๔	๑๐,๐๐๐	พื้นที่หมู่ ๕,๖	๑๐,๐๐๐	พื้นที่หมู่ ๗	องค์การบริหาร ส่วนตำบล ดุขงญอ
F๑A๑	๑๔. โครงการการ สำรวจ ทำรหัส พิกัดทรัพยากร กายภาพ ชีวภาพ ในพื้นที่ปกปัก ทรัพยากร	พื้นที่ปกปัก ทรัพยากร อพ.สธ. ตำบลโฆษิต (วัด ๑ แห่ง มัสยิด ๕ แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก ๑ แห่ง)	๔,๐๐๐	สำรวจ จำแนก และติดตามพิกัด ทรัพยากรใน พื้นที่ปกปัก	๒,๐๐๐	สำรวจ จำแนก และติดตามพิกัด ทรัพยากรใน พื้นที่ปกปัก เพิ่มเติมจำนวน ๑๐ ชนิด	๒,๐๐๐	สำรวจ จำแนก และติดตามพิกัด ทรัพยากรใน พื้นที่ปกปัก เพิ่มเติมจำนวน ๑๐ ชนิด	๒,๐๐๐	สำรวจ จำแนก และติดตามพิกัด ทรัพยากรใน พื้นที่ปกปัก เพิ่มเติมจำนวน ๑๐ ชนิด	๒,๐๐๐	สำรวจ จำแนก และติดตามพิกัด ทรัพยากรใน พื้นที่ปกปัก เพิ่มเติมจำนวน ๑๐ ชนิด	องค์การบริหาร ส่วนตำบลโฆษิต
รวม	๑๔ โครงการ	รวมงบประมาณ	๑๕๑,๒๐๐		๑๔๕,๔๐๐		๑๔๗,๕๐๐		๑๔๘,๗๐๐		๑๔๕,๔๐๐		

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
A๒ กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร													
F๑A๒	๑. สำรวจรวบรวมทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่รัศมีอย่างน้อย ๕๐ กิโลเมตร และทำตัวอย่างแห้ง/ดอง/เพาะขยาย (โดยเก็บในรูปเมล็ด, ต้นพืช, ชิ้นส่วนต่างๆ)	พื้นที่รอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ รัศมีไม่น้อยกว่า ๕๐ กม.	๓๔,๔๕๐	พืชวงศ์ ชิง-ข้าไม้ น้อยกว่า ๒๐ ชนิด	๓๐,๐๐๐	สมุนไพรพื้นบ้าน ไม่น้อยกว่า ๒๐ ชนิด	๓๐,๐๐๐	สมุนไพรพื้นบ้าน ไม่น้อยกว่า ๒๐ ชนิด	๓๐,๐๐๐	พันธุ์ไม้ท้องถิ่น ใกล้สูญพันธุ์ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ชนิด	๓๐,๐๐๐	พันธุ์ไม้ท้องถิ่น ใกล้สูญพันธุ์ ไม่น้อยกว่า ๑๐ ชนิด	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ
F๑A๒	๒. ศึกษาสำรวจความหลากหลายของแพะพื้นเมือง โดยวิธีสัญฐานวิทยา และ เครื่องหมายเอ็นเอในจังหวัดนราธิวาส	๑๓ อำเภอ ในจังหวัดนราธิวาส	๑๐๐,๐๐๐	ศึกษาสำรวจประชากรแพะพื้นเมืองใน อ.เมืองนราธิวาส, อ.ยี่งอ และ อ.บาเจาะ	๑๐๐,๐๐๐	ศึกษาสำรวจประชากรแพะพื้นเมืองใน อ.ตากใบ, อ.สุโหงโกลก และ อ.แว้ง	๑๐๐,๐๐๐	ศึกษาสำรวจประชากรแพะพื้นเมืองใน อ.สุโหงปาดี และ อ.เจาะร้อ	๑๐๐,๐๐๐	ศึกษาสำรวจประชากรแพะพื้นเมืองใน อ.จะแนะ, อ.สุคีริน และ อ.ศรีสาคร	๑๐๐,๐๐๐	ศึกษาสำรวจประชากรแพะพื้นเมืองใน อ.จะแนะ และ อ.รือเสาะ	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
F๑A๒	๓. สำรวจรวบรวมพันธุกรรมพืช	รร.ตชด.บ้านตืองอ ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓	๒,๐๐๐	รัศมี ๕ กม.	๒,๐๐๐	รัศมี ๕ กม.	๒,๐๐๐	รัศมี ๕ กม.	๒,๐๐๐	รัศมี ๕ กม.	๒,๐๐๐	รัศมี ๕ กม.	รร.ตชด.บ้านตืองอ ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓
F๑A๒	๔. สำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่น	รร.ตชด.บ้านตืองอ ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓	๓,๐๐๐	หมู่บ้าน ๓ บ้านตืองอ และ หมู่ที่ ๔ บ้านไอร์กือเดร์	๓,๐๐๐	หมู่บ้าน ๓ บ้านตืองอ และ หมู่ที่ ๔ บ้านไอร์กือเดร์	๓,๐๐๐	หมู่บ้าน ๓ บ้านตืองอ และ หมู่ที่ ๔ บ้านไอร์กือเดร์	๓,๐๐๐	หมู่บ้าน ๓ บ้านตืองอ และ หมู่ที่ ๔ บ้านไอร์กือเดร์	๓,๐๐๐	หมู่บ้าน ๓ บ้านตืองอ และ หมู่ที่ ๔ บ้านไอร์กือเดร์	รร.ตชด.บ้านตืองอ ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓
F๑A๒	๕. เก็บรวบรวมพันธุกรรมพืช - เมล็ด - ต้นพืชมีชีวิต	รร.ตชด. บ้านละโอ	๒,๐๐๐ ๕๐๐	๒ ชนิด ๔ ชนิด	๒,๐๐๐ ๔๐๐	๒ ชนิด ๓ ชนิด	๒,๐๐๐ ๒๐๐	๒ ชนิด ๑ ชนิด	๒,๐๐๐ ๒๐๐	๒ ชนิด ๒ ชนิด	๒,๐๐๐ ๒๐๐	๒ ชนิด ๑ ชนิด	รร.ตชด. บ้านละโอ

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
F๑A๒	๖. ดำเนินกิจกรรมสำรวจและเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช	รร.ตชต. บ้านละโอ	๓,๕๐๐	จำนวน ๑ ครั้ง	๓,๕๐๐	จำนวน ๑ ครั้ง	๓,๕๐๐	จำนวน ๑ ครั้ง	๓,๕๐๐	จำนวน ๑ ครั้ง	๓,๕๐๐	จำนวน ๑ ครั้ง	รร.ตชต. บ้านละโอ
F๑A๒	๗. โครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาในตำบลบางขุนทอง เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริ	ต.บางขุนทอง อ.ตากใบ	-	-	๕,๐๐๐	ต.บางขุนทอง	-	-	-	-	-	-	องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง
F๑A๒	๘. โครงการสำรวจเก็บรวบรวมตัวอย่าง ทรัพยากรทางกายภาพ, ชีวภาพ, วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ต.ดุขงญอ อ.จะนะ	๕,๐๐๐	พื้นที่หมู่ ๑	๕,๐๐๐	พื้นที่หมู่ ๒,๘	๕,๐๐๐	พื้นที่หมู่ ๓,๔	๕,๐๐๐	พื้นที่หมู่ ๕,๖	๕,๐๐๐	พื้นที่หมู่ ๗	องค์การบริหารส่วนตำบลดุขงญอ
F๑A๒	๙. การสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	หมู่บ้านใน ต.โฆษิต จำนวน ๕ หมู่บ้าน	ไม่ใช้งบประมาณ	พื้นที่หมู่ที่ ๑,๒	ไม่ใช้งบประมาณ	พื้นที่หมู่ที่ ๓,๔	ไม่ใช้งบประมาณ	พื้นที่หมู่ที่ ๕	-	-	-	-	องค์การบริหารส่วนตำบลโฆษิต
รวม	๙ โครงการ	รวมงบประมาณ	๑๔๖,๔๕๐		๑๔๒,๐๐๐		๑๔๒,๐๐๐		๑๔๒,๐๐๐		๑๔๒,๐๐๐		
A๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร													
F๑A๓	๑. ปลูกรักษาดูแลพันธุ์ไม้ จำนวน ๘ แปลง ได้แก่ แปลงบัว แปลงดาหลา แปลงหวาย แปลง	๑. แปลงบัว จำนวน ๖.๗ ไร่ ๒. แปลงดาหลา จำนวน ๖.๑๑ ไร่ ๓. แปลงหวาย	๓๑,๘๗๐	๘ แปลง	๓๕,๐๐๐	๘ แปลง	๓๕,๐๐๐	๘ แปลง	๓๕,๐๐๐	๘ แปลง	๓๕,๐๐๐	๘ แปลง	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
	หม้อข้าวหม้อแกงลิง แปลงกล้วยไม้ แปลงสมุนไพร แปลงพรรณไม้ เมืองและพรรณไม้ หายาก แปลงเหล็ก และแปลงสักสยาม- มินทร์	จำนวน ๑๐.๒๑ ไร่ ๔. แปลงหม้อข้าว หม้อแกงลิง จำนวน ๘๕ ไร่ ๕. แปลงกล้วยไม้ ภายในศูนย์ ศึกษาและเข าสำนัก ๖. แปลงสมุนไพร ภายในศูนย์ศึกษา ๗.แปลงพรรณไม้ พื้นเมืองและ พรรณไม้หายาก ในแปลง ๗๒ พรรณษา ๘. แปลงเหล็ก สักสยามมินทร์ จำนวน ๙.๓ ไร่											
F๑Am	๒. ปุ๋ยรักษา ไม้ สำคัญ/หายาก	ร.ตชด. บ้านไธสง	๕๐๐	๒ ชนิด ๓ ต้น	๑,๕๐๐	๒ ชนิด ๔ ต้น	๒,๐๐๐	๒ ชนิด ๔ ต้น	๓,๕๐๐	๒ ชนิด ๔ ต้น	๓,๐๐๐	๒ ชนิด ๔ ต้น	ร.ตชด. บ้านไธสง
F๑Am	๓. เพาะขยายพันธุ์ ไม้ ไม้สำคัญ/หายาก	ร.ตชด. บ้านไธสง	ไม่ใช้ งบประมาณ	๒ ชนิด ๑ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๒ ชนิด ๑ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๒ ชนิด ๑ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๒ ชนิด ๑ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๒ ชนิด ๑ ต้น	ร.ตชด. บ้านไธสง
F๑Am	๔. ดำเนินกิจกรรม ปุ๋ยรักษา พันธุ์กรรมพืช	ร.ตชด. บ้านไธสง	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ครั้ง	๑,๕๐๐	จำนวน ๒ ครั้ง	๓,๐๐๐	จำนวน ๓ ครั้ง	๓,๕๐๐	จำนวน ๔ ครั้ง	๔,๐๐๐	จำนวน ๔ ครั้ง	ร.ตชด. บ้านไธสง
F๑Am	๕. ปุ๋ยรักษา พันธุ์กรรมพืชที่ได้ จากการรวบรวม	ร.ตชด.บ้านตอง อ.ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓	๓,๐๐๐	พื้นที่ ๘ ไร่ ในโรงเรียน	๓,๐๐๐	พื้นที่ ๘ ไร่ ในโรงเรียน	๓,๐๐๐	พื้นที่ ๘ ไร่ ในโรงเรียน	๓,๐๐๐	พื้นที่ ๘ ไร่ ในโรงเรียน	๓,๐๐๐	พื้นที่ ๘ ไร่ ในโรงเรียน	ร.ตชด.บ้านตอง อ.ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
F๑A๓	๖. เพราะขยายพันธุ์จ่ายแจก	รร.ตชด.บ้านต้อง อช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓	๓,๐๐๐	หมู่ที่ ๓ บ้านต้องงอ และ หมู่ที่ ๔ บ้านไอร์กือเดร์	๓,๐๐๐	หมู่ที่ ๓ บ้านต้องงอ และ หมู่ที่ ๔ บ้านไอร์กือเดร์	๓,๐๐๐	หมู่ที่ ๓ บ้านต้องงอ และ หมู่ที่ ๔ บ้านไอร์กือเดร์	๓,๐๐๐	หมู่ที่ ๓ บ้านต้องงอ และ หมู่ที่ ๔ บ้านไอร์กือเดร์	๓,๐๐๐	หมู่ที่ ๓ บ้านต้องงอ และ หมู่ที่ ๔ บ้านไอร์กือเดร์	รร.ตชด.บ้านต้อง อช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓
F๑A๓	๗. พื้นที่ปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่นำมาจากพื้นที่ที่มีความเปลี่ยนแปลง	รร.ตชด. บ้านละโอ	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑ ไร่	รร.ตชด. บ้านละโอ
F๑A๓	๘. ปลูกรักษา ไม้สำคัญ/หายาก	รร.ตชด. บ้านละโอ	๕๐๐	๑ ชนิด ๑ ต้น	๑,๕๐๐	๒ ชนิด ๒ ต้น	๒,๐๐๐	๑ ชนิด ๒ ต้น	๓,๕๐๐	๑ ชนิด ๒ ต้น	๓๐๐๐	๑ ชนิด ๒ ต้น	รร.ตชด. บ้านละโอ
F๑A๓	๙. เพาะขยายพันธุ์ไม้ที่นำจากพื้นที่ที่มีความเปลี่ยนแปลง	รร.ตชด. บ้านละโอ	ไม่ใช้ งบประมาณ	๒ ชนิด ๒ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๒ ชนิด ๒ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๒ ชนิด ๒ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๒ ชนิด ๒ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๒ ชนิด ๒ ต้น	รร.ตชด. บ้านละโอ
F๑A๓	๑๐. เพาะขยายพันธุ์ไม้สำคัญ/หายาก	รร.ตชด. บ้านละโอ	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑ ชนิด ๑ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑ ชนิด ๑ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑ ชนิด ๑ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑ ชนิด ๑ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑ ชนิด ๑ ต้น	รร.ตชด.บ้าน ละโอ
F๑A๓	๑๑. ดำเนินกิจกรรมปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช	รร.ตชด. บ้านละโอ	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ครั้ง	๑,๕๐๐	จำนวน ๒ ครั้ง	๓,๐๐๐	จำนวน ๓ ครั้ง	๓,๕๐๐	จำนวน ๔ ครั้ง	๔,๐๐๐	จำนวน ๔ ครั้ง	รร.ตชด. บ้านละโอ
F๑A๓	๑๒. โครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในพื้นที่ตำบลเกาะสะท้อน	พื้นที่ปลูกรักษา จำนวนพื้นที่ ๕ ตร.วา	๒๐,๐๐๐	จำนวนเป้าหมาย ๓๐ กอ	๕,๐๐๐	จำนวนเป้าหมาย ๓๐ กอ	๕,๐๐๐	จำนวนเป้าหมาย ๓๐ กอ	๕,๐๐๐	จำนวนเป้าหมาย ๓๐ กอ	๕,๐๐๐	จำนวนเป้าหมาย ๓๐ กอ	องค์การบริหาร ส่วนตำบล เกาะสะท้อน
F๑A๓	๑๓. ปลูกพรรณไม้ท้องถิ่นดั้งเดิม	ต.ชงญอ อ.จะนะ	๕,๐๐๐	๕๐๐ ต้น	๕,๐๐๐	๕๐๐ ต้น	๕,๐๐๐	๕๐๐ ต้น	๕,๐๐๐	๕๐๐ ต้น	๕,๐๐๐	๕๐๐ ต้น	องค์การบริหาร ส่วนตำบล ดุงงญอ

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
F๑Am	๑๔. ปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)	องค์การบริหารส่วนตำบลโฆษิต และพื้นที่หมู่ที่ ๑-๕	๕,๐๐๐	- จัดหาวัสดุและจัดทำโรงเรือนเพาะชำกล้าไม้ จำนวน ๑ แห่ง - ปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการเก็บรวบรวมและเพาะชำกล้าไม้ในพื้นที่ ๕ หมู่บ้าน	๓,๐๐๐	- ปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการเก็บรวบรวม - เพาะชำกล้าไม้ในพื้นที่ ๕ หมู่บ้าน	๓,๐๐๐	- ปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการเก็บรวบรวม - เพาะชำกล้าไม้ในพื้นที่ ๕ หมู่บ้าน	๓,๐๐๐	- ปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการเก็บรวบรวม - เพาะชำกล้าไม้ในพื้นที่ ๕ หมู่บ้าน	๓,๐๐๐	- ปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการเก็บรวบรวม - เพาะชำกล้าไม้ในพื้นที่ ๕ หมู่บ้าน	องค์การบริหารส่วนตำบลโฆษิต อำเภอตากใบ
F๑Am	๑๕. โครงการส่งเสริมพันธุ์กรรมพืชตำบลต้นหยงลิโม	ต.ต้นหยงลิโม	๓๐,๐๐๐	ปลูกและรักษาพันธุ์กรรมพืชท้องถิ่นและสมุนไพรพื้นบ้าน	-	-	-	-	-	-	-	-	องค์การบริหารส่วนตำบลต้นหยงลิโม
รวม	๑๕ โครงการ	รวมงบประมาณ	๑๐๑,๘๗๐		๖๐,๐๐๐		๖๔,๐๐๐		๖๘,๐๐๐		๖๘,๐๐๐		

F๒ การอบการใช้ประโยชน์

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
A๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร													
F๒A๔	๑. งานอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๒๖,๑๓๕	เลี้ยงด้วงสาकुสุ่มชน	๒๖,๐๐๐	คัดเลือกพืชวงศ์ชิงช้าที่มีศักยภาพนำมาใช้ประโยชน์จำนวน ๑ ชนิด	๒๖,๐๐๐	คัดเลือกพืชสมุนไพรพื้นบ้านที่มีศักยภาพนำมาใช้ประโยชน์จำนวน ๑ ชนิด	๒๖,๐๐๐	คัดเลือกพืชสมุนไพรพื้นบ้านที่มีศักยภาพนำมาใช้ประโยชน์จำนวน ๑ ชนิด	๒๖,๐๐๐	คัดเลือกพืชสมุนไพรพื้นบ้านที่มีศักยภาพนำมาใช้ประโยชน์จำนวน ๑ ชนิด	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
F๒A๔	๒. งานอนุรักษ์และขยายพันธุ์สมุนไพรป่าไหลเผือกด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	๑๐๐,๐๐๐	ต้นปลาไหลเผือกที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจำนวน ๒๕๐ ต้น	๑๐๐,๐๐๐	ต้นปลาไหลเผือกที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจำนวน ๕๐๐ ต้น	๕๐,๐๐๐	ต้นปลาไหลเผือกที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจำนวน ๑,๐๐๐ ต้น	๕๐,๐๐๐	ต้นปลาไหลเผือกที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจำนวน ๑,๐๐๐ ต้น	๕๐,๐๐๐	ต้นปลาไหลเผือกที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจำนวน ๑,๐๐๐ ต้น	คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
F๒A๔	๓. สมุนไพรประจำบ้าน	ต.ดุซงญอ อ.จะนะ	๗,๓๕๐	พื้นที่ม. ๑	๗,๓๕๐	พื้นที่ม. ๒ และ ม.๘	๗,๓๕๐	พื้นที่ม.๓ และ ม.๔	๗,๓๕๐	พื้นที่ม.๕ และ ม.๖	๗,๓๕๐	พื้นที่ม.๗	องค์การบริหารส่วนตำบลดุซงญอ
รวม ๓ โครงการ			รวมงบประมาณ		๑๓๓,๕๘๕		๑๓๓,๓๕๐		๘๓,๓๕๐		๘๓,๓๕๐		
A๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร													
F๒A๕	๑. โครงการจัดทำข้อมูล อพ.สธ. หน่วยงาน-ฐานข้อมูลวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ร่วมสนองพระราชดำริ	วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส	๕๐,๐๐๐	จำนวนข้อมูลข้างศิลปหัตถกรรมจักษุ - กระจูด ๕ คน - ลิเกา ๕ คน	๕๐,๐๐๐	จำนวนข้อมูลข้างศิลปหัตถกรรมจักษุ - กระจูด ๕ คน - ลิเกา ๕ คน	๕๐,๐๐๐	จำนวนข้อมูลข้างศิลปหัตถกรรมจักษุ - กระจูด ๕ คน - ลิเกา ๕ คน	๕๐,๐๐๐	จำนวนข้อมูลข้างศิลปหัตถกรรมจักษุ - กระจูด ๕ คน - ลิเกา ๕ คน	๕๐,๐๐๐	จำนวนข้อมูลข้างศิลปหัตถกรรมจักษุ - กระจูด ๕ คน - ลิเกา ๕ คน	วิทยาลัยชุมชนนราธิวาส
F๒A๕	๒. จัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติเพิ่มเติมปรับปรุง	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	๕,๐๒๕	- มีฐานข้อมูลสำรวจการเปลี่ยนแปลงของชนิดพืชในพื้นที่	๕,๐๐๐	- มีฐานข้อมูลความหลากหลายของสัตว์บกและแมลง	๕,๐๐๐	- มีฐานข้อมูลความหลากหลายของสัตว์น้ำ	๕,๐๐๐	- มีฐานข้อมูลความหลากหลายของนก	๕,๐๐๐	- มีฐานข้อมูลความหลากหลายของสัตว์น้ำ	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
	แก้ไขระบบ ฐานข้อมูลให้เป็น ปัจจุบัน			ปกปัก - พืชวงศ์ ชิง-ซ่า ไม่น้อยกว่า ๒๐ ชนิด - ผลสำเร็จจาก การเลี้ยงด้วงสาคู		- มีฐานข้อมูล สมุนไพรพื้นบ้าน ไม่น้อยกว่า ๒๐ ชนิด		สมุนไพรพื้นบ้าน ไม่น้อยกว่า ๒๐ ชนิด		ของพันธุ์ไม้ ท้องถิ่นใกล้ ศูนย์พันธุ์ไม้น้อย กว่า ๑๐ ชนิด		ของพันธุ์ไม้ ท้องถิ่นใกล้ ศูนย์พันธุ์ไม้น้อย กว่า ๑๐ ชนิด	
F๒A๕	๓. การจัดทำ ฐานข้อมูล ทรัพยากรทาง กายภาพ ชีวภาพ วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ต.บางขุนทอง อ.ตากใบ	-	-	-	-	๕,๐๐๐	ต.บางขุนทอง	-	-	-	-	องค์การบริหาร ส่วนตำบลบาง ขุนทอง
F๒A๕	๔. การจัดทำ ฐานข้อมูล ทรัพยากรทาง กายภาพ, ชีวภาพ, วัฒนธรรมและภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	ต.ดุขงญอ อ.จะนะ	ไม่ใช่ งบประมาณ	พื้นที่หมู่ ๑	ไม่ใช่ งบประมาณ	พื้นที่หมู่ ๒,๘	ไม่ใช่ งบประมาณ	พื้นที่หมู่ ๓,๔	ไม่ใช่ งบประมาณ	พื้นที่หมู่ ๕,๖	ไม่ใช่ งบประมาณ	พื้นที่หมู่ ๗	องค์การบริหาร ส่วนตำบล ดุขงญอ
F๒A๕	๕. จัดทำฐานข้อมูล อพ.สธ. ของ องค์การบริหาร ส่วนตำบลไผ่เชิด	ที่ทำการองค์การ บริหารส่วน ตำบลไผ่เชิด	๕,๔๐๐	จัดทำฐานข้อมูล จำนวน ๓ ประเภท ประกอบด้วย ฐานข้อมูล ทรัพยากรชีวภาพ, กายภาพ, วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	๒,๐๐๐	จัดทำฐาน ข้อมูล เพิ่มเติม (ฐานข้อมูล ทรัพยากรชีวภาพ, กายภาพ, วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น)	๒,๐๐๐	จัดทำฐาน ข้อมูล เพิ่มเติม (ฐานข้อมูล ทรัพยากรชีวภาพ, กายภาพ, วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น)	๒,๐๐๐	จัดทำฐาน ข้อมูล เพิ่มเติม (ฐานข้อมูล ทรัพยากรชีวภาพ, กายภาพ, วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น)	๒,๐๐๐	จัดทำฐาน ข้อมูล เพิ่มเติม (ฐานข้อมูล ทรัพยากรชีวภาพ, กายภาพ, วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น)	องค์การบริหาร ส่วนตำบลไผ่เชิด

F๓ กรอบการสร้างจิตสำนึก

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
A๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร													
F๓A๗	๑. ทำการสำรวจ พรรณไม้ในพื้นที่	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ไร่	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ไร่	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ไร่	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ไร่	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ไร่	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต
F๓A๗	๒. ตัดป้าย หมายเลขประจำต้น	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต	๒,๕๐๐	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	๒,๕๐๐	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	๒,๕๐๐	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	๒,๕๐๐	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	๒,๕๐๐	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต
F๓A๗	๓. จัดทำทะเบียน รายชื่อพันธุ์ไม้แล้ว	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต
F๓A๗	๔. ทำป้ายชื่อ ท้องถิ่นและศึกษา ข้อมูลท้องถิ่น	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต
F๓A๗	๕. จัดทำทะเบียน พรรณไม้และป้าย ชื่อสมบูรณ์เสร็จ	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑๐ ชนิด ๑๐ ต้น	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต
F๓A๗	๖. จัดทำแผนผัง พรรณไม้โรงเรียนที่ มีอยู่เดิมและปลูก	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑๕ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑๕ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑๕ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑๕ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑๕ ไร่	ร.ตชด. บ้านไอร์บือแต
F๓A๗	๗. สวน พฤกษศาสตร์ โรงเรียน	ร.ตชด.บ้านตอง ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓	๕,๐๐๐	สร้างจิตสำนึก การอนุรักษ์	๕,๐๐๐	สร้างจิตสำนึก การอนุรักษ์	๕,๐๐๐	สร้างจิตสำนึก การอนุรักษ์	๕,๐๐๐	สร้างจิตสำนึก การอนุรักษ์	๕,๐๐๐	สร้างจิตสำนึก การอนุรักษ์	ร.ตชด.บ้านตอง ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓
F๓A๗	๘. ทำการสำรวจ พรรณไม้ในพื้นที่	ร.ตชด. บ้านละโอ	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ไร่	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ไร่	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ไร่	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ไร่	๑,๕๐๐	จำนวน ๑ ไร่	ร.ตชด. บ้านละโอ
F๓A๗	๙. ตัดป้าย หมายเลขประจำต้น	ร.ตชด. บ้านละโอ	๑,๒๐๐	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	๑,๒๐๐	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	๑,๒๐๐	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	๑,๒๐๐	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	๑,๒๐๐	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	ร.ตชด. บ้านละโอ
F๓A๗	๑๐. จัดทำทะเบียน รายชื่อพันธุ์ไม้แล้ว	ร.ตชด. บ้านละโอ	ไม่ใช้ งบประมาณ	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	ร.ตชด. บ้านละโอ
F๓A๗	๑๑. ทำป้ายชื่อ ท้องถิ่นและศึกษา ข้อมูลท้องถิ่น	ร.ตชด. บ้านละโอ	ไม่ใช้ งบประมาณ	๖ ชนิด ๘ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๖ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๖ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๖ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๖ ชนิด ๑๐ ต้น	ร.ตชด. บ้านละโอ

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
F๓A๗	๑๒. จัดทำทะเบียนพรรณไม้และป้ายชื่อสมบูรณ์เสร็จ	รร.ตชด. บ้านละโอ	ไม่ใช้ งบประมาณ	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	ไม่ใช้ งบประมาณ	๕ ชนิด ๑๐ ต้น	รร.ตชด. บ้านละโอ
F๓A๗	๑๓. จัดทำแผนผังพรรณไม้โรงเรียนที่มีอยู่เดิมและปลูก	รร.ตชด. บ้านละโอ	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑๒ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑๒ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑๒ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑๒ ไร่	ไม่ใช้ งบประมาณ	จำนวน ๑๒ ไร่	รร.ตชด. บ้านละโอ
F๓A๗	๑๔. ศูนย์การเรียนรู้การอนุรักษ์พันธุกรรมพืชจากแหล่งการเรียนรู้ในห้องเรียน	หน่วยงาน	ไม่ใช้ งบประมาณ	เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่ประชาชน/ กลุ่มเป้าหมาย	ไม่ใช้ งบประมาณ	เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่ประชาชน/ กลุ่มเป้าหมาย	ไม่ใช้ งบประมาณ	เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่ประชาชน/ กลุ่มเป้าหมาย	ไม่ใช้ งบประมาณ	เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่ประชาชน/ กลุ่มเป้าหมาย	ไม่ใช้ งบประมาณ	เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่ประชาชน/ กลุ่มเป้าหมาย	องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสะท้อน
F๓A๗	๑๕. สร้างจิตสำนึกเยาวชนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	ต.ดุษงญอ อ.จะนะ	๗,๓๕๐	๑ ครั้ง	๗,๓๕๐	๑ ครั้ง	๗,๓๕๐	๑ ครั้ง	๗,๓๕๐	๑ ครั้ง	๗,๓๕๐	๑ ครั้ง	องค์การบริหารส่วนตำบล ดุษงญอ
รวม	๑๕ โครงการ	รวมงบประมาณ											
A๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร													
F๓A๘	๑. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ท้องที่อำเภอ ภายในจังหวัด นราธิวาส	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑. อปท. เข้าร่วมโครงการ ๑ แห่ง ๒. สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร ระดับพื้นที่ ๑ แห่ง	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑. อปท. เข้าร่วมโครงการ ๑ แห่ง ๒. สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร ระดับพื้นที่ ๑ แห่ง	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑. อปท. เข้าร่วมโครงการ ๑ แห่ง ๒. สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร ระดับพื้นที่ ๑ แห่ง	ไม่ใช้ งบประมาณ	๑. อปท. เข้าร่วมโครงการ ๑ แห่ง ๒. สนับสนุนการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากร ระดับพื้นที่ ๑ แห่ง	-	-	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนราธิวาส
F๓A๘	๒. โครงการพัฒนาหลักสูตรช่างศิลป์หัตถกรรมจักสานพื้นถิ่นนราธิวาส (กระจูด ไลกา ปาหนัน)	สถานที่จัดอบรม ในชุมชนพื้นที่ จังหวัดนราธิวาส	๑๐,๐๐๐	๑. จำนวนผู้เข้าบริการอบรม ๖๐ คน ๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการฝึกอบรม	๑๐,๐๐๐	๑. จำนวนผู้เข้าบริการอบรม ๖๐ คน ๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการฝึกอบรม	๑๐,๐๐๐	๑. จำนวนผู้เข้าบริการอบรม ๖๐ คน ๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการฝึกอบรม	๑๐,๐๐๐	๑. จำนวนผู้เข้าบริการอบรม ๖๐ คน ๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการฝึกอบรม	๑๐,๐๐๐	๑. จำนวนผู้เข้าบริการอบรม ๖๐ คน ๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการฝึกอบรม	วิทยาลัยชุมชน นราธิวาส

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ		
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย			
				- งานช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ บันทึกการ รวบรวมใน รูปแบบต่างๆ - งานช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ การถอดองค์ ความรู้เป็น หลักสูตร - มีผู้สืบทอดงาน ช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสนำไป ต่อยอดสร้างอาชีพ		- งานช่างศิลป์ หัตถกรรมจัก สานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ บันทึกการ รวบรวมใน รูปแบบต่างๆ - งานช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ การถอดองค์ ความรู้เป็น หลักสูตร - มีผู้สืบทอดงาน ช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสนำไป ต่อยอดสร้างอาชีพ		- งานช่างศิลป์ หัตถกรรมจัก สานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ บันทึกการ รวบรวมใน รูปแบบต่างๆ - งานช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ การถอดองค์ ความรู้เป็น หลักสูตร - มีผู้สืบทอดงาน ช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสนำไป ต่อยอดสร้างอาชีพ		- งานช่างศิลป์ หัตถกรรมจัก สานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ บันทึกการ รวบรวมใน รูปแบบต่างๆ - งานช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ การถอดองค์ ความรู้เป็น หลักสูตร - มีผู้สืบทอดงาน ช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสนำไป ต่อยอดสร้างอาชีพ		- งานช่างศิลป์ หัตถกรรมจัก สานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ บันทึกการ รวบรวมใน รูปแบบต่างๆ - งานช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ การถอดองค์ ความรู้เป็น หลักสูตร - มีผู้สืบทอดงาน ช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสนำไป ต่อยอดสร้างอาชีพ		- งานช่างศิลป์ หัตถกรรมจัก สานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ บันทึกการ รวบรวมใน รูปแบบต่างๆ - งานช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสได้รับ การถอดองค์ ความรู้เป็น หลักสูตร - มีผู้สืบทอดงาน ช่างศิลป์ หัตถกรรม จักสานพื้นถิ่น นราธิวาสนำไป ต่อยอดสร้างอาชีพ	
F๓A๘	๓. จัดทำเว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์ หน่วยงาน	วิทยาลัยชุมชน นราธิวาส	๑๐,๐๐๐	เพื่อ ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน สนองพระราชดำริ	๑๐,๐๐๐	เพื่อ ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน สนองพระราชดำริ	๑๐,๐๐๐	เพื่อ ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน สนองพระราชดำริ	๑๐,๐๐๐	เพื่อ ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน สนองพระราชดำริ	๑๐,๐๐๐	เพื่อ ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน สนองพระราชดำริ	วิทยาลัยชุมชน นราธิวาส (สำหรับ ฐานข้อมูลต่างๆ ที่จะลงใน เว็บไซต์)		
F๓A๘	๔. สนับสนุนงาน พฤกษศาสตร์ โรงเรียนที่เป็น สมาชิกของ อพ.สธ.	ศูนย์ศึกษาการ พัฒนาพิกุลทองฯ	๑๖,๖๐๐	จำนวน ๓ โรงเรียน จำนวน ๖๐ ราย ๑. ร.ร เทศบาล ๖	๑๖,๖๐๐	จำนวน ๓ โรงเรียน จำนวน ๖๐ ราย ๑. ร.ร ตชด.	๑๖,๖๐๐	จำนวน ๓ โรงเรียน จำนวน ๖๐ ราย ๑. ร.ร ตชด.	๑๖,๖๐๐	จำนวน ๓ โรงเรียน จำนวน ๖๐ ราย	๑๖,๖๐๐	จำนวน ๓ โรงเรียน จำนวน ๖๐ ราย	ศูนย์ศึกษาการ พัฒนาพิกุลทองฯ		

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ	
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย		
				๒. ร.ร พیمانวิทีย์ ๓. ร.ร บ้าน สะปอม		ลีลานนท์ ๒. ร.ร ตชด.บ้านดี องอ่างกลปทุม วันอนุสรณ์ ๑๓ ๓. ร.ร บ้านละโอ		บ้านไอบีอแด ๒. ร.ร บ้านศาลา ใหม่ ๓. ร.ร วัดพระพุทฺธ						
F๓A๘	๕. ร่วมจัด นิทรรศการ โครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชฯ	สถานที่ต่างๆ ที่จัดงานประชุม วิชาการและ นิทรรศการ	๑๑๓,๒๐๐	งานประชุม วิชาการและ นิทรรศการ ๓๐ ปี อพ.สธ. ประโยชน์ แท้แก่มหาชน ณ. มหาวิทยาลัยวลัย ลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช	-	-	๑๐๐,๐๐๐	งานประชุม วิชาการและ นิทรรศการ สวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน ณ. มหาวิทยาลัย สุรนารี จ.นครราชสีมา	-	-	๑๐๐,๐๐๐	งานประชุม วิชาการและ นิทรรศการ สวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน ณ. มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ จ.สงขลา	ศูนย์ศึกษาการ พัฒนาพืชท้องถิ่น	
F๓A๘	๖. โครงการ ฝึกอบรมการ ขยายพันธุ์และ การปลูกสมุนไพร ปลาไหลเผือกแก่ ชุมชนและโรงเรียน ในสังกัด อพ.สธ	คณะ เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชน ครินทร์	๕๐,๐๐๐	จำนวนผู้เข้ารับ การอบรม ๑๐๐ คน	๕๐,๐๐๐	จำนวนผู้เข้ารับ การอบรม ๑๐๐ คน	๕๐,๐๐๐	จำนวนผู้เข้ารับ การอบรม ๑๐๐ คน	๕๐,๐๐๐	จำนวนผู้เข้ารับ การอบรม ๑๐๐ คน	๕๐,๐๐๐	จำนวนผู้เข้ารับ การอบรม ๑๐๐ คน	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชน ครินทร์	
F๓A๘	๗. มีคณะบุคคลเข้า ศึกษาเรียนรู้ แบ่ง ออกเป็นกลุ่มต่างๆดังนี้ - ระดับอนุบาลถึง ประถมศึกษา - ระดับมัธยมศึกษา - ระดับอุดมศึกษา - ประชาชนทั่วไป - ข้าราชการอื่นๆ	รร.ตชด. บ้านไอบีอแด	ไม่ใช่ งบประมาณ	จำนวน ๖๐ คน	ไม่ใช่ งบประมาณ	จำนวน ๖๕ คน	ไม่ใช่ งบประมาณ	จำนวน ๗๐ คน	ไม่ใช่ งบประมาณ	จำนวน ๗๕ คน	ไม่ใช่ งบประมาณ	จำนวน ๘๐ คน	รร.ตชด. บ้านไอบีอแด	

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
F๓A๘	๘. เผยแพร่ความรู้	รร.ตชด.บ้านตือง ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓	๒,๐๐๐	ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการ อนุรักษ์ พันธุกรรมพืช	๒,๐๐๐	ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการ อนุรักษ์ พันธุกรรมพืช	๒,๐๐๐	ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการ อนุรักษ์ พันธุกรรมพืช	๒,๐๐๐	ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการ อนุรักษ์ พันธุกรรมพืช	๒,๐๐๐	ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการ อนุรักษ์ พันธุกรรมพืช	รร.ตชด.บ้านตือง ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓
F๓A๘	๙. การขยายผลสู่ ชุมชน	เขตบริการ โรงเรียน	๕,๐๐๐	ม.๓ บ้านตือง และ ม.๔ บ้านไอร์กือเดร์	๕,๐๐๐	ม.๓ บ้านตือง และ ม.๔ บ้านไอร์กือเดร์	๕,๐๐๐	ม.๓ บ้านตือง และ ม.๔ บ้านไอร์กือเดร์	๕,๐๐๐	ม.๓ บ้านตือง และ ม.๔ บ้านไอร์กือเดร์	๕,๐๐๐	ม.๓ บ้านตือง และ ม.๔ บ้านไอร์กือเดร์	รร.ตชด.บ้านตือง ช่างกลปทุมวัน อนุสรณ์ ๑๓
F๓A๘	๑๐. มีคณะบุคคล เข้าศึกษาเรียนรู้ แบ่งออกเป็นกลุ่ม ต่างๆ ดังนี้ - ระดับอนุบาลถึง ประถมศึกษา - ระดับมัธยมศึกษา - ระดับอุดมศึกษา - ประชาชนทั่วไป -ข้าราชการอื่นๆ	รร.ตชด. บ้านละโอ	ไม่ใช่ งบประมาณ	จำนวน ๖๐ คน	ไม่ใช่ งบประมาณ	จำนวน ๓๐ คน	ไม่ใช่ งบประมาณ	จำนวน ๗๕ คน	ไม่ใช่ งบประมาณ	จำนวน ๘๐ คน	ไม่ใช่ งบประมาณ	จำนวน ๙๐ คน	รร.ตชด. บ้านละโอ
F๓A๘	๑๑. โครงการฝึก อบรมสร้างจิต สำนึกเยาวชน อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากร ธรรมชาติ	ต.บางขุนทอง อ.ตากใบ	-	-	-	-	-	-	๑๐,๐๐๐	เด็กและเยาวชน	-	-	องค์การบริหาร ส่วนตำบล บางขุนทอง
F๓A๘	๑๒. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ทาง เว็บไซต์ตชด.บางขุนทอง	ต.บางขุนทอง อ.ตากใบ	-	-	-	-	-	-	ไม่ใช่ งบประมาณ	ประชาชนทั่วไป	-	-	องค์การบริหาร ส่วนตำบล บางขุนทอง
F๓A๘	๑๓. พัฒนาเว็บไซต์ โครงการเว็บ	หน่วยงานฯ	ไม่ใช่ งบประมาณ	เพื่อประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน	ไม่ใช่ งบประมาณ	เพื่อประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน	ไม่ใช่ งบประมาณ	เพื่อประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน	ไม่ใช่ งบประมาณ	เพื่อประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน	ไม่ใช่ งบประมาณ	เพื่อประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน	องค์การบริหาร ส่วนตำบล

กิจกรรม	ชื่อโครงการ	พื้นที่ดำเนินการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙) (งบประมาณและเป้าหมายแต่ละปี)										หมายเหตุ
			๒๕๖๕ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๖ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๗ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๘ (บาท)	เป้าหมาย	๒๕๖๙ (บาท)	เป้าหมาย	
	โครงการอพ.สธ. หน่วยงาน			สนองพระราชดำริ อพ.สธ		สนองพระราชดำริ อพ.สธ		สนองพระราชดำริ อพ.สธ		สนองพระราชดำริ อพ.สธ		สนองพระราชดำริ อพ.สธ	เกาะสะท้อน
F๓A๘	๑๔. สืบสาน ประเพณีวัฒนธรรม ลิกษูลู ซึละโน ตำบลเกาะสะท้อน	หน่วยงานฯ	๒๐,๐๐๐	เพื่อสืบสาน รักษาประเพณี วัฒนธรรมใน ชุมชน	๒๐,๐๐๐	เพื่อสืบสาน รักษาประเพณี วัฒนธรรมใน ชุมชน	๒๐,๐๐๐	เพื่อสืบสาน รักษาประเพณี วัฒนธรรมใน ชุมชน	๒๐,๐๐๐	เพื่อสืบสาน รักษาประเพณี วัฒนธรรมใน ชุมชน	๒๐,๐๐๐	เพื่อสืบสาน รักษาประเพณี วัฒนธรรมใน ชุมชน	องค์การบริหาร ส่วนตำบล เกาะสะท้อน
F๓A๘	๑๕. ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก เยาวชนอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ	ต.ดุขงญอ อ.จะนะ	๑๔,๐๐๐	๒ ครั้ง	๑๔,๐๐๐	๒ ครั้ง	๑๔,๐๐๐	๒ ครั้ง	๑๔,๐๐๐	๒ ครั้ง	๑๔,๐๐๐	๒ ครั้ง	องค์การบริหาร ส่วนตำบล ดุขงญอ
F๓A๘	๑๖. โครงการ ส่งเสริมพันธุกรรม พืช ตำบลต้นหยง ลิโม	ต.ต้นหยงลิโม	-	-	๓๐,๐๐๐	ปลูกฝังให้ ประชาชนได้ ตระหนักและเห็น ความสำคัญของ การอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช	๓๐,๐๐๐	ปลูกฝังให้ เยาวชนได้ ตระหนักและเห็น ความสำคัญของ การอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช	๓๐,๐๐๐	ปลูกฝังให้ เยาวชนได้ ตระหนักและเห็น ความสำคัญของ การอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช	๓๐,๐๐๐	ปลูกฝังให้ เยาวชนได้ ตระหนักและเห็น ความสำคัญของ การอนุรักษ์ พันธุกรรมพืช	องค์การบริหาร ส่วนตำบล ต้นหยงลิโม
รวม ๑๖ โครงการ		รวมงบประมาณ	๒๔๐,๘๐๐		๑๕๗,๖๐๐		๒๕๗,๖๐๐		๑๖๗,๖๐๐		๒๕๗,๖๐๐		
รวม ๘ กิจกรรม จำนวน ๗๙ โครงการ		รวมทั้งหมด	๙๐๕,๒๘๐		๗๑๖,๔๐๐		๗๗๗,๕๐๐		๖๘๗,๗๐๐		๗๗๔,๔๐๐		

หมายเหตุ

F หมายถึง กรอบการดำเนินการดำเนินงาน อพ.สธ. ๓ กรอบ ดังนี้ F๑ กรอบการเรียนรู้ F๒ กรอบการใช้ประโยชน์ F๓ กรอบการสร้างจิตสำนึก

A หมายถึง กิจกรรม ๘ กิจกรรม ดังนี้

A๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

A๒ กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร

A๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

A๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร

A๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

A๖ กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร

A๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

A๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

ภาคผนวก

รายชื่อสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จังหวัดนราธิวาส

ลำดับที่	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	เลขที่	ถนน	ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์
1	7-96000-005	โรงเรียนบ้านเขาตันหยง มิตรภาพที่ 153			ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
2	7-96000-006	โรงเรียนเทศบาล 6 (ถนนโคกเคียน)		ถนนโคกเคียน	ตำบลบางนาค	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
3	7-96000-008	โรงเรียนบ้านเปล	หมู่ที่ 3		ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
4	7-96160-001	โรงเรียนศึกษางเคราะห์นราธิวาส	เลขที่ 195/1 หมู่ที่ 9		ตำบลโละจูด	อำเภอแว้ง	นราธิวาส	96160
5	7-96190-044/07-ตชด.	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสินานนท์	หมู่ที่ 6		ตำบลสุคีริน	อำเภอสุคีริน	นราธิวาส	96190
6	7-96000-001	โรงเรียนบ้านหัวเขา	หมู่ 6		ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
7	7-96000-002	โรงเรียนบ้านโคกศิลา	หมู่ 6		ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
8	7-96000-003	โรงเรียนพิมานวิทย์นราธิวาส	104	ดาราวิวัฒน์	ตำบลบางนาค	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
9	7-96000-004	โรงเรียนวัดกำแพง	13/1 หมู่ 2		ตำบลกะลุวอ	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
10	7-96000-007	โรงเรียนบ้านค่าย	หมู่ 2		ตำบลกะลุวอเหนือ	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
11	7-96110-001	โรงเรียนบ้านสะปอม	หมู่ 8		ตำบลไพรวัน	อำเภอดากใบ	นราธิวาส	96110
12	7-96130-001	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39	70 หมู่ที่ 1	มะรือโปบ่อทอง	ตำบลตันหยงมีส	อำเภอรแงะ	นราธิวาส	96130
13	7-96210-044/01-ตชด.	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตืองอช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 13	หมู่ 3		ตำบลศรีบรรพต	อำเภอศรีสาคร	นราธิวาส	96210

ลำดับที่	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	เลขที่	ถนน	ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์
14	7-96210-044/03-ตชด.	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ	หมู่ 2		ตำบลศรีบรรพต	อำเภอศรีสาคร	นราธิวาส	96210
15	7-96220-044/02-ตชด.	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านไอร์ปือแต	หมู่ 4		ตำบลช้างเผือก	อำเภอจะแนะ	นราธิวาส	96220

รายชื่อสมาชิกงาน ฐานทรัพยากรท้องถิ่น จังหวัดนราธิวาส

ลำดับที่	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	เลขที่	ถนน	ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์
1	8-5960501	เทศบาลตำบลตันหยงมีส	เลขที่ 1 หมู่ที่ 1	ถนนพระยา-ระแงะ	ตำบลตันหยงมีส	อำเภอระแงะ	นราธิวาส	96130
2	8-5960502	เทศบาลตำบลมะรือโบตก	เลขที่ 151 หมู่ที่ 5		ตำบลมะรือโบตก	อำเภอระแงะ	นราธิวาส	96130
3	8-6960902	องค์การบริหารส่วนตำบลเกียร์	หมู่ที่ 1		ตำบลเกียร์	อำเภอสือคริน	นราธิวาส	96190
4	8-6960105	องค์การบริหารส่วนตำบลโคกเคียน	หมู่ที่ 2		ตำบลโคกเคียน	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
5	8-6960803	องค์การบริหารส่วนตำบลฆอละ	เลขที่ 1 หมู่ที่ 3		ตำบลฆอละ	อำเภอแว้ง	นราธิวาส	96160
6	8-6961301	องค์การบริหารส่วนตำบลจวบ	หมู่ที่ 2		ตำบลจวบ	อำเภอเจาะไอร้อง	นราธิวาส	96130
7	8-6960702	องค์การบริหารส่วนตำบลชากอ	เลขที่ 7 หมู่ที่ 4		ตำบลชากอ	อำเภอศรีสาคร	นราธิวาส	96210
8	8-6961201	องค์การบริหารส่วนตำบลดุขงญอ	เลขที่ 306	ถนนดุขงญอ-กาเต๊ะ	ตำบลดุขงญอ	อำเภอจะแนะ	นราธิวาส	96220
9	8-6960207	องค์การบริหารส่วนตำบลนานาค	หมู่ที่ 2		ตำบลนานาค	อำเภอตากใบ	นราธิวาส	96110
10	8-6960304	องค์การบริหารส่วนตำบลปะลุกาสาเมาะ	หมู่ที่ 9	ถนนตันไทร-ตะโล๊ะคือรามัน	ตำบลปะลุกาสาเมาะ	อำเภอบาเจาะ	นราธิวาส	96170
11	8-6961204	องค์การบริหารส่วนตำบลผดุงมาตร	เลขที่ 160		ตำบลผดุงมาตร	อำเภอจะแนะ	นราธิวาส	96220
12	8-6960203	องค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน	หมู่ที่ 6		ตำบลพร่อน	อำเภอตากใบ	นราธิวาส	96110
13	8-6961004	องค์การบริหารส่วนตำบลมูโนะ	เลขที่ 49/1		ตำบลมูโนะ	อำเภอสูโงโลก	นราธิวาส	96120

ลำดับที่	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	เลขที่	ถนน	ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์
14	8-6960602	องค์การบริหารส่วนตำบลรือเสาะ	เลขที่ 17/5 หมู่ที่ 5	ถนนรือเสาะ-ศรีสาคร	ตำบลรือเสาะ	อำเภอรือเสาะ	นราธิวาส	96150
15	8-6960903	องค์การบริหารส่วนตำบลสุคีริน	เลขที่ 499 หมู่ที่ 8		ตำบลสุคีริน	อำเภอสุคีริน	นราธิวาส	96190
16	8-5960301	เทศบาลตำบลตันไทร	333 หมู่ 1		ตำบลปะลุกาสาเมาะ	อำเภอบาเจาะ	นราธิวาส	96170
17	8-5960302	เทศบาลตำบลบาเจาะ			ตำบลบาเจาะ	อำเภอบาเจาะ	นราธิวาส	96170
18	8-5960811	เทศบาลตำบลบูเกะตา	99/9 หมู่ 2		ตำบลบูเกะตา	อำเภอแว้ง	นราธิวาส	96160
19	8-5961101	เทศบาลตำบลปะลुरु			ตำบลปะลुरु	อำเภอสุโหงปาดี	นราธิวาส	96140
20	8-5960601	เทศบาลตำบลรือเสาะ	361 หมู่ 1		ตำบลรือเสาะ	อำเภอรือเสาะ	นราธิวาส	96150
21	8-5960802	เทศบาลตำบลแว้ง	456 หมู่ 2		ตำบลแว้ง	อำเภอแว้ง	นราธิวาส	96160
22	8-5960701	เทศบาลตำบลศรีสาคร	999 หมู่ 1		ตำบลศรีสาคร	อำเภอศรีสาคร	นราธิวาส	96210
23	8-5960901	เทศบาลตำบลสุคีริน	199 หมู่ 4		ตำบลสุคีริน	อำเภอสุคีริน	นราธิวาส	96190
24	8-6960108	องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ			ตำบลกะลุวอ	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
25	8-6960807	องค์การบริหารส่วนตำบลกายูคละ			ตำบลกายูคละ	อำเภอแว้ง	นราธิวาส	96160
26	8-6960305	องค์การบริหารส่วนตำบลกาเยาะมาตี	หมู่ 3		ตำบลกาเยาะมาตี	อำเภอบาเจาะ	นราธิวาส	96170
27	8-6960503	องค์การบริหารส่วนตำบลกาลิซา			ตำบลกาลิซา	อำเภอระแงะ	นราธิวาส	96130
28	8-6960704	องค์การบริหารส่วนตำบลกาหลง	หมู่ 1		ตำบลกาหลง	อำเภอศรีสาคร	นราธิวาส	96210

ลำดับที่	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	เลขที่	ถนน	ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์
29	8-6960202	องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสะท้อน	หมู่ 2		ตำบลเกาะสะท้อน	อำเภอดงไค้	นราธิวาส	96110
30	8-6960206	องค์การบริหารส่วนตำบลโฆสิต			ตำบลโฆสิต	อำเภอดงไค้	นราธิวาส	96110
31	8-6960403	องค์การบริหารส่วนตำบลจอบะ			ตำบลจอบะ	อำเภอเย็งอ	นราธิวาส	96180
32	8-6961203	องค์การบริหารส่วนตำบลช้างเผือก			ตำบลช้างเผือก	อำเภอจะแนะ	นราธิวาส	96220
33	8-6960705	องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงคีรี	หมู่ 2		ตำบลเชิงคีรี	อำเภอศรีสาคร	นราธิวาส	96210
34	8-6960706	องค์การบริหารส่วนตำบลตะมะยูง	1/1 หมู่ 3		ตำบลตะมะยูง	อำเภอศรีสาคร	นราธิวาส	96210
35	8-6960504	องค์การบริหารส่วนตำบลตันหยงมัส	หมู่ 2		ตำบลตันหยงมัส	อำเภอระแงะ	นราธิวาส	96130
36	8-6960507	องค์การบริหารส่วนตำบลตันหยงลิมอ	194 หมู่ 1		ตำบลตันหยงลิมอ	อำเภอระแงะ	นราธิวาส	96130
37	8-6960508	องค์การบริหารส่วนตำบลบองอ	หมู่ 5 บ้านจุฬารักษ์ 5		ตำบลบองอ	อำเภอระแงะ	นราธิวาส	96220
38	8-6960208	องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง	หมู่ 3		ตำบลบางขุนทอง	อำเภอดงไค้	นราธิวาส	96110
39	8-6960505	องค์การบริหารส่วนตำบลบาโงสะโต	หมู่ 4		ตำบลบาโงสะโต	อำเภอระแงะ	นราธิวาส	96130
40	8-6960303	องค์การบริหารส่วนตำบลบาเจาะ			ตำบลบาเจาะ	อำเภอบาเจาะ	นราธิวาส	96170
41	8-6960608	องค์การบริหารส่วนตำบลบาตง	59 หมู่ 4		ตำบลบาตง	อำเภอรีเสะ	นราธิวาส	96150
42	8-6960306	องค์การบริหารส่วนตำบลบาเรไต้	หมู่ 2		ตำบลบาเรไต้	อำเภอบาเจาะ	นราธิวาส	96170
43	8-6960307	องค์การบริหารส่วนตำบลบาเรเหนือ	หมู่ 7		ตำบลบาเรเหนือ	อำเภอบาเจาะ	นราธิวาส	96170

ลำดับที่	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	เลขที่	ถนน	ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์
44	8-6961302	องค์การบริหารส่วนตำบลบุกิต	หมู่ 3		ตำบลบุกิต	อำเภอเจาะไอร้อง	นราธิวาส	96130
45	8-6961102	องค์การบริหารส่วนตำบลปะลुरु	หมู่ 1		ตำบลปะลुरु	อำเภอสู่ไหงโลก	นราธิวาส	96140
46	8-6960904	องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง	133 หมู่ 1		ตำบลภูเขาทอง	อำเภอสือคิริน	นราธิวาส	96190
47	8-6960107	องค์การบริหารส่วนตำบลมะนังตายอ	หมู่ 5		ตำบลมะนังตายอ	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
48	8-6961303	องค์การบริหารส่วนตำบลมะรือโบออก	หมู่ 6		ตำบลมะรือโบออก	อำเภอเจาะไอร้อง	นราธิวาส	96130
49	8-6960905	องค์การบริหารส่วนตำบลมาโมง	หมู่ 1		ตำบลมาโมง	อำเภอสือคิริน	นราธิวาส	96190
50	8-6960804	องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ตง	หมู่ 1		ตำบลแม่ตง	อำเภอแว้ง	นราธิวาส	96160
51	8-6960906	องค์การบริหารส่วนตำบลร่มไทร	หมู่ 1		ตำบลร่มไทร	อำเภอสือคิริน	นราธิวาส	96190
52	8-6960405	องค์การบริหารส่วนตำบลละหาร			ตำบลละหาร	อำเภอเย็งอ	นราธิวาส	96180
53	8-6960104	องค์การบริหารส่วนตำบลลำภู	หมู่ 7		ตำบลลำภู	อำเภอเมืองนราธิวาส	นราธิวาส	96000
54	8-6960406	องค์การบริหารส่วนตำบลลูโยะบายะ	หมู่ 3		ตำบลลูโยะบายะ	อำเภอเย็งอ	นราธิวาส	96180
55	8-6960308	องค์การบริหารส่วนตำบลลูโยะสาวอ	หมู่ 4		ตำบลลูโยะสาวอ	อำเภอบาเจาะ	นราธิวาส	96170
56	8-6960805	องค์การบริหารส่วนตำบลโละจูด	34/7 หมู่ 3		ตำบลโละจูด	อำเภอแว้ง	นราธิวาส	96160
57	8-6960806	องค์การบริหารส่วนตำบลแว้ง	234/12 หมู่ 2		ตำบลแว้ง	อำเภอแว้ง	นราธิวาส	96160
58	8-6960707	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีบรรพต	หมู่ 2		ตำบลศรีบรรพต	อำเภอศรีสาคร	นราธิวาส	96210

ลำดับที่	รหัสสมาชิก	ชื่อหน่วยงาน	เลขที่	ถนน	ตำบล/แขวง	อำเภอ/เขต	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์
59	8-6960703	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสาคร	หมู่ 5		ตำบลศรีสาคร	อำเภอศรีสาคร	นราธิวาส	96210
60	8-6961106	องค์การบริหารส่วนตำบลสุโหงปาตี	หมู่ 6		ตำบลสุโหงปาตี	อำเภอสุโหงปาตี	นราธิวาส	96140
61	8-6960808	องค์การบริหารส่วนตำบลเอราวัณ			ตำบลเอราวัณ	อำเภอแว้ง	นราธิวาส	96160
62	8-6960809	องค์การบริหารส่วนตำบลตะปอเยาะ			ตำบลตะปอเยาะ	อำเภอยี่งอ	นราธิวาส	96180
63	8-6960810	องค์การบริหารส่วนตำบลรีโก้			ตำบลรีโก้	อำเภอสุโหงปาตี	นราธิวาส	96140

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โดยพระราชนุญาต
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ประกาศ ที่ อพ.สธ. ๗๘ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
จังหวัดนราธิวาส

เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในพื้นที่ จังหวัดนราธิวาส ประสบความสำเร็จเป็นผลประโยชน์แท้ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดนราธิวาส ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส	ประธานกรรมการ
๒. รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส (ด้านความมั่นคง)	รองประธานกรรมการ
๓. รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส (ด้านสังคม)	รองประธานกรรมการ
๔. รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส (ด้านเศรษฐกิจ)	รองประธานกรรมการ
๕. เลขาธิการคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	รองประธานกรรมการ
๖. ปลัดจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๗. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๘. ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน	กรรมการ
๙. ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๑๕๑ ค่ายกัลยาณิวัฒนา	กรรมการ
๑๐. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๑๑. ผู้บังคับการหน่วยทหารพัฒนาการเคลื่อนที่ ๔๑ สำนักงานพัฒนาภาค ๔ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา	กรรมการ
๑๒. ผู้บังคับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน ๔๔๖	กรรมการ
๑๓. อธิการบดีมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	กรรมการ
๑๔. ท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๑๕. ประชาสัมพันธ์จังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๑๖. วัฒนธรรมจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๑๗. เกษตรจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๑๘. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๑๙. ประมงจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๒๐. ปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๒๑. ปฎิรูปที่ดินจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๒๒. สหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	กรรมการ

๒๓. พัฒนาการจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๒๔. พาณิชยจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๒๕. ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนราธิวาส	กรรมการ
๒๗. ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	กรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	กรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๓๐. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส	กรรมการ
๓๑. ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขานราธิวาส	กรรมการ
๓๒. ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงนราธิวาส	กรรมการ
๓๓. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๓๔. ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส	กรรมการ
๓๕. สถิติจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๓๖. ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนนราธิวาส	กรรมการ
๓๗. ศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๓๘. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๑	กรรมการ
๓๙. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒	กรรมการ
๔๐. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๓	กรรมการ
๔๑. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๑๕	กรรมการ
๔๒. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๔๓. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนราธิวาส	กรรมการ
๔๔. นายอำเภอเมืองนราธิวาส	กรรมการ
๔๕. นายอำเภอตากใบ	กรรมการ
๔๖. นายอำเภอบาเจาะ	กรรมการ
๔๗. นายอำเภอช้าง	กรรมการ
๔๘. นายอำเภอระแงะ	กรรมการ
๔๙. นายอำเภอศรีสาคร	กรรมการ
๕๐. นายอำเภอศรีสาคร	กรรมการ
๕๑. นายอำเภอแว้ง	กรรมการ
๕๒. นายอำเภอสุคีริน	กรรมการ
๕๓. นายอำเภอสุไหงโก-ลก	กรรมการ
๕๔. นายอำเภอสุไหงปาตี	กรรมการ
๕๕. นายอำเภอจะแนะ	กรรมการ
๕๖. นายอำเภอเจาะไอร้อง	กรรมการ
๕๗. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนราธิวาส	กรรมการและเลขานุการ
๕๘. ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนราธิวาส	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕๙. หัวหน้าศูนย์ประสานงานโครงการพิเศษจังหวัดนราธิวาส	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

.....

หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงาน อพ.สธ.-หน่วยงาน

- จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานที่มีหัวหน้าส่วนราชการนั้นๆ เป็นประธาน อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- ร่างและจัดทำแผนแม่บทของหน่วยงานให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ.
- ร่างและจัดทำแผนปฏิบัติการรายปีให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ.
- ดำเนินงานและติดตามงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการและสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บท อพ.สธ.
- สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่โครงการฯ
- จัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานทุก ๆ ๖ เดือน และรายงานประจำปีงบประมาณ
- แต่งตั้งคณะทำงานหรืออนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงาน อพ.สธ.

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา)

เลขาธิการพระราชวัง

ในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

คำสั่งจังหวัดนครราชสีมา
ที่ ๓๑๓๔/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดนครราชสีมา

ด้วยจังหวัดนครราชสีมาได้ร่วมสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ซึ่งเป็นไปตามประกาศโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ที่ อพ.สธ. ๑๔๔/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดนครราชสีมา (อพ.สธ. - นธ.) ซึ่งมีหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดนครราชสีมา

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ของจังหวัดนครราชสีมา ประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดนครราชสีมา จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จังหวัดนครราชสีมา โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. คณะทำงานจัดทำแผนแม่บท

(๑) รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา (ด้านเศรษฐกิจ)	ประธานคณะกรรมการ
(๒) ปลัดจังหวัดนครราชสีมา	คณะกรรมการ
(๓) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนครราชสีมา	คณะกรรมการ
(๔) ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา	คณะกรรมการ
(๕) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนครราชสีมา	คณะกรรมการ
(๖) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา	คณะกรรมการ
(๗) เกษตรจังหวัดนครราชสีมา	คณะกรรมการ
(๘) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	คณะกรรมการ
(๙) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	คณะกรรมการ
(๑๐) นายอำเภอทุกอำเภอ	คณะกรรมการ
(๑๑) ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะกรรมการ
(๑๒) คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครราชสีมาราชนครินทร์	คณะกรรมการ
(๑๓) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๕	คณะกรรมการ
(๑๔) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนครราชสีมา	คณะกรรมการ

(๑๕) พัฒนาการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๖) ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าไม้ที่ ๑๓ สาขานครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๗) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๘) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๙) ผู้อำนวยการวิทยาลัยชุมชนนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๒๐) ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๒๑) ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน และเลขานุการ
(๒๒) หัวหน้าศูนย์ประสานงานโครงการพิเศษจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- (๑) วางแนวทางการดำเนินงานสนองพระราชดำริตามแผนแม่บทหรือแนวทางการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานของแผนแม่บท อพ.สธ. และดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๒) สนับสนุนการร่างและจัดทำแผนแม่บทของจังหวัด และแผนปฏิบัติงานรายปีให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ.
- (๓) กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานรายปีอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ.
- (๔) จัดทำรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานทุก ๖ เดือน และรายงานประจำปี
- (๕) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนครราชสีมา	ประธานคณะทำงาน
(๒) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๓) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทออง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	คณะทำงาน
(๔) ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๕) เกษตรจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๖) สหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๗) ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๘) ประมงจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๙) ปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๐) วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๑) ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๒) คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครราชสีมาราชชนนครินทร์	คณะทำงาน
(๑๓) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมสนองพระราชดำริ	คณะทำงาน
(๑๔) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขานครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๕) ผู้อำนวยการส่วนทรัพยากรธรรมชาติ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน และเลขานุการ
(๑๖) นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ/ชำนาญการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

(๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม “กิจกรรมปกป้องทรัพยากร” โดยจัดทำขอบเขตพื้นที่ ปกป้องพันธุกรรมพืช การสำรวจ ทำรหัสประจำต้นไม้ ทำพิกัด เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลในพื้นที่ขององค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการหรือเอกชนที่ร่วมสนองพระราชดำริ การสำรวจ ทำรหัสพิกัด และค่าพิกัด ของทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ นอกเหนือจากพันธุกรรมพืช สำรวจเก็บข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ สนับสนุนให้มีอาสาสมัครปกป้องรักษาทรัพยากรในระดับหมู่บ้าน และในพื้นที่สถานศึกษา

(๒) ขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม “กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร” โดยการสำรวจ เก็บรวบรวมตัวอย่างทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในพื้นที่ เป้าหมายหรือพื้นที่ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนา การเก็บรวบรวมตัวอย่างเพื่อการศึกษาหรือเก็บใน พิพิธภัณฑ์รวมทั้งสำรวจและจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมสนองพระราชดำริ

(๓) ขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม “กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร” โดยการนำทรัพยากรที่ได้ จากกิจกรรมปกป้องทรัพยากรและกิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร มาเก็บรักษาไว้ในพื้นที่ปลอดภัย เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรต่างๆ และการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป อาทิ การปลูกรักษาพืชในแปลงปลูก การเก็บรักษาในรูปของเมล็ดพันธุ์ การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การศึกษาการขยายพันธุ์ และการปรับปรุงพันธุ์ (พืช สัตว์ และจุลินทรีย์) การสร้างสวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ สวนสาธารณะต่างๆ การปลูกพืชในสถานศึกษา โดยมีระบบฐานข้อมูลที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต

(๔) กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานรายปีอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ.

(๕) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๓. คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบการใช้ประโยชน์

(๑) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	ประธานคณะทำงาน
(๒) สหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๓) เกษตรจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๔) ประมงจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๕) พัฒนาการจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๖) คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	คณะทำงาน
(๗) ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน	คณะทำงาน
(๘) ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๑๕๑ ค่ายกัลยาณิวัฒนา	คณะทำงาน
(๙) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๑๐) ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าไม้ที่ ๑๓ สาขานราธิวาส	คณะทำงาน
(๑๑) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๑๒) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	คณะทำงาน
(๑๓) ท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๑๔) ผู้อำนวยการโครงการชลประทานนราธิวาส	คณะทำงาน
(๑๕) ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางนรา	คณะทำงาน
(๑๖) ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโก-ลก	คณะทำงาน
(๑๗) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส	คณะทำงาน
(๑๘) สถิติจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน

- (๑๙) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมสนองพระราชดำริ คณะทำงาน
- (๒๐) หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศการเกษตร คณะทำงาน
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา และเลขานุการ
- (๒๑) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ/ชำนาญการ คณะทำงาน
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- (๑) สนับสนุนการดำเนินงานตาม “กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร” โดยสนับสนุนการศึกษาวិจัยจนนำไปสู่การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ
- (๒) ขับเคลื่อนการดำเนินงานตาม “กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร” โดยร่วม อพ.สธ. จัดทำฐานข้อมูลระบบดิจิทัลและพัฒนาโปรแกรมสำหรับระบบศูนย์ข้อมูลทรัพยากรต่างๆ ร่วมกันนำข้อมูลของตัวอย่างทรัพยากรที่เก็บรวบรวมไว้เดิมโดยหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ-องค์กรอื่น-ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากรต่างๆ เข้าเก็บไว้ในระบบฐานข้อมูล รวมถึงการบริหารจัดการฐานข้อมูลให้มีเอกภาพสมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การวางแผนพัฒนาทรัพยากรต่างๆ และการนำทรัพยากรไปใช้ประโยชน์ศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อยอดต่อไป
- (๓) สนับสนุนการดำเนินงานตาม “กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร”
- (๔) กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานรายปีอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ.
- (๕) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานตามกรอบการสร้างจิตสำนึก

๔.๑ คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น

- (๑) ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ประธานคณะทำงาน
- (๒) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา คณะทำงาน
- (๓) เกษตรจังหวัดนครราชสีมา คณะทำงาน
- (๔) ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครราชสีมา คณะทำงาน
- (๕) นายกองจัดการบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา คณะทำงาน
- (๖) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมสนองพระราชดำริ คณะทำงาน
- (๗) นายอำเภอทุกอำเภอ คณะทำงาน
- (๘) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา คณะทำงาน
และเลขานุการ
- (๙) นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นปฏิบัติการ/ชำนาญการ คณะทำงาน
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- (๑) วางแนวทาง/กำหนดแผนการสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โดยสมัครเข้าร่วมโครงการฯ และสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม ตามแผนแม่บท อพ.สธ. และกำหนดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำร่องและขยายผลการดำเนินงานในทุกอำเภอ
- (๒) วางแนวทางการจัดทำฐานทรัพยากรท้องถิ่น นำไปสู่การจัดตั้งศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรตำบล และการขับเคลื่อนการดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๓) กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานรายปีอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ.
- (๔) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔.๒ คณะทำงานขับเคลื่อนและสนับสนุนการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

(๑) ศึกษาธิการจังหวัดนราธิวาส	ประธานคณะทำงาน
(๒) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๓) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	คณะทำงาน
(๔) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๑	คณะทำงาน
(๕) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๒	คณะทำงาน
(๖) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๓	คณะทำงาน
(๗) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕	คณะทำงาน
(๘) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๙) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๑๐) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๓ สาขานราธิวาส	คณะทำงาน
(๑๑) ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๑	คณะทำงาน และเลขานุการ
(๑๒) ศึกษานิเทศก์ หรือ นักวิชาการศึกษา หรือ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ/ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต ๑	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

(๑) วางแผน/กำหนดแนวทางการสนับสนุนให้สถานศึกษาภายในจังหวัดเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โดยการสมัครเป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนและมีการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อปลูกฝังการสร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามแผนแม่บท อพ.สธ.

(๒) ติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในการรวบรวมพืชพรรณไม้ท้องถิ่น และรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับพืชพรรณ ทบสวนและปรับปรุงการดำเนินงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่ทำอยู่เดิมให้ครบถ้วนคุณสมบัติและเกณฑ์มาตรฐานที่ อพ.สธ. กำหนดและนำไปสู่การประเมินเพื่อรับป้ายพระราชทานและเกียรติบัตรฯ

(๓) กำกับ ติดตาม และเร่งรัดการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานรายปีอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนแม่บทของ อพ.สธ.

(๔) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๕. คณะทำงานขับเคลื่อนติดตามและประเมินผล

(๑) รองผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส (ด้านเศรษฐกิจ)	ประธานคณะทำงาน
(๒) ปลัดจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๓) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๔) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน
(๕) พัฒนาการจังหวัดนราธิวาส	คณะทำงาน

(๖) หัวหน้าสำนักงานจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๗) สถิติจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๘) ผู้อำนวยการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๙) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	คณะทำงาน
(๑๐) ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าไม้ที่ ๑๓ สาขานครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๑) ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๒) ศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน
(๑๓) คณบดีคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครราชสีมาราชชนครินทร์	คณะทำงาน
(๑๔) ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา	คณะทำงาน และเลขานุการ
(๑๕) หัวหน้าศูนย์ประสานงานโครงการพิเศษจังหวัดนครราชสีมา สำนักงานจังหวัดนครราชสีมา อำนาจหน้าที่	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

(๑) รายงานผลการดำเนินงาน ตรวจสอบการดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงาน
ของหน่วยงานในการสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ ตามแผนแม่บท

(๒) กำกับ ติดตาม และประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการรายปี ของหน่วยงาน
ที่ร่วมสนองพระราชดำริในพื้นที่และเขตความรับผิดชอบให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บท
อพ.สธ. ให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์และนำเสนอคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์
พันธุกรรมพืชฯ จังหวัดนครราชสีมา ได้รับทราบต่อไป

(๓) ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายสิทธิชัย คักดา)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา